

NEUTRA - architektonický ateliér – Ing. arch. Peter Mizia, Farská č. 1, 949 01 Nitra;
mizia@stonline.sk, tel . 037- 6579461

ÚZEMNÝ PLÁN OBCE LIPOVÁ

NÁVRH

TEXTOVÁ ČASŤ

SPRACOVATEĽ :

HLAVNÝ RIEŠITEĽ :

OBSTARÁVATEĽ :

NITRA, 10 / 2017

NEUTRA – architektonický ateliér – Ing. arch. Peter Mizia,
Farská č.1, 949 01 Nitra

Ing. arch. Peter Mizia
Obec Lipová

ÚLOHA : ÚZEMNÝ PLÁN OBCE LIPOVÁ

STUPEŇ: ÚPN OBCE
OBSTARÁVATEĽ : Obec Lipová
OBJEDNÁVATEĽ : Obec Lipová
OKRES: Nové Zámky
KRAJ: Nitriansky

ODBORNE SPÔSOBILÁ OSOBA NA OBSTARANIE ÚPD A ÚPP:

Ing. arch. Gertrúda Čuboňová, číslo preukazu odbornej spôsobilosti: 036

SPRACOVATEĽ : NEUTRA – architektonický ateliér – Ing. arch. Peter Mizia,
Farská č.1, 949 01 Nitra

RIEŠITEĽSKÝ KOLEKTÍV :

Riešiteľ úlohy :	Ing. arch. Peter Mizia
Urbanizmus :	Ing. arch. Peter Mizia
	Ing. arch. Zuzana Gajová
	Ing. Lucia Černá
Dopravné systémy :	Ing. Miloš Gontko
Elektrifikácia :	Ing. Ján Hermann
Vodné hospodárstvo :	Ing. Ján Kaniansky
Plynofikácia :	Ing. Vojtech Suchý
Ekológia a životné prostredie :	Ing. Lucia Černá

OBSAH

A1	Základné údaje o úlohe a území	
A2	hlavné ciele riešenia a problémy, ktoré územný plán rieši	
A3	Vyhodnotenie doterajšieho územného plánu obce	
A4	Údaje o súlade riešenia územia so zadáním	
B	Riešenie územného plánu obce	
B1	Vymedzenie riešeného územia a jeho geografický opis	
B2	Väzby vyplývajúce z riešenia a zo záväzných častí územného plánu regiónu	
B3	Základné demografické, sociálne a ekonomické rozvojové predpoklady obce	
B4	Riešenie záujmového územia a širšie vzťahy, dokumentujúce začlenenie riešenej obce do systému osídlenia	
B5	Návrh urbanistickej koncepcie priestorového usporiadania	
B6	Návrh funkčného využitia územia obce s určením prevládajúcich funkčných území, vrátane určenia prípustného, obmedzujúceho a zakazujúceho funkčného využívania	
B7	Bývanie – návrh riešenia	
B8	Občianske vybavenie – sociálna infraštruktúra – návrh riešenia	
B9	Výroba a skladové hospodárstvo – návrh riešenia	
B10	Rekreácia - návrh riešenia	
B11	Vymedzenie zastavaného územia obce	
B12	Vymedzenie ochranných pásiem a chránených území podľa osobitných predpisov	
B13	Návrh riešenia záujmov obrany štátu, požiarnej ochrany , ochrany pred povodňami	
B14	Návrh ochrany prírody a tvorby krajiny vrátane prvkov územného systému ekologickej stability, ekostabilizačných opatrení a ochrany kultúrneho dedičstva	
B15	Doprava a prepravné vzťahy	
B16	Rozvoj technickej infraštruktúry	
B16.1	Zásobovanie vodou	
B16.2	Kanalizácia	
B16.3	Plynofikácia	
B16.4	Elektrifikácia	
B16.5	Spoje a zariadenia spojov	
B17	Koncepcia starostlivosti o životné prostredie, prípadne hodnotenie z hľadiska predpokladania vplyvov na životné prostredie	
B18	Vymedzenie a vyznačenie prieskumných území, chránených ložiskových území a dobývacích priestorov	
B19	Vymedzenie plôch vyžadujúcich zvýšenú ochranu, napr. záplavové územie, územie znehodnoteného ťažbou	
B20	Vyhodnotenie perspektívneho použitia poľnohospodárskej a lesnej pôdy na nepoľnohospodárske účely	
B21	Hodnotenie navrhovaného riešenia najmä z hľadiska environmentálnych, ekonomických, sociálnych a územno-technických dôsledkov.	
C	ZÁVÄZNÁ ČASŤ /tvorí samostatnú časť/	
D	DOKLADOVÁ ČASŤ	
E	GRAFICKÁ ČASŤ	
	1. Širšie vzťahy	M 1:50 000
	2. Komplexný výkres priestorového usporiadania a funkčného využívania územia k.ú. Mlynský Sek, Ondrochov	M 1:10 000

3. Výkres ochrany prírody a tvorby krajiny, vrátane prvkov ÚSES	M 1:10 000
4. Výkres ochrany prírody a tvorby krajiny, stresové javy	M 1:10 000
5a. Komplexný výkres priestorového usporiadania a funkčného využívania územia s vyznačenou záväznou časťou riešenia - Mlynský Sek	M 1:2 880
5b. Komplexný výkres priestorového usporiadania a funkčného využívania územia s vyznačenou záväznou časťou riešenia – Ondrochov	M 1:2 880
6a. Výkres organizácie a regulácie územia - Mlynský Sek	M 1:2 880
6b. Výkres organizácie a regulácie územia – Ondrochov	M 1:2 880
7a. Výkres verejnoprospešných stavieb - Mlynský Sek	M 1:2 880
7b. Výkres verejnoprospešných stavieb – Ondrochov	M 1:2 880
8a. Výkres verejného dopravného vybavenia- Mlynský Sek	M 1:2 880
8b. Výkres verejného dopravného vybavenia– Ondrochov	M 1:2 880
9a. Výkres verejného technického vybavenia - elektrifikácia, plynofikácia, telekomunikácie - Mlynský Sek	M 1:2 880
9b. Výkres verejného technického vybavenia - elektrifikácia, plynofikácia, telekomunikácie– Ondrochov	M 1:2 880
10a. Výkres verejného technického vybavenia - vodné hospodárstvo - Mlynský Sek	M 1:2 880
10b. Výkres verejného technického vybavenia - vodné hospodárstvo - Ondrochov	M 1:2 880
11a. Výkres perspektívneho použitia poľnohospodárskeho pôdneho fondu a lesného pôdneho fondu na nepoľnohospodárske účely - Mlynský Sek	M 1:2 880
11b. Výkres perspektívneho použitia poľnohospodárskeho pôdneho fondu a lesného pôdneho fondu na nepoľnohospodárske účely – Ondrochov	M 1:2 880

A 1 ZÁKLADNÉ ÚDAJE O ÚLOHE A ÚZEMÍ

OBSTARÁVATEĽ:	Obec Lipová Starostka obce: Mgr.Tatiana Ŏlvecká
KÓD OBCE:	503321
ODBORNE SPÔSOBILÁ OSOBA NA OBSTARÁVANIE ÚPD A ÚPP:	Ing. arch. Gertrúda Čuboňová
SPRACOVATEĽ:	NEUTRA – Ing. arch. Peter Mizia, architektonický ateliér, Farská 1, 949 01 Nitra

A 2 HLAVNÉ CIELE RIEŠENIA A PROBLÉMY, KTORÉ ÚZEMNÝ PLÁN RIEŠI

A 2.1. Dôvody pre obstaranie územného plánu

- Dôvody na vypracovanie územnoplánovacej dokumentácie ÚPN obce Lipová:
- posledný platný ÚPN obce Lipová (ďalej len ÚPN) bol schválený uznesením rady Okresného národného výboru v Nových Zámkoch č. 498-4 zo dňa 4.12.1984. Pôvodný územný plán sa v mnohých ohľadoch naplnil a už nevyhovuje ďalším súčasným rozvojovým potrebám a tendenciám obce.
 - Obec má záujem o vypracovanie aktuálnej územnoplánovacej dokumentácie v digitálnej forme;
 - je snaha zabezpečiť väčšiu účasť občanov na rozvoji a zveľadovaní obce;
 - zosúladiť záujmy obecné so záujmami celospoločenskými, rešpektovaním aktuálneho ÚPN regiónu Nitrianskeho kraja;
 - podrobne zmapovať, zhodnotiť a zaregulovať celé záujmové územie obce, rešpektovať vlastnícke vzťahy;
 - umožniť rozvoj vitálnych funkcií sídelného útvaru, rozvoj obytnej funkcie, výroby, služieb podnikateľských aktivít, rekreácie a turizmu;
 - chrániť prírodné hodnoty upriamiť pozornosť na riešenie ekologických problémov obce a rešpektovať nové zmeny technického, civilizačného a sociálno-ekonomického charakteru.

Zadanie je spracované v zmysle zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v znení neskorších predpisov a vykonanými Prieskumami a rozbormi, ktoré sú prvou fázou nevyhnutnou pre spracovanie nového územného plánu (ÚPN) obce Lipová.

Zadanie je vypracované na základe zmluvy o dielo č. 1/2016, ktorá bola medzi objednávatelom a spracovateľom uzavretá ako zmluva na poskytnutie služby na vypracovanie územnoplánovacej dokumentácie – ÚPN obce Lipová a bola uzavretá medzi zmluvnými stranami podľa § 10 zákona o verejnom obstarávaní po vyhodnotení súťaže na dodávateľa uvedenej územnoplánovacej dokumentácie.

Návrh je vypracovaný na základe zmluvy o dielo č. 1/2016, ktorá bola medzi objednávatelom a spracovateľom uzavretá ako zmluva na poskytnutie služby na vypracovanie územnoplánovacej dokumentácie – ÚPN obce Lipová a bola uzavretá medzi zmluvnými stranami v súlade so zákonom o verejnom obstarávaní (§ 9 odsek 9 zákona zákona 25/2006 Z.z o verejnom obstarávaní v znení neskorších zmien a doplnkov) , po vyhodnotení súťaže na dodávateľa uvedenej územnoplánovacej dokumentácie.

A 2.2. Určenie hlavných cieľov rozvoja územia vyjadrujúcich rozvojový program spracovateľa

Všeobecné zásady rozvoja obce a spádového územia:

- na základe vykonaných prieskumov a rozborov v zastavanom území a v katastrálnom území obce navrhnúť optimálny rozvoj obce na návrhové obdobie;
- zapracovať všetky zámery, štúdie a projekty (rekonštrukcia miestnych komunikácií a chodníkov, kanalizácie a vodovodu);
- vytvoriť územno-technické predpoklady pre rozvoj bytovej výstavby a spôsob využitia pozemkov, na ktorých sa nachádzali neobývané, ťažko poškodené domy;
- navrhnúť umiestnenie chýbajúcej občianskej vybavenosti;
- navrhnúť chýbajúcu technickú vybavenosť;
- vytvoriť územno-technické predpoklady pre formovanie a plánovité budovanie sídelného centra v ťažiskovej polohe referenčného uzla;
- v celom riešenom území navrhnúť opatrenia s cieľom posilniť ekologickú stabilitu územia;
- vytvárať územnotechnické predpoklady pre rozvoj malého, stredného podnikania agroturistiky a rodinných fariem;
- vzhľadom na miestnu tradíciu a významný potenciál je potrebné podporovať remeselné zručnú časť obyvateľstva – rozvoj remesiel-včelárstvo,košíkárstvo,kováčstvo;
- vytváranie územno-technických podmienok pre rozvoj rekreačných a turistických služieb, drobného podnikania – nových pracovných príležitostí;
- vytvoriť predpoklady pre rozvoj turistiky, prechodného ubytovania;
- obec formovať ako reprezentatívne obytné centrum, podporovať a udržiavať všetky pamiatky, zvláštnosti a tradície;
- v oblasti centra vytvoriť územnotechnické predpoklady pre lokalizáciu vybavenosti a služieb;

Hlavným cieľom vypracovania Územného plánu obce Lipová je zabezpečiť pre samosprávny orgán obce záväzný územnoplánovací dokument, ktorý bude vhodným regulačným nástrojom rozvoja obce pre návrhové obdobie:

- pre koordinovanú realizáciu optimálnej rozvojovej urbanistickej koncepcie priestorového a funkčného usporiadania obce a jej katastrálneho územia,
- pre vecnú a časovú koordináciu urbanisticko-architektonických, krajinných a územno-technických rozvojových činností, opatrení a vzťahov ovplyvňujúcich životné prostredie, prírodné, kultúrno-historické a krajinné hodnoty územia, v súlade s celospoločenskými princípmi trvalo udržateľného rozvoja.
- ÚPN obce bude riešený v súlade s aktuálnym ÚPN regiónu Nitrianskeho kraja a jeho záväznou časťou.

A 3 VYHODNOTENIE DOTERAJŠIEHO ÚZEMNÉHO PLÁNU OBCE

Posledný platný ÚPN obce Lipová (ďalej len ÚPN) bol schválený uznesením rady Okresného národného výboru v Nových Zámkoch č. 498-4 zo dňa 4.12.1984.

Vzhľadom na skutočnosť, že pôvodný ÚPN sa v mnohých ohľadoch naplnil a už nevyhovuje ďalším, súčasným rozvojovým potrebám a tendenciám obce je nepostačujúci pre rozhodovanie a regulovanie jednotlivých funkčných zložiek obce. Obec má záujem o vypracovanie aktuálnej územnoplánovacej dokumentácie, ktorá zohľadní zmeny, predchádzajúci vývoj obce a bude vyhotovená v digitálnej forme.

A 4 ÚDAJE O SÚLADE RIEŠENIA ÚZEMIA SO ZADANÍM

Zadanie je priamym, východiskovým podkladom pre vypracovanie ÚPN obce Lipová . Zadanie bolo schválené uznesením č. 175/2017 na zasadnutí obecného zastupiteľstva dňa 08.02.2017 v Lipovej a predtým prerokované s príslušnými orgánmi územného plánovania a dotknutými inštitúciami. ÚPN obce je spracovaný v súlade s týmto dokumentom.

O tom, ako sa plnia jednotlivé požiadavky zadania podrobnejšie pojednávajú príslušné kapitoly tejto správy. Územný plán rieši v kontexte s celým záujmovým územím rozvojové lokality, ktoré boli schválené v dokumente: Zadanie ÚPN obce Lipová .

Konkrétne sa jedná o nasledujúce funkčné plochy - rozvojové lokality v súlade so schváleným zadáním a ich integráciu a začlenenie do súčasnej sídelnej štruktúry:

Lokality v zastavanom území obce (vnútorné) a mimo zastavaného územia obce (vonkajšie) Lipová:

k.ú. Mlynský Sek

- 1) IBV "Nová ulica I."
- 2) IBV "Nová ulica II."
- 3) IBV "Za škôlkou"
- 4) IBV "Pri Lipke"
- 5) IBV "Pri ihrisku"
- 6) Včelárske územie "Včelín"
- 7) Rekreačná zóna "Lipkáreň"
- 8) Sad starých krajových odrôd ovocných drevín - Genobanka
- 9) Cyklistická cestička s peším chodníkom - "Lipovou alejou"
- 10) Čerpacia stanica pohonných hmôt
- 11) Zberný dvor druhotných surovín

k.ú. Ondrochov

- 12) Výroba a podnikanie "Horný Majer"
- 13) Centrum "Ondrochov"
- 14) IBV "Starý sad"

B RIEŠENIE ÚZEMNÉHO PLÁNU OBCE

B 1 VYMEDZENIE RIEŠENÉHO ÚZEMIA A JEHO GEOGRAFICKÝ OPIS

Obec patrí do Nitrianskeho samosprávneho kraja, do okresu Zlaté Moravce. Z hľadiska územnosprávneho členenia SR obec na úrovni NUTS 2 patrí do oblasti západné Slovensko, NUTS 3 do Nitrianskeho samosprávneho kraja, na úrovni NUTS 4 do okresu Nové Zámky.

Obec leží v južnej časti Slovenska, v Nitrianskom samosprávnom kraji, severne od okresného mesta Nové Zámky a mesta Šurany a južne od krajského mesta Nitra. Obec leží v Podunajskej nížine, na nízkom vale oboch brehov Malej Nitry (predtým Stará Nitra), ktorá preteká východnou časťou katastra obce.

Riešeným územím je priestor ohraničený katastrálnou hranicou Mlynský Sek a katastrálnou hranicou Ondrochov. Územie obce Lipová sa skladá z dvoch katastrálnych území, k.ú. Mlynský Sek a k.ú. Ondrochov. Obec Lipová vznikla v roku 1960 zlúčením oboch častí.

Celková výmera katastrálneho územia je 1 363 ha v nadmorskej výške 126 m n.m.. Zastavaná plocha obce je 96,91 ha. Katastrálne územie obce hraničí s týmito susediacimi katastrami:

- na východe, juhu a západe s k.ú. Šurany, (na juhu s k.ú. Kostolný Sek /časť k.ú. Šurany/);
- na severe s k.ú. Komjatice.

Zemepisnú polohu obce charakterizujú súradnice 18°10'27''V východnej zemepisnej dĺžky a 48°07'16''S severnej zemepisnej šírky.

V obci žije 1560 obyvateľov (október.2014) a hustota obyvateľov je 114 obyv./km². Z hľadiska morfológicko-genetického typu ide o skupinovú cestnú typ obce.

B 2 VÄZBY VYPLÝVAJÚCE Z RIEŠENIA A ZO ZÁVÄZNÝCH ČASTÍ ÚZEMNÉHO PLÁNU REGIÓNU

Územný plán regiónu Nitrianskeho kraja bol schválený uznesením č. 113/2012 na 23. riadnom zasadnutí Zastupiteľstva Nitrianskeho samosprávneho kraja, konaného dňa 14. mája 2012 a jeho záväzná časť bola vyhlásená Všeobecne záväzným nariadením č.2/2012 zo dňa 14. mája 2012. Dokument nadobudol účinnosť dňom 29. mája 2012.

Územný plán regiónu Nitrianskeho kraja a jeho Zmeny a Doplnky č.1 boli schválené uznesením č. 111/2015 zo 16. riadneho zasadnutia Zastupiteľstva Nitrianskeho samosprávneho kraja, konaného dňa 20. júla 2015 a ktorých záväzná časť bola vyhlásená Všeobecne záväzným nariadením NSK č.6/2015.

Kapitola obsahuje požiadavky, ktoré vyplývajú z vyššie uvedenej nadradenej dokumentácie, majú záväzný charakter a sú usporiadané podľa jednotlivých uvedených oblastí.

I. Záväzné regulatívy územného rozvoja Nitrianskeho kraja

1. Zásady a regulatívy štruktúry osídlenia, priestorového usporiadania a funkčného využívania územia z hľadiska rozvoja osídlenia a rozvoja sídelnej štruktúry

- 1.1 Vychádzať pri územnom rozvoji Nitrianskeho kraja z rovnocenného zhodnotenia vnútroregionálnych a nadregionálnych vzťahov pri zdôraznení územnej polohy kraja medzinárodného významu, ktorý je potrebné zapojiť do širších medzinárodných sídelných súvislostí, čo predpokladá:
 - 1.1.2. rozvíjať ťažiská osídlenia a obce Nitrianskeho kraja pozdĺž spojnic katowickej a budapeštianskej aglomerácie (v smere Považie - Nitra - Nové Zámky - Komárno);
- 1.7. Rozvíjať centrá osídlenia ako centrá zabezpečujúce vyššiu a špecifickú občiansku vybavenosť aj pre obce v ich zázemí.
- 1.13. Podporovať rozvoj obcí ako centier lokálneho významu
 - 1.13.4. Nové Zámky: Palárikovo, Tvrdošovce, Komjatice, Bánov, Svodín, Gbelce, Strekov, Zemné, Mužla, Kolta, Podhájska, Maňa, Salka, Kamenín, Dvory nad Žitavou;
- 1.15. Podporovať územný rozvoj v smere rozvojových osí ležiacich na území Nitrianskeho kraja výstavbou príslušných zariadení infraštruktúry a komunikačných zariadení a to:
 - 1.15.3. ponitrianskej rozvojovej osi druhého stupňa (Bánovce nad Bebravou) - Topoľčany
 - Nitra - Nové Zámky - Komárno;
- 1.16. Podporovať rozvoj vidieckeho osídlenia, adekvátne k forme sídelného rozvoja v jednotlivých historicky vyvinutých charakteristických tradičných kultúrohistorických regiónoch na území Nitrianskeho kraja, s cieľom vytvoriť rovnocenné životné podmienky obyvateľov, čo znamená:
 - 1.16.2. zachovávať pôvodný špecifický ráz vidieckeho priestoru, vychádzať z pôvodného charakteru zástavy a historicky utvorenej okolitej krajiny; zachovať historicky

- utváraný typ zástavby obcí a zohľadňovať národopisné špecifiká jednotlivých regiónov;
- 1.16.3. dbať na zamedzenie, resp. obmedzenie možných negatívnych dôsledkov týchto činností na krajinné a životné prostredie vidieckeho priestoru;
 - 1.16.4. vytvárať podmienky dobrej dostupnosti vidieckych priestorov k sídelným centrá, podporovať výstavbu verejného dopravného a technického vybavenia obcí, moderných informačných technológií tak, aby vidiecke priestory vytvárali kultúrne a pracoviskovo rovnocenné prostredie voči urbánnym priestorom a dosiahnuť tak skĺbenie tradičného vidieckeho prostredia s požiadavkami na moderný spôsob života.
 - 1.17. Vytvárať podmienky pre kompaktný územný rozvoj zastavaných území jednotlivých obcí a nepripúšťať výstavbu nových oddelených samostatných častí obce, ako aj vylúčiť výstavbu v inundačných územiach vodných tokov a na pobrežných pozemkoch vodných tokov.
 - 1.18. Pokračovať v systematickom prieskume radiačnej záťaže obyvateľstva a vyčleniť územia a oblasti, kde sú potrebné protiradónové opatrenia pri výstavbe nových objektov alebo kde je nutné realizovať sanačné opatrenia v už existujúcom bytovom fonde s cieľom chrániť obyvateľov pred touto záťažou; na území, na ktorom je potrebné vzhľadom na výsledky monitorovania záťaže radónom realizovať potrebné protiradónové opatrenia, neplánovať výstavbu rekreačných objektov, nemocníc, školských a predškolských zariadení a liečební.

2. Zásady a regulatívy rozvoja rekreácie, cestovného ruchu a kúpeľníctva

Rozvíjať zvyšovanie kvality rekreačných priestorov, rekreačných areálov, najmä kúpalísk a termálnych kúpalísk, a úroveň poskytovania služieb rekreačného charakteru.

- 2.7. Vytvárať podmienky pre rozvoj vidieckeho turizmu a jeho formy agroturizmu.
- 2.8. Lokalizovať potrebnú vybavenosť v obciach ležiacich v blízkosti rekreačných cieľov, do voľnej krajiny umiestňovať len tú vybavenosť, ktorá sa viaže bezprostredne na uskutočňovanie činností, závislých na prírodných danostiach.
- 2.9. Zabezpečiť prímestskú rekreáciu pre obyvateľov väčších miest v ich záujmovom území. Týka sa to predovšetkým miest Nitra, Nové Zámky, Komárno (Apály), Levice a Topoľčany, Šaľa, Zlaté Moravce a tiež miest Hurbanovo, Kolárovo, Šahy, Šurany, Vráble, Tlmače, Želiezovce.
- 2.10. Vytvárať podmienky pre realizáciu území lesoparkového charakteru lokálneho významu pri menších obciach, najmä pri obciach s rekreačným významom a prepájať centrá obcí, rekreačné areály s územiami lesoparkového charakteru.
- 2.11. Podporovať rozvoj vinohradníctva a vinárstva zachovaním a udržiavaním viníc ako prírodných zdrojov a súčasne cenných historických prvkov v krajinnom obraze vidieckej i mestskej krajiny.
- 2.12. Zabezpečiť zodpovedajúcu vybavenosť pre rozvoj turizmu a rekreácie v kraji
 - 2.12.1. nadštandardnou vybavenosťou na hlavných turistických dopravných trasách;
 - 2.12.2. vytvorením komplexných služieb pre motoristov na vybudovaných a pripravovaných medzinárodných cestných trasách;
- 2.13. Podporovať rozvoj spojitého, hierarchicky usporiadaného bezpečného, šetrného systému cyklotrás, slúžiaceho pre rozvoj cykloturistiky ale aj pre rozvoj urbanizačných väzieb medzi obcami/ mestami, rekreačnými lokalitami, významnými územiami s

- prírodným alebo kultúrno-historickým potenciálom (rozvoj prímestskej rekreácie, dochádzanie za zamestnaním, vybavenosťou, vzdelaním, kultúrou, športom, ...)
- 2.13.1. previazaním línií cyklotrás podľa priestorových možností s líniami korčuliarskych trás, jazdeckých trás, peších trás a tiež s líniami sprievodnej zelene,
 - 2.13.2. rozvojom cyklotrás mimo (najmä frekventovaných) ciest, rozvoj bezpečných križovaní cyklotrás s ostatnými dopravnými koridormi, budovanie ľahkých mostných konštrukcií ponad vodné toky v miestach križovania cyklotrás s vodnými tokmi,
 - 2.13.3. rozvojom rekreačnej vybavenosti pozdĺž cyklotrás, osobitnú pozornosť venovať vybavenosti v priesečníkoch viacerých cyklotrás.
- 2.16. Regulovať rozvoj rekreácie v lokalitách tvoriacich prvky ÚSES, rekreačný potenciál v lesných ekosystémoch využívať v súlade s ich únosnosťou.

3. Zásady a regulatívy z hľadiska rozvoja hospodárstva a regionálneho rozvoja kraja

3.1. V oblasti hospodárstva

- 3.1.3. Vytvárať územnotechnické podmienky pre rozvoj malého a stredného podnikania predovšetkým v suburbanizačných priestoroch centier osídlenia miest Nitra, Topoľčany, Zlaté Moravce, Šaľa, Nové Zámky a Komárno.
- 3.1.5. Podporovať rozvoj územnotechnických podmienok k zamedzovaniu a dosahovaniu znižovania negatívnych dôsledkov odvetví hospodárstva na kvalitu životného prostredia a k obmedzovaniu prašných emisií do ovzdušia.

3.2. V oblasti priemyslu a stavebníctva

- 3.2.1. Vychádzať predovšetkým z princípu rekonštrukcie a sanácie existujúcich priemyselných a stavebných areálov
- 3.2.2. Podporovať rôzne typy priemyselných parkov na základe zhodnotenia ich externých lokalizačných faktorov v lokalitách, kde sú preukázané najvhodnejšie územnotechnické podmienky a sociálne predpoklady pre ich racionálne využitie, so zohľadnením podmienok susediacich regiónov.

3.3. V oblasti poľnohospodárstva a lesného hospodárstva

- 3.3.1. Rešpektovať poľnohospodársku a lesnú pôdu ako faktor limitujúci urbanistický rozvoj.
- 3.3.4. Vytvárať podmienky pre výsadbu izolačnej zelene v okolí hospodárskych dvorov.
- 3.3.6. Rešpektovať výmeru lesnej pôdy na plochách poľnohospodársky nevyužitelných nelesných pôd a na pozemkoch porastených lesnými drevinami, evidovaných v katastri nehnuteľnosti v druhu poľnohospodárska pôda.
- 3.3.7. Rešpektovať a zohľadňovať platný Program starostlivosti o les, rešpektovať ochranné pásmo lesnej pôdy, uprednostňovať ekologicky vhodné autochtónne (domáce) druhy drevín.
- 3.3.8. Podporovať v lesnom hospodárstve postupnú obnovu prirodzeného drevinového zloženia porastov, zabezpečovať obnovu porastov jemnejšími spôsobmi, zvyšovať podiel lesov osobitného určenia, zachovať pôvodné zvyšky klimaxových lesov, v súvislosti s obnovami Programov starostlivosti o les.
- 3.3.9. Vytvárať územnotechnické podmienky pre zachovanie stability lesných porastov lužných stanovišť, zabrániť neodborným zásahom do hydrologických pomerov, pred každým plánovaným zásahom posúdiť jeho vplyv na hydrologické pomery vzhľadom na protipovodňové opatrenia.
- 3.3.10. Netrieštiť ucelené komplexy lesov pri návrhu koridorov technickej infraštruktúry a líniových stavieb.

4. Zásady a regulatívy z hľadiska rozvoja sociálnych vecí

4.2. V oblasti zdravotníctva

- 4.2.1. Rozvíjať rovnomerne na území kraja zdravotnú starostlivosť vo všetkých formách jej poskytovania - ambulantnej, ústavnej a lekárenskej.
- 4.2.2. Vytvárať podmienky pre rovnocennú prístupnosť a rovnocennú dostupnosť obyvateľov jednotlivých oblastí kraja k nemocničným zariadeniam a zdravotníckym službám.
- 4.2.3. Vytvárať územno - technické predpoklady pre rozvoj agentúr domácej ošetrovateľskej starostlivosti, domov ošetrovateľskej starostlivosti, geriatrických centier, stacionárov a zariadení liečebnej starostlivosti v priemete celého územia kraja.

4.3. V oblasti sociálnych vecí

- 4.3.1. Rekonštruovať a obnovovať budovy a zariadenia sociálnych služieb, komplexne modernizovať sociálnu infraštruktúru v existujúcich zariadeniach sociálnych služieb.
- 4.3.2. Zabezpečovať rovnomernú sieť zariadení sociálnych služieb a terénnych služieb tak, aby územie Nitrianskeho kraja bolo v tejto oblasti sebestačné a vytvoriť z hľadiska kvality aj kvantity sieť dostupnú všetkým občanom v sociálnej a hmotnej núdzi.
- 4.3.3. Vytvárať územnotechnické podmienky pre nové, nedostatkové či absentujúce druhy sociálnych služieb vhodnou lokalizáciou na území kraja a zamerať pozornosť na také sociálne služby, ktorých cieľom je najmä podpora zotrvania klientov v prirodzenom sociálnom prostredí (terénne a ambulantné sociálne služby, sociálne služby v zariadeniach s týždenným pobytom), podpora sebestačnosti rodín, osobitne rodín s malými deťmi, realizovanie nízkoprahových aktivít pre rôzne marginalizované skupiny.
- 4.3.4. Podporovať sociálnu inklúziu prostredníctvom rozvoja sociálnych a zdravotníckych služieb s osobitným zreteľom na marginalizované komunity.
- 4.3.5. Očakávať nárast podielu obyvateľov v poproduktívnom veku v súvislosti s predpokladaným demografickým vývojom a zabezpečiť vo vhodných lokalitách primerané nároky na zariadenia poskytujúce pobytovú sociálnu službu (pre seniorov, pre občanov so zdravotným postihnutím).

4.4. V oblasti duševnej a telesnej kultúry

- 4.4.1. Podporovať rozvoj zariadení kultúry v súlade s polycentrickým systémom osídlenia.
- 4.4.2. Rekonštruovať, modernizovať a obnovovať kultúrne objekty, vytvárať podmienky pre ochranu a zveľaďovanie kultúrneho dedičstva na území kraja formou jeho vhodného využitia pre občiansku vybavenosť.
- 4.4.3. Podporovať stabilizáciu založenej siete zariadení kultúrno-rekreačného charakteru lokálneho významu.
- 4.4.4. Rozvíjať zariadenia pre športovo-telovýchovnú činnosť a vytvárať pre ňu podmienky v urbanizovanom aj vidieckom prostredí v záujme zlepšenie zdravotného stavu obyvateľstva.

5. Zásady a regulatívy z hľadiska starostlivosti o životné prostredie, ochrany prírody a tvorby krajiny, vytvárania a udržiavania ekologickej stability a ochrany pôdneho fondu

5.1. V oblasti starostlivosti o životné prostredie

- 5.1.1. Zohľadňovať pri umiestňovaní činností na území kraja ich predpokladané vplyvy na životné prostredie a realizáciou vhodných opatrení dosiahnuť odstránenie, obmedzenie alebo zmiernenie prípadných negatívnych vplyvov.
- 5.1.2. Uprednostňovať pri budovaní nových priemyselných areálov a prevádzok zariadenia a technológie spĺňajúce národné limity a zároveň limity stanovené v environmentálnom práve EÚ.
- 5.1.3. Zabezpečovať podmienky pre postupnú účinnú sanáciu starých environmentálnych záťaží - bývalé skládky komunálneho odpadu, odkaliská a iné pozostatky z banskej ťažby.
- 5.1.4. Podporovať výsadbu ochrannej a izolačnej zelene v blízkosti železničných tratí, frekventovaných úsekov ciest a v blízkosti výrobných areálov,
- 5.1.5. Podporovať, v súlade s projektmi pozemkových úprav území, revitalizáciu skanalizovaných tokov, kompletizáciu sprievodnej vegetácie výsadbou pásov domácich druhov drevín a krovín pozdĺž tokov, zvýšenie podielu trávnych porastov na plochách okolitých mikrodepresií, čím vzniknú podmienky pre realizáciu navrhovaných biokoridorov pozdĺž tokov.

5.2. V oblasti ochrany prírody a tvorby krajiny

- 5.2.1. Vytvárať územnotechnické podmienky pre ekologicky optimálne využívanie územia, rešpektovanie, prípadne obnovenie funkčného územného systému ekologickej stability, biotickej integrity krajiny a biodiverzity na úrovni národnej, regionálnej aj lokálnej, čo v území Nitrianskeho kraja znamená venovať pozornosť predovšetkým vyhláseným chráneným územiam podľa platnej legislatívy, územiam NATURA 2000, prvkom územného systému ekologickej stability.
- 5.2.2. Odstraňovať pôsobenia stresových faktorov (skládky odpadov, konfliktné uzly a pod.) v územiach prvkov územného systému ekologickej stability.
- 5.2.3. Zabezpečiť v miestach s intenzívnou veternou a vodnou eróziou protieróznou ochranu pôdy uplatnením prvkov územného systému ekologickej stability, a to najmä biokoridorov, prevažne v oblastiach Podunajskej pahorkatiny.
- 5.2.4. Vytvárať územnotechnické podmienky pre realizáciu výsadby pôvodných a ekologicky vhodných druhov drevín v nivách riek, na plochách náchylných na eróziu a pri prameniskách, podporovať zvýšenie podielu nelesnej stromovej a krovinej vegetácie (hlavne pozdĺž tokov, kanálov a ciest a v oblasti svahov Podunajskej pahorkatiny).
- 5.2.5. Vytvárať územnotechnické podmienky pre priechodnosť existujúcich prekážok na vodných tokoch a líniových stavbách v krajine pre migrujúce živočíchy dodatočnými technickými opatreniami.
- 5.2.7. Zachovávať pri rekultiváciách vo vinohradníckych oblastiach prirodzené biokoridory a pri vinohradoch s eróziou zvyšovať podiel ekostabilizačných prvkov.
- 5.2.8. Podporovať aby podmáčané územia s ornou pôdou v oblasti Podunajskej roviny a pahorkatiny boli upravené na trvalé trávne porasty, resp. zarastené vlhkomilnou vegetáciou.
- 5.2.9. Podporovať a ochraňovať územnoplánovacími nástrojmi nosné prvky estetickej kvality a typického charakteru voľnej krajiny (prirodzené lesné porasty, historicky vyvinuté časti kultúrnej krajiny, lúky a pasienky, nelesnú drevinovú vegetáciu v poľnohospodárskej krajine v podobe remízok, medzí, stromoradií, ako aj mokrade a vodné toky s brehovými porastmi a pod.) a podporovať miestne krajinné identity rešpektovaním prírodného a kultúrno-historického dedičstva.
- 5.2.10. Rešpektovať požiadavky ochrany prírody a krajiny vyplývajúce z medzinárodných dohovorov (Bonnský, Bernský, Ramsarský, Haagský, Dunajský, Európsky dohovor o krajine a pod.)

- 5.2.11. Rešpektovať krajinu ako základnú zložku kvality života ľudí v mestských i vidieckych oblastiach, v pozoruhodných, všedných i narušených územiach.

5.3. V oblasti využívania prírodných zdrojov

- 5.3.3. Sledovať environmentálne ciele na zabezpečenie ochrany vôd a ich trvalo udržateľného využívania ako sú: postupné znižovanie znečisťovania prioritnými látkami, zastavenie alebo postupné ukončenie emisií, vypúšťania a únikov prioritných nebezpečných látok.
- 5.3.4. Rešpektovať ochranné pásmo lesov do vzdialenosti 50 m od hranice lesného pozemku.
- 5.3.5. Uprednostňovať prirodzenú drevinovú skladbu porastov na jednotlivých stanovištiach za účelom potrebného zvyšovania infiltračnej schopnosti a retenčnej kapacity lesných pôd.
- 5.3.6. Nespôsobovať pri územnom rozvoji fragmentáciu lesných ekosystémov.
- 5.3.7. Minimalizovať pri územnom rozvoji možné zábery poľnohospodárskej pôdy a lesných pozemkov a funkčné využitie územia navrhovať tak, aby čo najmenej narušalo organizáciu poľnohospodárskej pôdy a jej využitie so zachovaním výraznej ekologickej a environmentálnej funkcie, ktorú poľnohospodárska pôda a lesné pozemky popri produkčnej funkcii plnia.

6. Zásady a regulatívy usporiadania územia z hľadiska kultúrohistorického dedičstva

- 6.1. Rešpektovať kultúrne dedičstvo s jeho potenciálom v zmysle Európskeho dohovoru o kultúrnom dedičstve, Európskeho dohovoru o ochrane archeologického dedičstva a Deklarácii Národnej rady SR o ochrane kultúrneho dedičstva, predovšetkým vyhlásené kultúrne pamiatky, vyhlásené a navrhované na vyhlásenie urbanistické súbory (mestské pamiatkové rezervácie, pamiatkové zóny a ich ochranné pásma).
- 6.3. Akceptovať a nadväzovať pri novej výstavbe na historicky utvorenú štruktúru osídlenia s cieľom dosiahnuť ich vzájomnú funkčnú a priestorovú previazanosť pri zachovaní identity a špecifičnosti historického osídlenia.
- 6.4. Rešpektovať kultúrno-historické urbanistické celky a architektonické objekty a areály ako potenciál kultúrnych, historických, spoločenských, technických, hospodárskych a ďalších hodnôt charakterizujúcich prostredie.
- 6.5. Rešpektovať typickú formu a štruktúru osídlenia charakterizujúcu jednotlivé etnokultúrne a hospodársko-sociálne celky a prírodno-klimatické oblasti, dominantné znaky typu kultúrnej krajiny so zachovanými vinohradníckymi oblasťami, oblasťami štálov a rôznych foriem vidieckeho osídlenia, vrátane rozptýleného osídlenia.
- 6.6. Rešpektovať a akceptovať v diaľkových pohľadoch a v krajinnom obraze historicky utvorené dominanty spolu s vyhlásenými a navrhovanými ochrannými pásmami pamiatkového fondu.
- 6.7. Zohľadňovať a revitalizovať v územnom rozvoji kraja:
- 6.7.3. známe a predpokladané lokality archeologických nálezísk a nálezov, v zmysle pamiatkového zákona;
- 6.7.7. pamätihodnosti, ktorých zoznam vedú jednotlivé obce.
- 6.9. Zohľadňovať archeologické lokality a náleziská, ktoré v Nitrianskom kraji majú mimoriadny význam najmä z hľadiska pravekého a starovekého osídlenia. Kultúrne dedičstvo a pamiatkový fond s dôrazom na ochranu archeologických lokalít a nálezov je podľa pamiatkového zákona limitujúcim faktorom využívania územia nielen nad terénom, ale najmä pod terénom, kde sa nachádzajú rôzne vrstvy a stopy hmotnej časti kultúrneho dedičstva.

7. Zásady a regulatívy verejného dopravného vybavenia

- 7.6. Rešpektovať dopravnú infraštruktúru ako upravená existujúca alebo výhľadová súčasť medzinárodných cestných sietí:
- 7.6.1. Nitra - Nové Zámky - Komárno.
- 7.15. Pre cesty I. triedy zabezpečiť územnú rezervu pre výhľadové usporiadanie v základnej kategórii C 11,5/80-60, v kategórii C9,5/80-60 (v súbehu s rýchlostnými cestami), prípadne v štvorpruhovej kategórii C 9,5/80 -60 (v súbehu s rýchlostnými cestami), prípadne štvorpruhovej kategórii C 22,5/100 -70 (ak sa preukáže potreba na základe prognózy intenzity dopravy).
- 7.19. Rezervovať koridor pre novú trasu cesty I/64 v úseku prietiah mestom Nitra - križovatka s rýchlostnou cestou R1 - Nové Zámky - Komárno mimo osídlenia v kategórii C 11,5/80 s možnosťou dobudovania na štvorprúdovú cestu podľa nárastu dopravnej záťaže.
- 7.26. Pre cesty II. a III. triedy zabezpečiť územnú rezervu pre výhľadové šírkové usporiadanie v kategórii C9,5/80-60 a C7,5/70-50, prípadne C22,5/80-60 (ak je preukázaná potreba na základe prognózy intenzity dopravy)
- 7.40. Orientovať pozornosť predovšetkým na rekonštrukciu a homologizáciu ciest II. a III. triedy v zázemí sídelných centier v parametroch pre prevádzku autobusovej hromadnej dopravy a v záujme vytvorenia predpokladov lepšej dostupnosti obcí v suburbanizačnom priestore centier.
- 7.41. Zabezpečiť rozvoj regionálnej hromadnej dopravy v zázemí sídelných centier v záujme zlepšenia dostupnosti z rozvojových obcí v suburbanizačnom priestore do centier a medzi nimi.

8. Zásady a regulatívy verejného technického vybavenia

8.1. V oblasti vodného hospodárstva

8.1.1. Na úseku všeobecnej ochrany vôd:

- 8.1.1.1. vytvárať územnotechnické podmienky pre všestrannú ochranu vôd vrátane vodných ekosystémov a od vôd priamo závislých ekosystémov v krajine;
- 8.1.1.2. rešpektovať pri podrobnejších dokumentáciách ochranné pásma pre vodné toky podľa zákona č. 364/2004 Z.z. o vodách.

8.1.2. Na úseku odtokových pomerov v povodiach:

- 8.1.2.1. rešpektovať a zachovať v riešení všetky vodné prvky v krajine (sieť vodných tokov, vodných plôch, mokrade) a s nimi súvisiace biokoridory a biocentrá;
- 8.1.2.2. dodržiavať princíp zadržiavania vôd v území;
- 8.1.2.3. navrhovať v rozvojových územiach technické opatrenia na odvádzanie vôd z povrchového odtoku na báze retencie (zadržania) v povodí, s vyústením takého množstva vôd do koncového recipienta, aké odtekalo pred urbanizáciou jednotlivých zastavaných plôch;
- 8.1.2.4. zlepšovať vodohospodárske pomery na malých vodných tokoch a v povodí zásahmi smerujúcimi k stabilizácii pomerov v extrémnych situáciách tak povodňových, ako aj v období sucha;
- 8.1.2.5. revitalizovať odstavené korytá, Starú Nitru, Starú Žitavu a ďalej rameno Malú Nitru, tok Dlhý, odstavené ramená dolného Hrona a dolného Ipľa kanál a do odstavených koryt tokov zabezpečovať dostatočné množstvo kvalitnej vody;
- 8.1.2.6. podporovať výstavbu objektov protipovodňovej ochrany územia a nenavrhovať v inundačnom území tokov výstavbu a iné nevhodné aktivity;
- 8.1.2.7. zabezpečovať na neupravených úsekoch tokov predovšetkým ochranu intravilánov miest a obcí, nadväzne komplexne riešiť odtokové pomery na vodných tokoch s dôrazom na odvedenie vnútorných vôd podľa Programu

protipovodňovej ochrany SR v súlade s ekologickými limitmi využívania územia a ochrany prírody;

- 8.1.2.8. nevytvárať na vodných tokoch na území Nitrianskeho samosprávneho kraja nové migračné bariéry a zariadenia, ktorých výstavba alebo prevádzka ich ochudobňuje o vodu, poškodzuje alebo likviduje brehové porasty alebo mení ich prírodný charakter.

8.1.4. Na úseku vodných nádrží a prevodov vody:

- 8.1.4.4. Nepovoľovať výstavbu malých vodných elektrární (MVE) na vodných tokoch, ktoré sa nachádzajú v chránených územiach, resp. sú zaradené do sústavy NATURA 2000;
- 8.1.4.5. Pri výstavbe nových, ako aj už existujúcich vodných dielach zabezpečiť pozdĺžnu spojitosť tokov a habitatov, spriechodnenie a odstraňovanie migračných bariér.

8.1.5. Na úseku verejných vodovodov:

- 8.1.5.1. vytvárať územnotechnické predpoklady pre komplexné zabezpečenie zásobovania obyvateľstva pitnou vodou, zvyšovanie podielu zásobovaných obyvateľov pitnou vodou z verejných vodovodov s cieľom priblížiť sa postupne k úrovni vyspelých štátov EÚ;
- 8.1.5.2. chrániť v maximálnej možnej miere zdroje pitnej vody, rešpektovať vymedzené vodárenské zariadenia regionálneho významu, vrátane ich ochranných pásiem;
- 8.1.5.6. zabezpečovať územnú prípravu zdrojov vody tak, aby sa docielil súlad medzi predpokladaným nárastom obyvateľov a ostatných sídelných aktivít a rozvojom vodného hospodárstva, ochranou prírody a ekologickou stabilitou územia;
- 8.1.5.7. zabezpečovať integrovanú ochranu vodárenských zdrojov pre trvalo udržateľné využívanie zdrojov pitnej vody, rešpektovanie pásiem ochrany vodárenských zdrojov (pásma hygienickej ochrany);
- 8.1.5.8. zabezpečovať ochranu lokálnej ako aj nadradenej vodárenskej infraštruktúry (ochranné pásma vodovodov, vodojemov, ČS a pod.), v prípade možnosti aj s ponechaním manipulačných pásov.

8.1.6. Na úseku verejných kanalizácií:

- 8.1.6.1. podmieniť nový územný rozvoj obci napojením na existujúcu, resp. navrhovanú verejnú kanalizačnú sieť, s následným čistením komunálnych odpadových vôd v ČOV. Pri odvádzaní prívalových dažďových vôd z rozvojových plôch do vodných tokov zabezpečiť redukciu a reguláciu odtokov vypúšťaných vôd v zmysle legislatívnych požiadaviek;
- 8.1.6.2. preferovať v návrhu skupinové kanalizácie pre aglomerácie viacerých sídel so spoločnou ČOV;
- 8.1.6.3. vymedziť územné rezervy plôch a koridorov pre kanalizačné stavby nadradeného významu;
- 8.1.6.4. preferovať v návrhu odkanalizovania menších obcí delené sústavy so zadržiavaním dažďových vôd v území;
- 8.1.6.5. zabezpečiť požiadavky v oblasti odkanalizovania s cieľom postupne zvyšovať úroveň v odkanalizovaní miest a obcí v súlade s požiadavkami legislatívy EÚ;
- 8.1.6.9. zabezpečiť, ak je v aglomeráciách s veľkosťou pod 2000 EO vybudovaná stoková sieť, územnotechnické podmienky pre primeranú úroveň čistenia komunálnych alebo splaškových odpadových vôd tak, aby bola zabezpečená požadovaná miera ochrany recipienta; opatrenia realizovať priebežne v súlade s plánom rozvoja verejných kanalizácií;

8.2. V oblasti energetiky:

- 8.2.12. rešpektovať koridory súčasných plynovodov a novonavrhované siete koridorov alebo siete plynovodov určené na rekonštrukciu;
- 8.2.16. utvárať priaznivé podmienky pre intenzívnejšie využívanie obnoviteľných a druhotných zdrojov energie ako lokálnych doplnkových zdrojov k systémovej energetike;
- 8.2.17. obnoviteľné a druhotné zdroje energie situovať mimo zastavané a obytné zóny.

8.3. V oblasti telekomunikácií:

- 8.3.1. rešpektovať jestvujúce trasy a ochranné pásma telekomunikačných vedení a zariadení;
- 8.3.2. rešpektovať situovanie telekomunikačných a technologických objektov;
- 8.3.3. akceptovať potrebu budovania telekomunikačnej infraštruktúry v nových rozvojových lokalitách;
- 8.3.4. vytvárať územnotechnické podmienky pre rozšírenie mobilnej siete GSM a umožniť aj služby mobilnej siete tretej generácie – UMTS s vysokorýchlostnou dátovo sieťou;
- 8.3.5. vytvárať územnotechnické podmienky pre budovanie prístupovej telekomunikačnej siete v optickom prevedení s maximálnym prístupom až k zákazníkom;
- 8.3.6. vytvárať územnotechnické podmienky pre rozširovanie rozsahu telekomunikačných služieb v pevnej a mobilnej sieti.

8.4. V oblasti odpadového hospodárstva:

- 8.4.1. uprednostňovať separovaný zber využiteľných zložiek s cieľom znížiť množstvo komunálneho odpadu;
- 8.4.2. vypracovať a priebežne aktualizovať programy odpadového hospodárstva Nitrianskeho kraja.

II. VEREJNOPROSPEŠNÉ STAVBY

Verejnoprospešné stavby, v zmysle navrhovaného riešenia a podrobnejšej projektovej dokumentácie, spojené s realizáciou uvedených záväzných regulatívov sú:

1. V oblasti cestnej dopravy

- 1.5. Cesta I/64 ako nová cesta v úseku prietiah mestom Nitra - rýchlostná cesta R1 - Nové Zámky - Komárno s výhľadovým premostením Dunaja na východnej strane Komárna.
- 1.19. Homogenizácia ciest prvej triedy na kategóriu C11,5/80, ciest druhej triedy na kategóriu C9,5/80 a ciest tretej triedy na kategóriu C7,5/60.

5. V oblasti vodného hospodárstva

- 5.1. Odtokové pomery, vodné nádrže a prevody vôd
 - 5.1.1. stavby spojené s revitalizáciou odstavených korýt: dolného Hrona, dolného Ipľa, Starej Nitry, Starej Žitavy, rameno Malej Nitry a tok Dlhý kanál;
- 5.2. Verejné vodovody
 - 5.2.1. Stavby spojené s výstavbou nových (rozšírením alebo obnovou existujúcich) verejných vodovodov, vrátane objektov na týchto vodovodoch (čerpacie stanice, vodojemy, vodné zdroje,...);
- 5.3. Verejné kanalizácie
 - 5.3.1. Stavby spojené s výstavbou nových (rozšírením alebo obnovou existujúcich) verejných kanalizácií vrátane objektov na týchto kanalizáciách (čerpacie stanice, nádrže, čistiarne odpadových vôd,...)

6. V oblasti energetiky

6.10. Novonavrhované siete plynovodov alebo siete plynovodov určené na rekonštrukciu v zmysle navrhovaného riešenia a podrobnejšej projektovej dokumentácie.

Na uskutočnenie verejnoprospešných stavieb možno podľa § 108 a násl. §§ zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov pozemky, stavby a práva k nim vyvlastniť, alebo vlastnícke práva k pozemkom a stavbám obmedziť.

B3 ZÁKLADNÉ DEMOGRAFICKÉ, SOCIÁLNE A EKONOMICKÉ ROZVOJOVÉ PREDPOKLADY OBCE

Demografické údaje patria k základným zdrojom informácií v podmienkach a predpokladoch ďalšieho rozvoja územia. Pomáhajú pri spracovávaní územno-plánovacej dokumentácie už v jej prípravných fázach. Ich poznanie pomáha pri spracovaní urbanistickej koncepcie územia. Hlavne stav obyvateľstva a jeho vývoj sú základnými údajmi pre optimálne dimenzovanie veľkosti jednotlivých funkčných zložiek sídla.

Kapitola je spracovaná na základe podkladov Krajskej správy Štatistického úradu Slovenskej republiky v Nitre a Vlastivedného slovníka obcí na Slovensku.

Vývoj počtu obyvateľov obce

K základným rozvojovým potenciálom každej obce patrí ľudský potenciál. Demografická situácia v obci je výsledkom dlhodobého populačného a hospodárskeho vývoja. Počet obyvateľov v obci podľa posledného sčítania obyvateľov domov a bytov k 31.12.2011 je 1560. K 31.12.2014 žilo v obci Lipová 1550 obyvateľov, čo je v porovnaní s rokom 2011 úbytok o 10 obyvateľov. Hustota obyvateľov je 113,72 na km², čo mierne prevyšuje celoslovenský priemer 110 obyvateľov na km².

Trend vývoju počtu obyvateľov v obci Lipová v rokoch 2005 až 2014 je uvedený v tabuľke 1. V určenom rozpätí rokov 2005 - 2014 žilo v obci najviac obyvateľov v roku 2008. Z tabuľky je zrejmé, že za posledných 9 rokov má počet obyvateľov stúpajúcu tendenciu.

Vývoj počtu obyvateľov v rokoch 2005 - 2014 tab.1

Zloženie obyvateľstva										
<i>Rok</i>	<i>2005</i>	<i>2006</i>	<i>2007</i>	<i>2008</i>	<i>2009</i>	<i>2010</i>	<i>2011</i>	<i>2012</i>	<i>2013</i>	<i>2014</i>
ženy	725	739	747	746	749	735	757	763	754	761
muži	797	763	774	835	826	831	803	800	789	789
Spolu	1522	1502	1521	1581	1575	1566	1560	1563	1543	1550

Zdroj: PHSR Lipová 2015-2020

V rámci ukazovateľov bilancie obyvateľstva, vývoj počtu obyvateľov je prezentovaný vnútornými prirodzenými pohybmi – uvedenými v tabuľke 2. Celkový stav prirodzeného prírastku obyvateľstva v ostatných rokoch je v záporných číslach. Dôsledkom je pokles pôrodnosti, čo súvisí s celkovými spoločenskými a sociálnymi zmenami (zvýšené životné náklady, finančná nedostupnosť bývania, atď.). Pozitívne však je, že migračné saldo obyvateľstva malo za posledné roky i výrazne kladné hodnoty (r. 2008, 2014), čo nasvedčuje vyšší záujem obyvateľov o bývanie na vidieku.

Prírodné pohyby obyvateľov v obci Lipová v rokoch 2005-2014 (tab.2)

Vývoj počtu obyvateľov										
Roky	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Počet obyvateľov	1522	1502	1521	1581	1575	1566	1560	1563	1543	1550
Narodených	11	10	13	12	9	13	16	7	7	10
Zomrelých	18	26	16	18	15	14	16	13	20	18
Demografické saldo	-7	-16	-3	-6	-6	-1	0	-6	-13	-8
Pristaňovaní	22	29	40	108	16	11	18	25	13	38
Odstaňovaní	14	33	18	42	16	19	19	21	20	23
Migračné saldo	8	-4	22	66	0	-8	-1	4	-7	15
Celkový prírastok	1	-20	-19	60	-6	-9	-1	-2	-20	7

Zdroj: PHSR Lipová 2015-2020

Demografické saldo vyjadruje rozdiel medzi počtom narodených a zomrelých v obci. V sledovanom v období rokov 2005-2014 sa hodnoty pohybovali v záporných číslach. V roku 2011 bolo demografické saldo 0, kedy sa narodilo i zomrelo rovnaký počet obyvateľov.

V nasledovnej tabuľke 3 sú zobrazené jednotlivé demografické ukazovatele obyvateľstva v období 2005-2014.

Demografický vývoj obyvateľstva v obci Lipová v rokoch 2005-2014 (tab. 3)

		OBYVATEĽSTVO			SPOLU
		Predproduktívne 0-14	Produktívne 15-62	Poproduktívne 62+	
		Počet	Počet	Počet	
2014	Ženy	86	493	182	761
	Muži	94	587	108	789
	Spolu	180	1080	290	1550
2013	Ženy	87	496	171	754
	Muži	91	593	105	789
	Spolu	178	1089	276	1543
2012	Ženy	86	512	165	763
	Muži	94	611	95	800
	Spolu	180	1123	260	1563
2011	Ženy	91	531	142	757
	Muži	100	620	81	803
	Spolu	191	1151	223	1560
2010	Ženy	74	498	163	735
	Muži	79	655	97	831
	Spolu	153	1153	260	1566
2009	Ženy	71	517	161	749
	Muži	74	659	93	826
	Spolu	145	1176	254	1575
2008	Ženy	68	519	159	746
	Muži	74	667	94	835

	Spolu	142	1186	253	1581
2007	Ženy	56	533	158	747
	Muži	97	585	92	774
	Spolu	153	1118	250	1521
2006	Ženy	53	532	154	739
	Muži	99	566	98	763
	Spolu	152	1098	252	1502
2005	Ženy	79	498	148	725
	Muži	87	617	93	797
	Spolu	166	1115	241	1522

Zdroj: Štatistický úrad SR

Náboženské vyznanie obyvateľov v obci

Z hľadiska náboženského vyznania prevažujú v obci Lipová občania s vyznaním rímsko-katolíckej cirkvi (81,60%), ďalej sú to občania evanjelickej cirkvi augsburského vyznania 0,65%, nasledujú občania s vyznaním evanjelickej cirkvi metodistickej (0,26%), ostatné sú zastúpené vo veľmi malom počte. Svoje vyznanie neuviedlo 17,43% obyvateľstva. (tab. 4)

Náboženské vyznanie obyvateľov v obci (tab. 4)

Náboženské vyznanie/cirkev	Spolu	%
Rímskokatolícka cirkev	1273	81,60
Gréckokatolícka cirkev	1	0,06
Evanjelická cirkev augsburského vyznania	10	0,65
Reformovaná kresťanská cirkev	0	0,0
Evanjelická cirkev metodistická	4	0,26
Cirkev československá husitská	0	0,0
Náboženská spoločnosť Jehovovi svedkovia	0	0,0
Ostatné	0	0,0
Bez vyznania	0	0,0
Nezistené	272	17,43
Spolu	1560	100

Zdroj: Štatistický úrad SR

Národnostné zloženie obyvateľstva

Z hľadiska národnostného zloženia možno konštatovať, že obec je národnostne jednoliata. Najväčšie zastúpenie majú obyvatelia slovenskej národnosti. Podľa údajov zo SODB v roku 2011 tvoria 94,36% obyvateľov (1472 obyvateľov). Ostatné národnosti majú zanedbateľný počet obyvateľov. U 3,65% obyvateľstva nebola národnosť zistená.

Národnostné zloženie obyvateľstva (tab. 5)

Národnosť	Počet obyvateľov	0%
Slovenská	1472	94,36
Maďarská	10	0,64
Rómska	11	0,71
Česká	9	0,58
Chorvátska	1	0,06
Nezistená	57	3,65
Spolu	1560	100

Zdroj: SODB 2011

Bývanie – zhodnotenie súčasného stavu a trendy rozvoja

V obci tvorí prevažnú časť sídelnej štruktúry výstavba rodinných domov. Rodinné domy sú jedno až dvojpodlažné, niektoré sú aj trojpodlažné (obytné podkrovia). Zdravotný stav objektov je pestrý, zastúpené sú všetky bonitné skupiny. Zóna bývania je tvorená z časti individuálnou bytovou výstavbou (IBV) a hromadnou bytovou výstavbou (HBV). Časť obyvateľstva býva v bytových domoch a časť v rodinných domoch, jedná sa však o prevažne vidiecky ráz osídlenia.

Úlohou ÚPN obce bude regulačne usmerniť výstavbu nových objektov, rekonštrukcie a prestavby jestvujúcich tak, aby sa zlepšil architektonicko-urbanistický obraz obce a zvýšila sa aj kvalita výstavby a jej výtvarno-kompozičný charakter a úroveň bývania.

Existencia príležitostí na bývanie, stav domového a bytového fondu sú určujúce faktory, ovplyvňujúce ďalší rozvoj obce a naplňajúce jej obytnú funkciu.

Celkový počet domov v obci je 533, z toho 479 domov je obývaných a 57 neobývaných (*Zdroj: Štatistický úrad SR*)

Rodinných domov sa v obci nachádza približne 529 a bytových domov 4 (celkovo je v nich 24 bytových jednotiek). Obec Lipová počíta s nárastom počtu obyvateľov a tým zabezpečenie stavebných pozemkov pre bytovú výstavbu individuálnu a hromadnú (nájomné byty).

Vybavenosť domov a bytov poukazuje na rôznu životnú úroveň obyvateľov obce. Sleduje sa viacerými ukazovateľmi ako napr. vybavenosťou bytov ústredným kúrením, zásobovaním vodou, podľa celkovej podlahovej plochy bytu, pripojenosťou na internetovú sieť.

Najväčšia časť práceschopného obyvateľstva odchádza za prácou do okresného a krajského mesta. Podpora IBV a HBV môže prilákať nových obyvateľov a vytvoriť predpoklady pre celkový rozvoj obce.

Hospodárska základňa

Základné rozvojové ciele v demografickom a socioekonomickom vývoji ako východiská pre územný rozvoj obce

Základným cieľom v celkovom vývoji obyvateľstva obce je vytváranie podmienok pre priaznivý demografický vývoj a ďalší postupný nárast a kvalitu štruktúry zástavby obce.

V celkovom vývoji počtu obyvateľov obce uvažovať s nárastom tak, aby sídelná veľkosť obce bola v horizonte návrhového obdobia vo veľkostnej kategórii, ktorá umožní riešiť komplex kvalitnej občianskej vybavenosti tak, aby bol v obci zabezpečený komfortný život vidieckeho sídla bez dennej potreby dochádzania za vybavenosťou do miest.

Vzhľadom na pretrvávajúci trend migrácie obyvateľstva z miest do obcí sa v závere výhľadového obdobia počíta s optimistickou alternatívou, teda s nárastom počtu obyvateľov. Nárast obyvateľstva obce je možné dosiahnuť ťažiskovo zo zdrojov z dosťahovania obyvateľov do obce, a to v rámci vnútroregionálnej migrácie predovšetkým z mestských centier /Nové Zámky, Šurany, Nitra/ za zdrojom práce, resp. kvalitným vidieckym bývaním.

Vývoj počtu obyvateľov je ovplyvnený reprodukciou obyvateľstva i možnosťami a rozsahom novej bytovej výstavby. Spätné možnosti bytovej výstavby pozitívne ovplyvnia migráciu obyvateľstva. Tým, že v mestách dochádza k stagnácii bytovej výstavby, dochádza v obciach postupným zabezpečovaním vhodných plôch k stabilizácii vidieckeho obyvateľstva.

Nakoľko pri trvalej migrácii prevládajú mladšie vekové kategórie obyvateľstva, (do 40 rokov), dosídľovanie môže mať priaznivý vplyv na demografický vývoj a vekové zloženie obyvateľstva obce v budúcnosti.

Vytváranie podmienok pre rozvoj hospodárskych aktivít obce a pre tvorbu nových pracovných príležitostí a rozvoj zamestnanosti na území obce je jedným zo základných cieľov rozvoja.

V súvislosti s úvahami o dosídľovaní obyvateľov do obce z mestských centier, resp. iných regiónov Slovenska, je potrebné zohľadniť skutočnosť sociálnej a ekonomickej štrukturalizácie obyvateľstva, diferenciaciu ekonomických či záujmových vzťahov.

Pri rozvoji a profilovaní hospodárskych činností vytvárať územné podmienky pre rozvoj podnikateľských aktivít výrobného charakteru na báze remeselnej výroby, pri využití miestnych špecifických územno-technických daností.

Vývoj zamestnanosti v zariadeniach verejných služieb bude v obci podmienený predovšetkým demografickým rastom a štruktúrou obyvateľstva.

Pri lokalizácii aktivít výrobného charakteru je potrebné ťažiskovo využívať jestvujúce areály formou intenzifikácie ich územia a efektívnym využitím jestvujúceho objektového fondu.

Základné rozvojové ciele

Stanovené rozvojové plochy bývania podľa pôvodného ÚPN – Z obce už nie sú aktuálne. Pri rozvoji obce podľa aktualizovanej dokumentácie pôjde predovšetkým o vytvorenie územných podmienok bytovej výstavby:

- v návrhovom období vytvoriť podmienky pre realizáciu nových bytov v rodinnej zástavbe vidieckeho sídla-IBV;
- v návrhovom období vytvoriť podmienky pre realizáciu nových bytov v hromadnej bytovej zástavbe -HBV;
- pre potreby, ktoré treba očakávať v súvislosti s tvorbou nových domácností a mladých rodín, ktoré budú mať ambície na vlastný byt;
- pre požiadavky bývajúcich občanov na zmenu kvalitatívneho resp. veľkostného štandardu bytov, ktoré môžu byť riešené tak prestavbou jestvujúceho objektového fondu, ako aj formou novej výstavby;
- ako ponuku pre výstavbu rodinných domov pre obyvateľov zo širšieho územia regiónu, ktorí majú (resp. budú mať ponuku) v obci nové pracovné podmienky, resp. majú ambície bývať vo vidieckom prostredí;
- požiadavky /resp. trend/ obyvateľov z miest Nové Zámky, Šurany, na kúpu stavebných pozemkov v obci Lipová.

Úlohou ÚPN obce Lipová je regulačne usmerniť výstavbu nových objektov. rekonštrukcie a prestavby jestvujúcich tak, aby sa zlepšil architektonicko-urbanistický obraz obce a zvýšila sa aj kvalita výstavby a jej výtvarno-kompozičný charakter a úroveň trvalého a rekreačného bývania.

Požiadavky a ciele riešenia:

1. Využitie polohového faktora obce , ktorá leží na spojnici okresného mesta Nové Zámky, mesta Šurany a krajského mesta Nitra, s naznačujúcimi predpokladmi poskytovania možností pre „bývanie v pokojnom prostredí“ a služieb v primeranej dostupnosti k mestu.
2. Zhodnotenie potenciálnych možností pre novú výstavbu.
3. Zhodnotiť vnútorné rezervy – disponibilný bytový fond pre prestavbu a rekonštrukciu.
4. Dobudovanie zariadení občianskej vybavenosti hlavne v oblasti služieb, obchodu, športu, školstva a kultúry.
5. Dobudovanie dopravnej a technickej infraštruktúry (kanalizačná sieť, vodovodná sieť, systém odpadového hospodárstva) ako nevyhnutného predpokladu pre rozvoj obce.

B4 RIEŠENIE ZÁUJMOVÉHO ÚZEMIA A ŠIRŠIE VZŤAHY, DOKUMENTUJÚCE ZAČLENENIE RIEŠENEJ OBCE DO SYSTÉMU OSÍDLENIA

Z hľadiska vzťahov k vyššej územnej jednotke leží obec Lipová na spojnici dvoch významných miest, medzi spádovým krajským mestom Nitra, okresným mestom Nové Zámky a mestom Šurany, z čoho vyplývajú jeho silné gravitačné väzby na všetky tri mestá ako centrá administratívno-správne, kultúrno-spoločenské, ale i centrá hospodárskych aktivít a školstva.

Obec susedí s katastrami obcí:

- na východe, juhu a západe s k.ú. Šurany, (na juhu s k.ú. Kostolný Sek /časť k.ú. Šurany/);
- na severe s k.ú. Komjatice.

K.ú. Mlynský Sek: Zastavané územie leží v južnej časti katastra, na pravom brehu rieky Malá Nitra, v tesnom dotyku s k.ú. Šurany.

K.ú. Ondrochov: Zastavané územie leží v severnej časti katastra, na pravom brehu rieky Malá Nitra, v tesnom dotyku s k.ú. obce Komjatice. Obe časti zastavaného územia ležia pri vodnom toku Malá Nitra a jej mŕtvych ramenách, čo prispieva k pomerne vysokému potenciálu pre športovo - rekreačné aktivity (rybolov, cykloturistika). Významnú úlohu zohrá obec hlavne v oblasti poskytovania atraktívneho bývania v tesnom kontakte s vodným tokom a prírodou.

Obec leží na významnom dopravnom ťahu Novozámockého okresu - ceste I. triedy I/64, v celkovej dĺžke 1788 m. Cestnú tepnu katastrálneho územia tvorí i železničná trať č. 140, Šurany - Veľké Bielice, pretínajúca katastrálne územie obce paralelne s cestou I. triedy I/64 z juhu na sever. Od okresného mesta Nové Zámky je obec vzdialená 18 km, od krajského mesta Nitra je obec vzdialená 25 km.

Administratívne je obec zaradená do okresu Nové Zámky (NUTS IV), vyššieho územného celku Nitrianskeho kraja (NUTS III) a do NUTS II Západné Slovensko.

Obec Lipová sa v marci v roku 2015 stala členom rozšíreného mikroregiónu CEDRON-NITRAVA. V súčasnosti patrí obec i do Združenia miest a obcí Slovenska (ZMOS).

B5 NÁVRH URBANISTICKEJ KONCEPCIE PRIESTOROVÉHO USPORIADANIA

Úvod :

Funkčno-priestorovú kostru sídelného útvaru možno prirovnať k živému organizmu, ktorého zdravie priamo závisí od fungovania jeho jednotlivých orgánov. Jednotlivé orgány musia v prípade sídla byť vhodne umiestnené a nadimenzované tak, aby mohli byť uspokojené ich funkčné nároky.

Grafické znázornenie funkčno-priestorovej kostry je na výkrese č.5a, 5b, kde sú znázornené funkčné centrá sídla, väzby medzi nimi (dopravné línie), ďalej jednotlivé zóny (obytná, výrobná, rekreačná).

Hlavnou kompozičnou osou je ulica od jazierka Lipkáreň až po zákrutu pri žel. trati/RS plynu/. Sekundárna os je totožná s cestou ,ktorá smeruje z centra popred bytovky do Ondrochova. Na krížení týchto osí sa nachádza hlavný ťažiskový ,referenčný uzol.

V návrhovom období je potrebné plánovito formovať hlavnú kompozičnú os sídla. Preto je logické, že bude nositeľkou najdôležitejších funkcií. Zároveň v jej centrálnej časti v zastavanom území je potrebné jednoznačne formovať centrum obce ako :

- administratívno-správne,
- historicko-kultúrne,
- vybavenostné

Súčasnú centrálnu časť chápať ako stavebnú štruktúru, ktorá sa obklopuje ulicou od kostola až po obecný úrad.

Centrálny sídelný priestor je dominantný prítomnosťou vybavenostných funkcií, ostatná časť sídla je typická prevahou bývania a doplnkových funkcií.

Juhozápadná časť zastavaného územia obsahuje priemyselnú zónu, ktorá má priamy vplyv aj na vývoj samotného sídla (zamestnanosť – stavebná aktivita obyvateľstva a pod.).

Na základe analýzy funkčno-priestorovej koncepcie obce sú evidentné tieto základné problémové okruhy :

potvrdenie a formovanie základnej funkčno-priestorovej kostry mesta, vytypovanie a riešenie nových rozvojových území najmä pre rozvoj bývania, výrobo-podnikateľských aktivít, rekreácie a ich riešenie v zmysle kontinuity priestorového a hmotového vývoja.

Ciele a Intervenčné kroky :

- vytvoriť novú funkčnú dopravnú líniu , ktorá bude prirodzenou spojnicou medzi oboma sídelnými celkami ZÚ Ondrochov a ZÚ Mlynský Sek. Bude to línia nemotorovej dopravy - peší a cyklistický chodník podporený lipovou alejou od jedného až po druhý sídelný celok;
- v rámci ÚPN obce definovať funkčno-priestorové riešenie celkovej koncepcie rozvoja sídla k návrhovému obdobiu, ako aj návod k priestorového riešenia v ponávrhovom období, dlhodobý zámer územného rozvoja;
- nové ulice formovať v zmysle optimálnej šírky bez dopravných závad, t.j. musia byť prejazdne a spĺňať všetky kritériá, rozvoj inžinierskych sietí, odstavné plochy, účinná prepravná šírka;
- v rámci uličných priestorov riešiť aj bezpečný koridor pre peší pohyb;
- pre zabezpečenie optimálneho rozvoja jednotlivých častí sídla vytvoriť regulačné podklady (napr. vo forme spracovania urbanisticko-architektonických štúdií, zostavovacích štúdií a pod.) a vytvárať predpoklady pre realizačné zámery;
- formovať sídlo ako kompaktný celok v rámci zastavaného územia s prirodzenou gradáciou k centru;
- z hľadiska územno-technického riešiť a organizovať systém nových RD tak, aby bolo možné uspokojiť jednak žiadateľov z titulu prirodzeného prírastku, jednak žiadateľov z okolia; dôležité je vytvoriť územnú rezervu pre IBV z titulu nepredvídateľných demografických tendencií (migrácia za pracovnými príležitosťami).

V obci tvorí prevažnú časť sídelnej štruktúry výstavba rodinných domov. Rodinné domy sú jedno až dvojpodlažné, niektoré sú aj trojpodlažné (obytné podkrovia). Zdravotný stav objektov je pestrý, zastúpené sú všetky bonitné skupiny.

Úlohou ÚPN obce je regulačne usmerniť výstavbu nových objektov, rekonštrukcie a prestavby existujúcich tak, aby sa zlepšil architektonicko-urbanistický obraz obce a zvýšila sa aj kvalita výstavby a jej výtvarno-kompozičný charakter a úroveň bývania.

Výtvarno-kompozičná analýza „interiéru“ obce sa sústreďí predovšetkým na hlavnú kompozičnú os sídelného útvaru a priestory s mimoriadne vysokou intenzitou sociálnej komunikatívnosti. Z tohto pohľadu je nedoriešený vstup do obce, ktorý by mal symbolicky vytvárať „vstupnú bránu“ sídla. Priestor obklopujúci obe cesty tretej triedy však takéto hodnoty nemá, preto je dôležité hlavný vstup do sídla doriešiť architektonicky, výtvarne, využiť pri tom charakteristickú symboliku obce a prispôbiť tomu aj bezpečné dopravné riešenie.

Dôležité je zabezpečiť skompaktňenie obce, ktorá mala nepriaznivú lineárnu tendenciu vývoja. Je potrebné :

- identifikovať ťažisko osídlenia, presvedčivo ho doformovať a regulačne usmerniť jeho úlohu a možnosti;
- doplniť chýbajúcu občiansku vybavenosť v ťažisku a technickú infraštruktúru;
- v katastrálnom území je dôležité vytvorenie sprievodnej zelene pozdĺž poľných ciest a vodných tokov (protierózne opatrenia), v stresových polohách riešiť vhodnú zeleň – ekostabilizačnú.

Nový návrh urbanistickej koncepcie sa predovšetkým riadi Základnou kompozičnou kostrou sídla, ktorú tvoria jednotlivé kompozičné osi a referenčné uzly, ktoré sú tiež kategorizované podľa stupňa dôležitosti. (viď výkres č5a,5b) Táto kostra je východiskom pre všetky ďalšie predovšetkým investičné rozhodnutia.

Kompozícia sídla potvrdzuje polohu centra obce v teritóriu hlavného referenčného uzla, ktorý sa nachádza na hlavnej kompozičnej osi .

V návrhovej časti územného plánu rešpektovať kompozičnú výstavbu sídla, hlavne polohu kompozičných osí a referenčného uzla. V závislosti na globálnej urbanistickej kompozícii organizovať umiestnenie vyšších funkcií. Uplatniť princíp revitalizácie tradičných urbanisticko-architektonických vzťahov v súlade s potrebami obce. Novú výstavbu odporúčame limitovať dvojpodlažnými stavbami s využitím podkrovia a v kompozične opodstatnených polohách výnimočne povoliť stavbu o jedno podlažie vyššie s tradičným typom striech, tvaroslovných prvkov a materiálov v záujme eliminovania množstva cudzorodých prvkov. Snažiť sa o návrat tradičných hmotovo - priestorových vzťahov, ktoré zvýraznia špecifický charakter obce. Pri rozvoji obce rešpektovať pamiatkovo hodnotné objekty a ich záujmový priestor.

Dominantou obce je kostol a kaštieľ Sídlná štruktúra je pomerne kompaktná a vytvára organický celok. V návrhovom období je potrebné chrániť historickú parcelačnú štruktúru obce.

Celková výmera katastrálneho územia je 1 363 ha, z toho:

- poľnohospodársky pôdny fond predstavuje 1186,36 ha;
- nepoľnohospodársky fond predstavuje 176,64 ha.

Pol'nohospodársky pôdny fond (PPF) má nasledovnú štruktúru :

- celkom rozloha PPF	1186,36 ha (87,04 %)
z toho : - orná pôda	1119,16 ha (82,11 %)
- vinice	0,14 ha (0,01 %)
- ovocné sady	1,77 ha (0,13 %)
- trvalé trávnaté porasty	17,04 ha (1,25 %)
- záhrady	48,25 ha (3,54 %)

Nepoľnohospodársky fond predstavuje rozlohu :

- celkom rozloha NPPF	176,64 ha (12,96 %)
z toho : - lesné pozemky	34,35 ha (2,52 %)
- vodné plochy	22,35 ha (1,64 %)
- zastavané plochy	96,91 ha (7,11 %)
- ostatné plochy	23,03 ha (1,69 %)

Z horeuvedeného vyplýva, že v najväčšie percentuálne zastúpenie v katastrálnom území má orná pôda.

(Zdroj: katasterportal.sk)

B6 NÁVRH FUNKČNÉHO VYUŽITIA ÚZEMIA OBCE S URČENÍM PREVLÁDAJÚCICH FUNKČNÝCH ÚZEMÍ VRÁTANE URČENIA PRÍPUSTNÉHO, OBMEDZUJÚCEHO A ZAKAZUJÚCEHO FUNKČNÉHO VYUŽÍVANIA

Z dôvodov podrobnejšej charakteristiky sídla sa územie rozdelilo na jednotlivé územno-priestorové celky (ÚPC) pre ktoré sú navrhnuté podrobné regulačné opatrenia. Z organizačného hľadiska tak je možná detailnejšia regulácia a riadenie územného rozvoja. Toto členenie zároveň sleduje funkčnú náplň územia a hmotovo - priestorové pomery.

Z hľadiska urbanistického boli vyčlenené zóny intenzívneho záujmu. Sú to základné rozvojové lokality, ktoré boli schválené v Zadaní.

Konkrétne sa jedná o nasledujúce regulačné, územnopriestorové celky:

K.ú. Mlynský Sek

ÚPC - A

prevládajúce funkčné využitie: zmiešané územie

Východiská : Ide o centrálnu časť obce (k.ú. Mlynský Sek) ;

Prípustný spôsob využitia územia – ciele:

- regulačne usmerňovať rekonštrukčný proces na jestvujúcich objektoch bývania a vybavenosti ;
- podpora viacfunkčného využitia starých i nových rodinných domov v rozsahu zabezpečenia bývania, vybavenosti a služieb obyvateľom;
- rekonštrukcie poškodených rodinných domov;
- podporovať snahy o zachovanie pôvodnej parcelácie a tým aj vidieckeho koloritu tejto časti obce;
- komerčná ,nekomerčná OV;

Podmienečne prípustné podmienky využitia územia:

- zberový dvor druhotných surovín;

Nepripustné podmienky využitia územia:

- funkcie, ktoré sú v rozpore s bývaním;
- výrobné, priemyselné aktivity, chov ošipovaných a dobytky ;
- chov šeliem, nebezpečných, exotických zvierat a dravcov;
- chovné stanice psov a zvieracie hotely;

Intervenčné kroky : Plocha: 31 625 m²
 Navrhovaný koeficient zastavanosti územia $K_{ZÚ} = 0,25$
 Navrhovaný index podlažných plôch $I_{pp} = 0,75$
 Podlažnosť: maximálne 2 NP vrátane podkrovia-IBV
 maximálne 3 NP vrátane podkrovia-HBV

ÚPC – A1

prevládajúce funkčné využitie: Verejná zeleň

Východiská : Územie s nelesnou a náletovou vegetáciou ;

Prípustný spôsob využitia územia – ciele:

- realizácia parku, parkovej zelene ;
- realizácia miestnych komunikácií a objektov TI;
- rozšírenie plôch statickej dopravy v predpolí obecného pohrebiska;
- chodníky , prvky drobnej architektúry;

Podmienečne prípustné podmienky využitia územia:

- objekty technickej infraštruktúry;

Nepřípustné podmienky využitia územia:

- funkcie, ktoré sú v rozpore s bývaním;
- výrobné, priemyselné aktivity, chov ošipovaných a dobytky ;
- chov šeliem, nebezpečných, exotických zvierat a dravcov;
- chovné stanice psov a zvieracie hotely;

Intervenčné kroky : Plocha: 12 368 m²
Navrhovaný koeficient zastavanosti územia $K_{ZÚ} = 0,00$
Navrhovaný index podlažných plôch $I_{pp} = 0,00$
Podlažnosť: 0

ÚPC – B

prevládajúce funkčné využitie: IBV

Východiská : Jestvujúce obytné územie obce;

Prípustný spôsob využitia územia – ciele:

- regulačne usmerňovať rekonštrukčný proces na jestvujúcich objektoch bývania a vybavenosti ;
- dostavba prelúk rodinnými domami;
- podpora viacfunkčného využitia starých i nových rodinných domov v rozsahu zabezpečenia bývania, vybavenosti a služieb obyvateľom;
- rekonštrukcie poškodených rodinných domov;
- podporovať snahy o zachovanie pôvodnej parcelácie a tým aj vidieckeho koloritu tejto časti obce;
- realizácia IBV;
- realizácia miestnych komunikácií a objektov TI;
- rešpektovať ochranné pásma objektov a línii TI;

Podmienečne prípustné podmienky využitia územia:

- služby a drobné prevádzky, ktoré sú v súlade s obytnou funkciou;

Nepřípustné podmienky využitia územia:

- funkcie, ktoré sú v rozpore s bývaním;
- výrobné, priemyselné aktivity, chov ošipovaných a dobytky ;
- chov šeliem, nebezpečných, exotických zvierat a dravcov;
- chovné stanice psov a zvieracie hotely;

Intervenčné kroky : Plocha: 224 154 m²
Navrhovaný koeficient zastavanosti územia $K_{ZÚ} = 0,20$
Navrhovaný index podlažných plôch $I_{pp} = 0,40$
Podlažnosť: maximálne 2 NP vrátane podkrovia

ÚPC – B1

prevládajúce funkčné využitie: IBV

Východiská : Jestvujúce obytné územie obce;

Prípustný spôsob využitia územia – ciele:

- regulačne usmerňovať rekonštrukčný proces na jestvujúcich objektoch bývania a vybavenosti ;

Podmienečne prípustné podmienky využitia územia:

- služby a drobné prevádzky, ktoré sú v súlade s obytnou funkciou;

Nepripustné podmienky využitia územia:

- funkcie, ktoré sú v rozpore s bývaním;
- výrobné, priemyselné aktivity, chov ošípaných a dobytky ;
- chov šeliem, nebezpečných, exotických zvierat a dravcov;
- chovné stanice psov a zvieracie hotely;

Intervenčné kroky : Plocha: 1 660 m²
Navrhovaný koeficient zastavanosti územia $K_{ZÚ} = 0,30$
Navrhovaný index podlažných plôch $I_{pp} = 0,60$
Podlažnosť: maximálne 2 NP vrátane podkrovia

ÚPC – C

prevládajúce funkčné využitie: IBV

Východiská : Jestvujúce obytné územie v centrálnej časti obce;

Prípustný spôsob využitia územia – ciele:

- regulačne usmerňovať rekonštrukčný proces na jestvujúcich objektoch bývania a vybavenosti ;
- dostavba prelúk rodinnými domami;
- podpora viacfunkčného využitia starých i nových rodinných domov v rozsahu zabezpečenia bývania, vybavenosti a služieb obyvateľom;
- rekonštrukcie poškodených rodinných domov;
- podporovať snahy o zachovanie pôvodnej parcelácie a tým aj vidieckeho koloritu tejto časti obce;
- realizácia IBV;
- realizácia miestnych komunikácií a objektov TI;
- rešpektovať ochranné pásmo objektov a línii TI;
- verejná zeleň;

Podmienečne prípustné podmienky využitia územia:

- služby a drobné prevádzky, ktoré sú v súlade s obytnou funkciou;

Nepripustné podmienky využitia územia:

- funkcie, ktoré sú v rozpore s bývaním;
- výrobné, priemyselné aktivity, chov ošípaných a dobytky ;
- chov šeliem, nebezpečných, exotických zvierat a dravcov;
- chovné stanice psov a zvieracie hotely;

Intervenčné kroky : Plocha: 21 832 m²
Navrhovaný koeficient zastavanosti územia $K_{ZÚ} = 0,25$
Navrhovaný index podlažných plôch $I_{pp} = 0,50$
Podlažnosť: maximálne 2 NP vrátane podkrovia

ÚPC – C1

prevládajúce funkčné využitie: IBV

Východiská : Nadmerné záhrady v rámci jestvujúceho obytného územia obce;

Prípustný spôsob využitia územia – ciele:

- realizácia IBV;
- realizácia miestnych komunikácií a objektov TI;
- rešpektovať ochranné pásmo objektov a línii TI;
- verejná zeleň;

Podmienečne prípustné podmienky využitia územia:

- služby a drobné prevádzky, ktoré sú v súlade s obytnou funkciou;
- poľnohospodárske využitie ,záhrady;

Nepripustné podmienky využitia územia:

- funkcie, ktoré sú v rozpore s bývaním;
- výrobné, priemyselné aktivity, chov ošipaných a dobytky ;
- chov šeliem, nebezpečných, exotických zvierat a dravcov;
- chovné stanice psov a zvieracie hotely;

Intervenčné kroky : Plocha: 13 063 m²
Navrhovaný koeficient zastavanosti územia $K_{ZÚ} = 0,25$
Navrhovaný index podlažných plôch $I_{pp} = 0,50$
Podlažnosť: maximálne 2 NP vrátane podkrovia

ÚPC – D

prevládajúce funkčné využitie: základná nekomerčná občianska vybavenosť

Východiská : Jestvujúci areál základnej školy;

Prípustný spôsob využitia územia – ciele:

- realizácia športovísk;
- rekonštrukcia obnova a prístavba školských objektov;
- verejná zeleň;
- realizácia ovocného sadu, genobanka starých krajových odrôd ovocných drevín;
- spevnené plochy a realizácia záchytného parkoviska
-

Podmienečne prípustné podmienky využitia územia:

- poľnohospodárske využitie ,záhrady;

Nepripustné podmienky využitia územia:

- funkcie, ktoré sú v rozpore so školstvom a výchovou;
- výrobné, priemyselné aktivity, chov ošipaných a dobytky ;
- chov šeliem, nebezpečných, exotických zvierat a dravcov;
- chovné stanice psov a zvieracie hotely;

Intervenčné kroky : Plocha: 14 554 m²
Navrhovaný koeficient zastavanosti územia $K_{ZÚ} = 0,15$
Navrhovaný index podlažných plôch $I_{pp} = 0,30$
Podlažnosť: maximálne 2 NP vrátane podkrovia

ÚPC – D1

prevládajúce funkčné využitie: Pohrebisko

Východiská : Areál židovského cintorína;

Prípustný spôsob využitia územia – ciele:

- pohrebisko
- vyhradená zeleň
- spevnené plochy a realizácia záchytného parkoviska

Neprípustné podmienky využitia územia:

- akékoľvek iné než podmienky prípustné

Intervenčné kroky : Plocha: 5 896 m²
Navrhovaný koeficient zastavanosti územia $K_{ZÚ} = 0,02$
Navrhovaný index podlažných plôch $I_{pp} = 0,02$
Podlažnosť: 1 /hrobka/

ÚPC – E

prevládajúce funkčné využitie: IBV

Východiská : Jestvujúce obytné územie obce;

Prípustný spôsob využitia územia – ciele:

- regulačne usmerňovať rekonštrukčný proces na jestvujúcich objektoch bývania a vybavenosti ;
- dostavba prelúk rodinnými domami;
- podpora viacfunkčného využitia starých i nových rodinných domov v rozsahu zabezpečenia bývania, vybavenosti a služieb obyvateľom;
- rekonštrukcie poškodených rodinných domov;
- podporovať snahy o zachovanie pôvodnej parcelácie a tým aj vidieckeho koloritu tejto časti obce;
- realizácia IBV;
- realizácia miestnych komunikácií a objektov TI;
- rešpektovať ochranné pásmo objektov a línii TI;
- verejná zeleň;

Podmienečne prípustné podmienky využitia územia:

- služby a drobné prevádzky, ktoré sú v súlade s obytnou funkciou;

Neprípustné podmienky využitia územia:

- funkcie, ktoré sú v rozpore s bývaním;
- výrobné, priemyselné aktivity, chov ošipovaných a dobytká ;
- chov šeliem, nebezpečných, exotických zvierat a dravcov;
- chovné stanice psov a zvieracie hotely;

Intervenčné kroky : Plocha: 53 100 m²
Navrhovaný koeficient zastavanosti územia $K_{ZÚ} = 0,25$
Navrhovaný index podlažných plôch $I_{pp} = 0,50$
Podlažnosť: maximálne 2 NP vrátane podkrovia

ÚPC – E1

prevládajúce funkčné využitie: IBV

Východiská : Jestvujúce územie nadmerných záhrad;

Prípustný spôsob využitia územia – ciele:

- podporovať snahy o zachovanie vidieckeho koloritu tejto časti obce;
- realizácia IBV;
- realizácia miestnych komunikácií a objektov TI;
- rešpektovať ochranné pásmo objektov a línii TI;
- verejná zeleň;

Podmienečne prípustné podmienky využitia územia:

- služby a drobné prevádzky, ktoré sú v súlade s obytnou funkciou;

Nepripustné podmienky využitia územia:

- funkcie, ktoré sú v rozpore s bývaním;
- výrobné, priemyselné aktivity, chov ošípaných a dobytky ;
- chov šeliem, nebezpečných, exotických zvierat a dravcov;
- chovné stanice psov a zvieracie hotely;

Intervenčné kroky : Plocha: 13 102 m²
Navrhovaný koeficient zastavanosti územia $K_{ZU} = 0,25$
Navrhovaný index podlažných plôch $I_{pp} = 0,50$
Podlažnosť: maximálne 2 NP vrátane podkrovia

ÚPC – F

prevládajúce funkčné využitie: IBV

Východiská : Jestvujúce obytné územie obce;

Prípustný spôsob využitia územia – ciele:

- regulačne usmerňovať rekonštrukčný proces na jestvujúcich objektoch bývania a vybavenosti ;
- dostavba prelúk rodinnými domami;
- podpora viacfunkčného využitia starých i nových rodinných domov v rozsahu zabezpečenia bývania, vybavenosti a služieb obyvateľom;
- rekonštrukcie poškodených rodinných domov;
- podporovať snahy o zachovanie pôvodnej parcelácie a tým aj vidieckeho koloritu tejto časti obce;
- realizácia IBV;
- realizácia HBV;
- rekonštrukcia a prístavba materskej školy, športoviská
- realizácia miestnych komunikácií a objektov TI;
- rešpektovať ochranné pásmo objektov a línii TI;
- verejná zeleň;
- spevnené plochy;

Podmienečne prípustné podmienky využitia územia:

- služby a drobné prevádzky, ktoré sú v súlade s obytnou funkciou;

Nepripustné podmienky využitia územia:

- funkcie, ktoré sú v rozpore s bývaním;

- výrobné, priemyselné aktivity, chov ošípaných a dobytky ;
- chov šeliem, nebezpečných, exotických zvierat a dravcov;
- chovné stanice psov a zvieracie hotely;

Intervenčné kroky : Plocha: 250 626 m²
Navrhovaný koeficient zastavanosti územia $K_{ZÚ} = 0,30$
Navrhovaný index podlažných plôch $I_{pp} = 0,60$
Podlažnosť: maximálne 2 NP vrátane podkrovia

ÚPC – F1

prevládajúce funkčné využitie:rekreacia

Východiská : Jestvujúca vodná plocha „Lipkáreň“;

Prípustný spôsob využitia územia – ciele:

- realizácia miestnych komunikácií a objektov TI;
- rešpektovať ochranné pásmo objektov a línii TI;
- verejná zeleň;
- spevnené plochy;
- rekreacia;

Podmienečne prípustné podmienky využitia územia:

- rybolov;

Nepripustné podmienky využitia územia:

- akékoľvek iné než podmienky prípustné;

Intervenčné kroky : Plocha: 8337 m²
Navrhovaný koeficient zastavanosti územia $K_{ZÚ} = 0,02$
Navrhovaný index podlažných plôch $I_{pp} = 0,02$
Podlažnosť: 0 /len spevnené plochy/

ÚPC – G

prevládajúce funkčné využitie:OV

Východiská : Jestvujúci areál „Lipka“;

Prípustný spôsob využitia územia – ciele:

- rekonštrukcia objektov zariadenia sociálnych služieb "Lipka" ;
- rešpektovať ochranné pásmo objektov a línii TI;
- verejná, parková zeleň;
- spevnené plochy;
- školstvo;

Podmienečne prípustné podmienky využitia územia:

- ovocný sad ,záhrada;

Nepripustné podmienky využitia územia:

- akékoľvek iné než podmienky prípustné;

Intervenčné kroky : Plocha: 44 866 m²
Navrhovaný koeficient zastavanosti územia $K_{ZÚ} = 0,15$
Navrhovaný index podlažných plôch $I_{pp} = 0,45$
Podlažnosť: 3

ÚPC – G1

prevládajúce funkčné využitie: poľnohospodárska výroba

Východiská : územie medzi nelesnou drevinou vegetáciou a tokom Malá Nitra;

Prípustný spôsob využitia územia – ciele:

- včelárstvo;

Podmienečne prípustné podmienky využitia územia:

- ovocný sad ,poľnohospodárske plodiny;

Neprípustné podmienky využitia územia:

- akékoľvek iné než podmienky prípustné;

Intervenčné kroky : Plocha: 4 237 m²
Navrhovaný koeficient zastavanosti územia $K_{ZÚ} = 0,00$
Navrhovaný index podlažných plôch $I_{pp} = 0,00$
Podlažnosť: 0

ÚPC – H

prevládajúce funkčné využitie: Pohrebisko

Východiská : Obecné pohrebisko v časti Mlynský Sek;

Prípustný spôsob využitia územia – ciele:

- obecné pohrebisko;
- vyhradená zeleň;
- spevnené plochy ;
- rekonštrukcia a prístavba jestvujúceho domu smútku;
- pešie chodníky;

Neprípustné podmienky využitia územia:

- akékoľvek iné než podmienky prípustné;

Intervenčné kroky : Plocha: 11 269 m²
Navrhovaný koeficient zastavanosti územia $K_{ZÚ} = 0,03$
Navrhovaný index podlažných plôch $I_{pp} = 0,03$
Podlažnosť: maximálne 1 NP vrátane podkrovia - dom smútku

ÚPC – I

prevládajúce funkčné využitie: Šport

Východiská : Jestvujúci obecný športový areál

Prípustný spôsob využitia územia – ciele:

- rekonštrukcia a udržiavacie práce na súčasnom športovom areály;
- realizácia hracích plôch pre doplnkové športy;
- sociálno-prevádzková budova;
- prekládka 22KV elektrického vzdušného rozvodu;

Podmienečne prípustný spôsob využitia:

- správcovské bývanie

Neprípustné podmienky využitia územia:

- akékoľvek iné než podmienky prípustné

Intervenčné kroky : Plocha: 14 584 m²
Navrhovaný koeficient zastavanosti územia $K_{ZÚ} = 0,08$
Navrhovaný index podlažných plôch $I_{pp} = 0,16$
Podlažnosť: maximálne 2 NP vrátane podkrovia

ÚPC – J

prevládajúce funkčné využitie: IBV

Východiská : záhrada;

Prípustný spôsob využitia územia – ciele:

- realizácia IBV ;

Podmienečne prípustné podmienky využitia územia:

- služby a drobné prevádzky, ktoré sú v súlade s obytnou funkciou;

Neprípustné podmienky využitia územia:

- funkcie, ktoré sú v rozpore s bývaním;
- výrobné, priemyselné aktivity, chov ošipovaných a dobytka ;
- chov šeliem, nebezpečných, exotických zvierat a dravcov;
- chovné stanice psov a zvieracie hotely;

Intervenčné kroky : Plocha: 1125 m²
Navrhovaný koeficient zastavanosti územia $K_{ZÚ} = 0,30$
Navrhovaný index podlažných plôch $I_{pp} = 0,60$
Podlažnosť: maximálne 2 NP vrátane podkrovia

ÚPC – J1

prevládajúce funkčné využitie: IBV

Východiská : orná pôda;

Prípustný spôsob využitia územia – ciele:

- realizácia IBV ;
- podporovať snahy o zachovanie vidieckeho koloritu tejto časti obce;
- realizácia IBV;
- realizácia miestnych komunikácií a objektov TI;
- rešpektovať ochranné pásmo objektov a línii TI;
- verejná zeleň;

Podmienečne prípustné podmienky využitia územia:

- služby a drobné prevádzky, ktoré sú v súlade s obytnou funkciou;

Neprípustné podmienky využitia územia:

- funkcie, ktoré sú v rozpore s bývaním;
- výrobné, priemyselné aktivity, chov ošipovaných a dobytka ;
- chov šeliem, nebezpečných, exotických zvierat a dravcov;
- chovné stanice psov a zvieracie hotely;

Intervenčné kroky : Plocha: 41 210 m²
Navrhovaný koeficient zastavanosti územia $K_{ZÚ} = 0,30$

Navrhovaný index podlažných plôch $I_{pp} = 0,60$
Podlažnosť: maximálne 2 NP vrátane podkrovia

ÚPC – K

prevládajúce funkčné využitie: výroba, energetika

Východiská : Poľnohospodársky výrobný areál ,poľnohospodárske služby, bioplynová elektráreň ;

Prípustný spôsob využitia územia – ciele:

- realizácia objektov výroby a podnikania;
- realizácia účelových komunikácií a objektov TI;
- rešpektovať ochranné pásmo objektov a línii TI;
- špeciálna ,ochranná zeleň zeleň;
- bioplynová elektráreň;
- zberová dvor druhotných surovín, kompostáreň;
- spracovateľský priemysel;

Podmienečne prípustné podmienky využitia územia:

- drobnochov;

Nepripustné podmienky využitia územia:

- trvalé bývanie ,rekreácia;
- chov dobytky ,ošípaných;

Intervenčné kroky : Plocha: 106 885 m²

Navrhovaný koeficient zastavanosti územia $K_{ZÚ} = 0,25$

Navrhovaný index podlažných plôch $I_{pp} = 0,50$

Podlažnosť: maximálne 2+NP

ÚPC – L

prevládajúce funkčné využitie: výroba

Východiská : Poľnohospodársky výrobný areál ,poľnohospodárske služby, ;

Prípustný spôsob využitia územia – ciele:

- realizácia objektov výroby a podnikania, ktoré nie sú v rozpore s funkciou bývania;
- rešpektovať ochranné pásmo objektov a línii TI;
- špeciálna ,ochranná zeleň zeleň;
- agroturistika;

Podmienečne prípustné podmienky využitia územia:

- správcovské bývanie;

Nepripustné podmienky využitia územia:

- trvalé bývanie ,rekreácia;
- chov dobytky ,ošípaných;
- funkcie ,ktoré sú v rozpore s bývaním;

Intervenčné kroky : Plocha: 8 783 m²

Navrhovaný koeficient zastavanosti územia $K_{ZÚ} = 0,45$

Navrhovaný index podlažných plôch $I_{pp} = 0,90$

Podlažnosť: maximálne 2NP

ÚPC – M

prevládajúce funkčné využitie: IBV

Východiská : IBV- záhrada;

Prípustný spôsob využitia územia – ciele:

- realizácia IBV ;
- nelesná drevinná vegetácia;

Podmienečne prípustné podmienky využitia územia:

- služby a drobné prevádzky, ktoré sú v súlade s obytnou funkciou;

Neprípustné podmienky využitia územia:

- funkcie, ktoré sú v rozpore s bývaním;
- výrobné, priemyselné aktivity, chov ošípaných a dobytky ;

Intervenčné kroky : Plocha: 16 216 m²
Navrhovaný koeficient zastavanosti územia $K_{ZÚ} = 0,20$
Navrhovaný index podlažných plôch $I_{pp} = 0,30$
Podlažnosť: maximálne 2 NP vrátane podkrovia

ÚPC - N

prevládajúce funkčné využitie: zmiešané územie

Východiská : Ide o centrálnu časť obce (k.ú. Ondrochov) ;

Prípustný spôsob využitia územia – ciele:

- regulačne usmerňovať realizáciu HBV a vybavenosti ;
- komerčná ,nekomerčná OV;
- verejná zeleň, park;
- realizácia potrebnej TI;

Podmienečne prípustné podmienky využitia územia:

- IBV ;

Neprípustné podmienky využitia územia:

- funkcie, ktoré sú v rozpore s bývaním;
- výrobné, priemyselné aktivity, chov ošípaných a dobytky ;
- chov šeliem, nebezpečných, exotických zvierat a dravcov;
- chovné stanice psov a zvieracie hotely;

Intervenčné kroky : Plocha: 10 313 m²
Navrhovaný koeficient zastavanosti územia $K_{ZÚ} = 0,35$
Navrhovaný index podlažných plôch $I_{pp} = 0,99$
Podlažnosť: maximálne 2 NP vrátane podkrovia-IBV
maximálne 3 NP vrátane podkrovia-HBV

ÚPC – O

prevládajúce funkčné využitie: IBV

Východiská : Jestvujúce obytné územie v miestnej časti - Ondrochov;

Prípustný spôsob využitia územia – ciele:

- regulačne usmerňovať rekonštrukčný proces na jestvujúcich objektoch bývania a vybavenosti ;
- dostavba prelúk rodinnými domami;

- podpora viacfunkčného využitia starých i nových rodinných domov v rozsahu zabezpečenia bývania, vybavenosti a služieb obyvateľom;
- rekonštrukcie poškodených rodinných domov;
- podporovať snahy o zachovanie pôvodnej parcelácie a tým aj vidieckeho koloritu tejto časti obce;
- realizácia IBV;
- realizácia miestnych komunikácií a objektov TI;
- rešpektovať ochranné pásmo objektov a línii TI;
- verejná zeleň;

Podmienečne prípustné podmienky využitia územia:

- služby a drobné prevádzky, ktoré sú v súlade s obytnou funkciou;

Nepřípustné podmienky využitia územia:

- funkcie, ktoré sú v rozpore s bývaním;
- výrobné, priemyselné aktivity, chov ošípaných a dobytky ;
- chov šeliem, nebezpečných, exotických zvierat a dravcov;
- chovné stanice psov a zvieracie hotely;

Intervenčné kroky : Plocha: 65 466 m²
Navrhovaný koeficient zastavanosti územia $K_{ZÚ} = 0,25$
Navrhovaný index podlažných plôch $I_{pp} = 0,50$
Podlažnosť: maximálne 2 NP vrátane podkrovia

ÚPC – P

prevládajúce funkčné využitie: IBV

Východiská : Jestvujúce obytné územie v miestnej časti - Ondrochov;

Prípustný spôsob využitia územia – ciele:

- regulačne usmerňovať rekonštrukčný proces na jestvujúcich objektoch bývania a vybavenosti ;
- dostavba prelúk rodinnými domami;
- podpora viacfunkčného využitia starých i nových rodinných domov v rozsahu zabezpečenia bývania, vybavenosti a služieb obyvateľom;
- rekonštrukcie poškodených rodinných domov;
- podporovať snahy o zachovanie pôvodnej parcelácie a tým aj vidieckeho koloritu tejto časti obce;
- realizácia IBV;
- realizácia miestnych komunikácií a objektov TI;
- rešpektovať ochranné pásmo objektov a línii TI;
- verejná zeleň;

Podmienečne prípustné podmienky využitia územia:

- služby a drobné prevádzky, ktoré sú v súlade s obytnou funkciou;

Nepřípustné podmienky využitia územia:

- funkcie, ktoré sú v rozpore s bývaním;
- výrobné, priemyselné aktivity, chov ošípaných a dobytky ;
- chov šeliem, nebezpečných, exotických zvierat a dravcov;
- chovné stanice psov a zvieracie hotely;

Intervenčné kroky : Plocha: 41 426 m²
Navrhovaný koeficient zastavanosti územia $K_{ZÚ} = 0,25$
Navrhovaný index podlažných plôch $I_{pp} = 0,50$

Podlažnosť: maximálne 2 NP vrátane podkrovia

ÚPC – R

prevládajúce funkčné využitie: Pohrebisko

Východiská : Obecné pohrebisko v časti Ondrochov;

Prípustný spôsob využitia územia – ciele:

- obecné pohrebisko;
- vyhradená zeleň;
- spevnené plochy ;
- rekonštrukcia a prístavba jestvujúceho domu smútku;
- pešie chodníky;
- lúky ,pasienky;

Nepripustné podmienky využitia územia:

- akékoľvek iné než podmienky prípustné;

Intervenčné kroky : Plocha: 13 367 m²
Navrhovaný koeficient zastavanosti územia $K_{ZÚ} = 0,05$
Navrhovaný index podlažných plôch $I_{pp} = 0,05$
Podlažnosť: maximálne 1 NP vrátane podkrovia - dom smútku

ÚPC – S

prevládajúce funkčné využitie: IBV

Východiská : Jestvujúce obytné územie v miestnej časti - Ondrochov;

Prípustný spôsob využitia územia – ciele:

- regulačne usmerňovať rekonštrukčný proces na jestvujúcich objektoch bývania a vybavenosti ;
- dostavba prelúk rodinnými domami;
- podpora viacfunkčného využitia starých i nových rodinných domov v rozsahu zabezpečenia bývania, vybavenosti a služieb obyvateľom;
- rekonštrukcie poškodených rodinných domov;
- podporovať snahy o zachovanie pôvodnej parcelácie a tým aj vidieckeho koloritu tejto časti obce;
- realizácia IBV;
- realizácia miestnych komunikácií a objektov TI;
- rešpektovať ochranné pásmo objektov a línii TI;
- verejná zeleň;
- realizovať predstihový archeologický výskum pred výstavbou RD;

Podmienečne prípustné podmienky využitia územia:

- služby a drobné prevádzky, ktoré sú v súlade s obytnou funkciou;

Nepripustné podmienky využitia územia:

- funkcie, ktoré sú v rozpore s bývaním;
- výrobné, priemyselné aktivity, chov ošipaných a dobytká ;
- chov šeliem, nebezpečných, exotických zvierat a dravcov;
- chovné stanice psov a zvieracie hotely;

Intervenčné kroky : Plocha: 45 812 m²
Navrhovaný koeficient zastavanosti územia $K_{ZÚ} = 0,25$

Navrhovaný index podlažných plôch $I_{pp} = 0,50$
Podlažnosť: maximálne 2 NP vrátane podkrovia

ÚPC – T

prevládajúce funkčné využitie: IBV

Východiská : Jestvujúce obytné územie v miestnej časti - Ondrochov;

Prípustný spôsob využitia územia – ciele:

- regulačne usmerňovať rekonštrukčný proces na jestvujúcich objektoch bývania a vybavenosti ;
- dostavba prelúk rodinnými domami;
- podpora viacfunkčného využitia starých i nových rodinných domov v rozsahu zabezpečenia bývania, vybavenosti a služieb obyvateľom;
- rekonštrukcie poškodených rodinných domov;
- podporovať snahy o zachovanie pôvodnej parcelácie a tým aj vidieckeho koloritu tejto časti obce;
- realizácia IBV;
- realizácia miestnych komunikácií a objektov TI;
- rešpektovať ochranné pásmo vodného toku, objektov a línii TI;
- verejná zeleň;

Podmienečne prípustné podmienky využitia územia:

- služby a drobné prevádzky, ktoré sú v súlade s obytnou funkciou;

Nepripustné podmienky využitia územia:

- funkcie, ktoré sú v rozpore s bývaním;
- výrobné, priemyselné aktivity, chov ošipaných a dobytká ;
- chov šeliem, nebezpečných, exotických zvierat a dravcov;
- chovné stanice psov a zvieracie hotely;

Intervenčné kroky : Plocha: 46 660 m²
Navrhovaný koeficient zastavanosti územia $K_{ZÚ} = 0,25$
Navrhovaný index podlažných plôch $I_{pp} = 0,50$
Podlažnosť: maximálne 2 NP vrátane podkrovia

ÚPC – T1

prevládajúce funkčné využitie: bývanie - IBV

Východiská : Jestvujúce záhrady v miestnej časti - Ondrochov;

Prípustný spôsob využitia územia – ciele:

- realizácia IBV;
- realizácia miestnych komunikácií a objektov TI;
- rešpektovať ochranné pásmo vodného toku, objektov a línii TI;
- verejná zeleň;

Podmienečne prípustné podmienky využitia územia:

- služby a drobné prevádzky, ktoré sú v súlade s obytnou funkciou;

Nepripustné podmienky využitia územia:

- funkcie, ktoré sú v rozpore s bývaním;

- výrobné, priemyselné aktivity, chov ošípaných a dobytky ;
- chov šeliem, nebezpečných, exotických zvierat a dravcov;
- chovné stanice psov a zvieracie hotely;

Intervenčné kroky : Plocha: 15 279 m²
Navrhovaný koeficient zastavanosti územia $K_{ZÚ} = 0,25$
Navrhovaný index podlažných plôch $I_{pp} = 0,50$
Podlažnosť: maximálne 2 NP vrátane podkrovia

ÚPC – U

prevládajúce funkčné využitie: IBV

Východiská : Jestvujúce obytné územie v miestnej časti - Ondrochov;

Prípustný spôsob využitia územia – ciele:

- regulačne usmerňovať rekonštrukčný proces na jestvujúcich objektoch bývania a vybavenosti ;
- dostavba prelúk rodinnými domami;
- podpora viacfunkčného využitia starých i nových rodinných domov v rozsahu zabezpečenia bývania, vybavenosti a služieb obyvateľom;
- rekonštrukcie poškodených rodinných domov;
- podporovať snahy o zachovanie pôvodnej parcelácie a tým aj vidieckeho koloritu tejto časti obce;
- realizácia IBV;
- realizácia miestnych komunikácií a objektov TI;
- rešpektovať ochranné pásmo vodného toku, objektov a línii TI;
- verejná zeleň;

Podmienečne prípustné podmienky využitia územia:

- služby a drobné prevádzky, ktoré sú v súlade s obytnou funkciou;

Neprípustné podmienky využitia územia:

- funkcie, ktoré sú v rozpore s bývaním;
- výrobné, priemyselné aktivity, chov ošípaných a dobytky ;
- chov šeliem, nebezpečných, exotických zvierat a dravcov;
- chovné stanice psov a zvieracie hotely;
- priemysel;

Intervenčné kroky : Plocha: 25 682 m²
Navrhovaný koeficient zastavanosti územia $K_{ZÚ} = 0,25$
Navrhovaný index podlažných plôch $I_{pp} = 0,50$
Podlažnosť: maximálne 2 NP vrátane podkrovia

ÚPC – V

prevládajúce funkčné využitie: IBV

Východiská : Jestvujúce obytné územie v miestnej časti - Ondrochov;

Prípustný spôsob využitia územia – ciele:

- regulačne usmerňovať rekonštrukčný proces na jestvujúcich objektoch bývania a vybavenosti ;
- dostavba prelúk rodinnými domami;

- podpora viacfunkčného využitia starých i nových rodinných domov v rozsahu zabezpečenia bývania, vybavenosti a služieb obyvateľom;
- rekonštrukcie poškodených rodinných domov;
- podporovať snahy o zachovanie pôvodnej parcelácie a tým aj vidieckeho koloritu tejto časti obce;
- realizácia IBV;
- realizácia miestnych komunikácií a objektov TI;
- rešpektovať ochranné pásmo vodného toku, objektov a línii TI;
- verejná zeleň;
- ;

Podmienečne prípustné podmienky využitia územia:

- služby a drobné prevádzky, ktoré sú v súlade s obytnou funkciou;
- malá vodná elektráreň;

Nepřípustné podmienky využitia územia:

- funkcie, ktoré sú v rozpore s bývaním;
- výrobné, priemyselné aktivity, chov ošípaných a dobytky ;
- chov šeliem, nebezpečných, exotických zvierat a dravcov;
- chovné stanice psov a zvieracie hotely;
- priemysel;

Intervenčné kroky : Plocha: 60 524 m²
Navrhovaný koeficient zastavanosti územia $K_{ZÚ} = 0,20$
Navrhovaný index podlažných plôch $I_{pp} = 0,40$
Podlažnosť: maximálne 2 NP vrátane podkrovia

ÚPC – W

prevládajúce funkčné využitie: IBV

Východiská : Správcovské objekty SVP š.p. v miestnej časti - Ondrochov;

Prípustný spôsob využitia územia – ciele:

- regulačne usmerňovať rekonštrukčný proces na existujúcich objektoch bývania a technickej vybavenosti ;
- rešpektovať ochranné pásmo vodného toku, objektov a línii TI;
- verejná zeleň;

Podmienečne prípustné podmienky využitia územia:

- služby a drobné prevádzky, ktoré sú v súlade s obytnou funkciou;

Nepřípustné podmienky využitia územia:

- funkcie, ktoré sú v rozpore s bývaním;
- výrobné, priemyselné aktivity, chov ošípaných a dobytky ;
- chov šeliem, nebezpečných, exotických zvierat a dravcov;
- chovné stanice psov a zvieracie hotely;

Intervenčné kroky : Plocha: 1 988 m²
Navrhovaný koeficient zastavanosti územia $K_{ZÚ} = 0,25$
Navrhovaný index podlažných plôch $I_{pp} = 0,50$
Podlažnosť: maximálne 2 NP vrátane podkrovia

ÚPC – X

prevládajúce funkčné využitie: farma ošípaných

Východiská : jestvujúca farma ošípaných v k.ú. Mlynský Sek;

Prípustný spôsob využitia územia – ciele:

- regulačne usmerňovať rekonštrukčný proces na jestvujúcich poľnohospodárskych výrobných objektoch a tech. vybavenosti ;
- rešpektovať ochranné pásmo , objektov a línii TI;
- ochranná zeleň;

Podmienečne prípustné podmienky využitia územia:

- administratíva;

Neprípustné podmienky využitia územia:

- trvalé bývanie;

Intervenčné kroky : Plocha: 18 530 m²
Navrhovaný koeficient zastavanosti územia $K_{ZÚ} = 0,50$
Navrhovaný index podlažných plôch $I_{pp} = 0,50$
Podlažnosť: maximálne 1+ NP

ÚPC – Y

prevládajúce funkčné využitie: poľnohospodársky výrobný areál- farma Rybár

Východiská : jestvujúca farma ;

Prípustný spôsob využitia územia – ciele:

- regulačne usmerňovať rekonštrukčný proces na jestvujúcich poľnohospodárskych výrobných objektoch a tech. vybavenosti ;
- rešpektovať ochranné pásmo objektov a línii TI;
- ochranná zeleň;
- bioplynová elektráreň;

Podmienečne prípustné podmienky využitia územia:

- administratíva;
- správcovské bývanie;
- agroturistika

Neprípustné podmienky využitia územia:

- IBV, rekreacia;

Intervenčné kroky : Plocha: 75 351 m²
Navrhovaný koeficient zastavanosti územia $K_{ZÚ} = 0,40$
Navrhovaný index podlažných plôch $I_{pp} = 0,80$
Podlažnosť: maximálne 2+ NP

ÚPC – Z1

prevládajúce funkčné využitie: dopravná, technická vybavenosť

Východiská : disponibilné územie v dotyku s cestou I. triedy č.1/64 ;

Prípustný spôsob využitia územia – ciele:

- regulačne usmerňovať realizáciu čerpacej stanice PHM;
- autoumýváreň;
- odpočívadlo;
- motorest;
- sprievodná zeleň;

Podmienečne prípustné podmienky využitia územia:

- parkovisko;

Neprípustné podmienky využitia územia:

- akékoľvek iné než prípustné ;

Intervenčné kroky : Plocha: 7 140 m²
Navrhovaný koeficient zastavanosti územia $K_{ZÚ} = 0,50$
Navrhovaný index podlažných plôch $I_{pp} = 0,50$
Podlažnosť: maximálne 1+ NP

ÚPC – Z2

prevládajúce funkčné využitie: výroba

Východiská : disponibilné výrobné územie v dotyku s cestou III. triedy č. III./ 1499 ;

Prípustný spôsob využitia územia – ciele:

- regulačne usmerňovať realizáciu nových výrobných objektov;
- rekonštrukcie existujúcich výrobných objektov;
- sprievodná zeleň;
- doplnková administratíva;

Podmienečne prípustné podmienky využitia územia:

- priemysel;

Neprípustné podmienky využitia územia:

- trvalé bývanie, rekreácia ;

Intervenčné kroky : Plocha: 43 033 m²
Navrhovaný koeficient zastavanosti územia $K_{ZÚ} = 0,30$
Navrhovaný index podlažných plôch $I_{pp} = 0,60$
Podlažnosť: maximálne 2+ NP

B7 BÝVANIE – NÁVRH RIEŠENIA

Domový a bytový fond

Z hľadiska bytového fondu je zjavné, že prevažná časť súčasného bytového fondu je určená na rekonštrukciu a 0,5% na asanáciu. Najväčšia skupina objektov na rekonštrukciu je v časti Ondrochov. Nové objekty prevažujú v okrajových polohách.

Okrem trvale obývaných objektov sa v obci vyskytujú aj rekreačné a sezónne obývané domy. Nový územný plán do budúcnosti regulačne usmerňuje výšku stavieb určených na bývanie. Doporučujeme realizovať 2.N.P. vrátane podkrovia, V centre obce ÚPC A , ÚPC N 2NP. Objekty neobmedziť tvarovo, pretože aj dlhé pôdorysy sú pre Lipovú prirodzené a na vidiek vhodné. Dôležitým regulatívom je stavebná čiara, povolená maximálna výška stavieb v jednotlivých územno - priestorových celkoch a koeficient zastavania regulačného celku.

Pri novej výstavbe rešpektovať ochranné pásma :pohrebiska, vodného toku, objektov technickej infraštruktúry.

Aj napriek obdobiam stagnácie má počet obyvateľov z dlhodobého hľadiska stúpajúcu tendenciu je preto potrebné riešiť kvantitatívny aj kvalitatívny rozvoj bývania.

Pozitívny vývoj migračného salda v konečnom dôsledku ovplyvňuje aj hodnoty celkového prírastku obyvateľov v obci. Tento ukazovateľ dosahuje kladné hodnoty. ÚPN obce na túto skutočnosť prihliada.

Základné rozvojové ciele:

Obec má typicky vidiecky charakter, ale pretrváva záujem aj o vyššie formy bytovej výstavby - HBV.

Pri ďalšom vývoji a rozvoji obce pôjde predovšetkým o vytvorenie územno-priestorových podmienok pre realizáciu prevažne individuálnych foriem bývania:

- pre potreby, ktoré treba očakávať v súvislosti s tvorbou nových domácností a mladých rodín, ktoré budú mať ambície na vlastné bývanie,
- pre požiadavky bývajúcich občanov na zmenu kvalitatívneho resp. veľkostného štandardu bytov, ktoré môžu byť riešené tak prestavbou existujúceho objektového fondu, ako aj formou novej výstavby,
- ako ponuku pre výstavbu rodinných domov pre obyvateľov zo širšieho územia regiónu, ktorí majú (resp. budú mať ponuku) v obci nové pracovné podmienky, resp. majú ambície bývať vo vidieckom prostredí.

Úlohou ÚPN obce je regulačne usmerniť výstavbu nových objektov, rekonštrukcie a prestavby existujúcich tak, aby sa zlepšil architektonicko-urbanistický obraz obce a zvýšila sa aj kvalita výstavby a jej výtvarno-kompozičný charakter a úroveň bývania. Eliminovať nežiaduce, prevažne nepôvodné implantované cudzie formy objektov a výstrednú farebnosť fasád. Zamedziť urbanizáciu spoločných dvorov.

Podrobná regulácia funkčných plôch bývania je obsahom grafickej prílohy – / výkresy č.5a,5b a č.6,6b/ .

Bytový fond - návrh

- je potrebné iniciovať rekonštrukčný proces hlavne v časti Ondrochov, kde bol monitorovaný horší stav objektov rodinných domov. .
- dobudovanie novej sústredenej IBV v lokalitách ÚPC C1,D1,F,J1,T,T1;
- vybudovanie novej HBV v ÚPC F, N;
- rekonštrukčný proces na existujúcej IBV a realizácia nových objektov na voľných prielukách
- rozptyl ;

V sumáre možno konštatovať, že nový územný plán pripravil v rámci rozvoja bytovej výstavby predpoklady a dostatočné možnosti realizácie pre HBV-40 BJ, IBV-188 rodinných domov (RD), služby a drobné prevádzky.

Skutočná potreba pozemkov pre výstavbu RD a polyfunkčných obytných domov bude závislá od ekonomických možností a schopností obyvateľstva. ÚPN predkladá celkový návrh potenciálnych možností územia pre zámer bývania.

V prvom rade je potrebné využiť stavebné medzery a vnútornú rezervu sídla, ak je vyčerpaná je možné využiť aj rezervy za súčasnou hranicou zastavaného územia (k1.1.1990).

Výškové zónovanie zástavby je obsahom výkresu organizácie a regulácie územia. Je potrebné iniciovať rekonštrukčný proces jestvujúcej štruktúry rodinných domov, ktoré sa nachádzajú na Hlavnej ul. a lokálne aj v iných uliciach. Vhodné je zachovávať tradičnú parceláciu, ktorá zabezpečuje kompaktnosť zástavby. Táto štruktúra sa hodí na viacfunkčné využitie, t.j. bývanie na podlaží a v zadnej časti a vybavenosť na prízemí v kontakte s námestím.

- ak je uličný priestor ohraničený opločením ,toto nesmie byť vyššie ako 1,8m .Ak sa jedná o plné (betónové ,murované alebo iné nepriehľadné oploenie) jeho výška môže byť najviac 1,6m nad príľahlým terénom . Tento typ plného nepriehľadného oploenia povolovať len výnimočne keď si to vyžaduje situácia.

Podporovať oploenie priehľadné pletivé, alebo oploenie živým plotom resp. ich vzájomnú kombináciu. Toto regulačné opatrenie sa vzťahuje na všetky územnopriestorové celky.

- Stavby na území s trvalo zvýšenou aktivitou podzemných vôd požadujeme osádzať s úrovňou suterénu min. 0,5 m nad rastlým terénom, bez budovania pivničných priestorov.

B8 OBČIANSKE VYBAVENIE – SOCIÁLNA INFRAŠTRUKTÚRA – NÁVRH RIEŠENIA

Sociálnu infraštruktúru a občiansku vybavenosť v obci charakterizujú zariadenia v oblasti administratívy, kultúry, športové a sociálne zariadenia. Vybavenosť obce službami je rozmanitá a ich účel závisí od ľudských zdrojov, tradícií, podmienok a špecifických daností okolitého mikropriestoru.

Rozvoj občianskej vybavenosti

Riešiť optimálnu štruktúru kompletovania základnej a vyššej občianskej vybavenosti podľa urbanistických štandardov, aby zodpovedala stanovenej funkčnosti sídla , výhľadovému počtu obyvateľov a aj sledovanému rozvoju obce a katastra k návrhovému obdobiu.

Návrhom vybavenosti zabezpečiť podmienky pre komfortný život obyvateľov obce, bez vynútenej potreby dochádzania za potrebnou základnou občianskou vybavenosťou do okolitých sídiel.

Ťažisko občianskej vybavenosti maloobchodnej siete a služieb umiestniť v centrálnom priestore obce formou dokompletovania, resp. prevádzkového skvalitnenia súčasného vybavenia.

K tomu využiť disponibilné uvoľnené vnútorné rezervy starej dediny po oboch stranách medzi kostol a obecným úradom a vnútorné rezervy na hlavnej kompozičnej osi. Tu realizovať objekty na atraktívne zariadenia občianskej vybavenosti obce – malé obchodíky, služby, stravovacie zariadenia, občerstvenie, a pod.

▪ Ďalšiu občiansku vybavenosť obce riešiť s využitím vhodných objektov a priestorov v rámci súčasnej uličnej zástavby obce a v rámci plánovaných nových súborov bývania v optimálnej spádovej dostupnosti.

Školstvo a výchova

V obci sa nachádza základná škola a materská škola s vyučovacím jazykom slovenským, s celodennou prevádzkou, má 2 triedy. Nachádza sa v budove, ktorá je vlastníctvom obce Lipová. Budova je v dobrom stavebno-technickom stave, nakoľko v posledných dvoch rokoch boli vykonané práce na obnovu a rekonštrukciu budovy.

Vývoj počtu žiakov na Základnej škole, tab. 6:

Tab.6 Vývoj počtu žiakov ZŠ:

Vývoj počtu žiakov ZŠ	
Školský rok	Počet žiakov
2002/2003	151
2003/2004	148
2004/2005	146
2005/2006	117
2006/2007	107
2007/2008	100
2008/2009	90
2009/2010	95
2010/2011	71
2011/2012	69
2012/2013	71
2013/2014	65

Zdroj: OcÚ Lipová

Vývoj počtu žiakov v Materskej škole Lipová sú uvedené v tab. 7.:

Tab. 7 Vývoj počtu žiakov MŠ:

Vývoj počtu žiakov MŠ	
Školský rok	Počet žiakov
2002/2003	28
2003/2004	29
2004/2005	37
2005/2006	38
2006/2007	37
2007/2008	35
2008/2009	36
2009/2010	29
2010/2011	36
2011/2012	30
2012/2013	30
2013/2014	31

Zdroj: OcÚ Lipová

Kultúra a osвета*b) zariadenia kultúry :*

1. Kultúrny dom Lipová /objekt je určený na rekonštrukciu/
2. Obecné múzeum /v najbližších rokoch je plánovaná jeho rekonštrukcia/
3. Kultúrny dom Ondrochov /stavebno-technický stav je dobrý/

V obci Lipová pôsobí niekoľko dobrovoľníckych organizácií:

- Občianske združenie Lipovian /zastrešuje kultúrnu, charitatívnu a športovú oblasť/;
- Materské centrum "Nezbedko";
- Hnutie kresťanských spoločenstiev detí eRko;
- Slovenský červený kríž /humanitná organizácia/;
- Slovenský zväz zdravotne postihnutých;
- Slovenský zväz záhradkárov.

Zariadenia kultúry slúžia na pravidelné usporadúvanie už tradičných kultúrnych a spoločenských podujatí, ktoré prispievajú k rozvoju spoločenského a kultúrneho života občanov obce. Pre ďalšie návrhové obdobie bude cieľom vytvárať podmienky pre aktivizáciu spoločenského života občanov rôznych vekových kategórií a záujmových skupín v obci, podmienky pre obnovu a rozvíjania ľudových tradícií s ich prezentáciou.

K tomu je potrebné zabezpečiť prevádzkové skvalitnenie existujúcich a tvorbu nových zariadení pre kultúrno-spoločenskú činnosť, podmienok pre rozvoj rôznych aktivít a atraktívnych programov.

V riešení ÚPN budú určené konkrétne regulatívy na revitalizáciu, zachovanie, obnovu a sprístupnenie ďalších kultúrno-historických objektov v obci .

Šport a telesná výchova

V ÚPN bude potrebné riešiť podmienky pre rozvoj aktivít telovýchovy a športu obyvateľov a rozvíjajúcu sa rekreačnú funkciu obce.

K tomu je potrebné riešiť skvalitnenie prevádzkového vybavenia športového areálu a v najbližších rokoch plánované vybudovanie multifunkčného ihriska. V obci funguje Obecný športový klub Lipová a Obecný hokejový klub FISTS Lipová.

Ďalší rozvoj športovo-rekreačného vybavenia v obci bude viazaný aj na rast funkcie bývania a program regionálnej turistiky s vhodnými atraktívnymi aktivitami pre dané prostredie - vybudovanie rekreačnej zóny "Lipkáreň", pešia turistika v blízkom okolí, cykloturistické trasy nadväzujúce na regionálne cyklotrasy, športový rybolov atď.

Zdravotníctvo

Cieľom riešenia ÚPN bude vytvoriť podmienky pre zabezpečenie kvalitného komplexného poskytovania primárnej zdravotnej starostlivosti v dobrých prevádzkových podmienkach pre všetky skupiny obyvateľov .

Obec Lipová nemá vybudovanú vlastnú zdravotnícku infraštruktúru, nakoľko spádovo patrí pod mesto Šurany. Mesto Šurany prevádzkuje mestskú polikliniku, kde ordinujú obvodní lekári pre obvod obce Lipová, taktiež špecializovaní lekári. V meste Šurany majú prevádzky viaceré lekárne. Vzhľadom na uvedenú skutočnosť nie je predpoklad, že obec bude budovať vlastné zdravotnícke zariadenie.

Sociálna starostlivosť

- Riešiť príslušné vývojové služby sociálnej starostlivosti, hlavne pre vekovú skupinu generácie starších seniorov, ktorí sú odkázaní na starostlivosť.

- Vytvoriť územno-technické predpoklady pre lokalizáciu komplexného seniorského centra s malometrážnym bývaním, spoločenskou časťou so stravovaním, lekárskou a opatrovateľskou starostlivosťou, športovou časťou a regeneráciou, s tým, že tieto služby by boli aj pre ďalších dôchodcov obce - denné stravovanie dôchodcov, donáška stravy do bytov, pranie, regenerácia a pod.

V obci sa nachádza Zariadenie sociálnych služieb "Lipka" v zriaďovateľskej pôsobnosti Nitrianskeho samosprávneho kraja. Zariadenia sociálnych služieb vo vlastníctve obce sa v obci Lipová nenachádza. V oblasti sociálnej starostlivosti vyvíjajú aktivity miestny Klub seniorov a Základná organizácia zdravotne ťažko postihnutých, fungujúce na dobrovoľnej báze.

Obec zabezpečuje niektoré druhy sociálnych služieb a to terénnu opatrovateľskú službu pre občanov, odkázaných na pomoc iných a vydávanie stravy pre dôchodcov. V návrhovom období obec plánuje vybudovať denný stacionár pre seniorov.

Komerčná vybavenosť

Maloobchodná sieť a služby

V ÚPN je riešené skvalitnenie súčasného obchodného vybavenia obce a program jeho kompletovania podľa urbanistických štandardov na požadovanú veľkostnú úroveň.

Na rozvoj služieb, ktorý je podmienený najmä dopytom, bude mať vplyv spoločenský tlak obyvateľov a vývoj rastu obyvateľstva a jeho demografickej štruktúry. Výrazným rozvojovým stimulom bude sledovaný koncepčný cieľ vytvoriť ponuku kvalitnej vybavenosti v obci.

Verejné stravovanie

V ÚPN bude riešené skvalitnenie súčasného stravovacieho vybavenia obce a program jeho kompletovania podľa urbanistických štandardov na veľkostnú úroveň a plánovaný rozvoj sídla.

V súčasnosti v obci fungujú 2 miestne pohostinstvá.

Verejná správa a administratíva

Je zastúpená nasledovnými inštitúciami:

1. Obecný úrad – stav stavebno-technického zariadenia nie je dobrý, budova je určená na rekonštrukciu.

Súčasný stav vybavenia a prevádzkových priestorov verejnej správy a podnikateľskej administratívy nie je dobrý, objekt si vyžaduje plnú rekonštrukciu.

B9 VÝROBA A SKLADOVÉ HOSPODÁRSTVO – NÁVRH RIEŠENIA

Rozvoj výroby

Priemyselná výroba a skladové hospodárstvo

V rámci návrhovej časti ÚPN obce došlo k územnému vymedzeniu rozvojových plôch pre miestnu priemyselnú a remeselnú malovýrobu a sklady bez kolíznych vzťahov k obytnej zástavbe s predpokladom, že vývojovo do tejto polohy budú premiestnené aj kolízne prevádzky súčasnej obytnej zástavby.

Tento rozvojový návrh je potrebné riešiť veľmi citlivo so zreteľom na zachovanie charakteru poľnohospodárskej krajiny a tiež krajinnu - ekologickej hodnoty širšieho priestoru .

Nové výrobné areály ako vonkajšie rozvojové plochy, polohovo orientovať severne od zastavaného územia obce - lokalita "Horný Majer" s prihliadnutím na ochranu PPF. Tento rozvojový návrh je potrebné riešiť veľmi citlivo, so zreteľom na zachovanie charakteru poľnohospodárskej krajiny a tiež krajinnu - ekologickej hodnoty širšieho priestoru.

- V rámci miestnej komunálnej výroby zriadiť zberový dvor druhotných surovín s komerčnou linkou kompostárne biologického odpadu(ÚPC K) - spracovanie odpadu z rastlinnej výroby, činností v záhradách obce a z lesníckej prevádzky. Vyrobené organické hnojivo následne čiastočne využívať na komerčný odpredaj, čiastočne na zveľaďovanie poľnohospodárskej a lesnej pôdy, na skvalitňovanie verejnej zelene v obci.
- Zhodnotiť návrh rozvojových plôch podľa námetu z komplexného urbanistického rozboru pre riešenie výroby.

Lesné hospodárstvo

Pre ochranu a využívanie lesného pôdneho fondu platia opatrenia stanovené v Lesnom hospodárskom pláne SR.

V území je sledované:

- zachovať a posilňovať systém miestnych ekosystémov.

V rámci ÚPN obce územne bližšie konkretizovať koncepčné zámery krajiny tvorby s tvorbou ucelených lesíkov .

V zmysle § 5 ods. 2 zákona č. 326/2005 Z.z. o lesoch pri využívaní lesných pozemkov na iné účely ako na plnenie funkcií lesov sa chránia lesné pozemky najmä v ochranných lesoch (§ 13) a v lesoch osobitného určenia (§ 14).

Podľa § 10 zákona o lesoch ochranné pásmo lesa tvoria pozemky do vzdialenosti 50 m od hranice lesného pozemku.

V zmysle § 12 zákona o lesoch sa rozlišujú nasledovné kategórie lesov:

- ochranné lesy,
- lesy osobitného určenia,
- hospodárske lesy.

Lesy v k.ú. obce obhospodarujú LHC Podhájska.

Všetky lesné porasty sú zaradené do kategórie hospodárskych lesov. Hospodárske lesy sú lesy, ktoré nie sú ochrannými lesmi alebo lesmi osobitného určenia a ktorých účelom je produkcia dreva a ostatných lesných produktov pri súčasnom zabezpečovaní mimoprodukčných funkcií lesov.

Povinnosti pri ochrane lesa sú zakotvené v § 28 zákona o lesoch.

Záver:

1. podporovať rozvoj malého a stredného podnikania;
2. podporovať rozvoj výroby a podnikania lokalita "Horný Majer";
3. vytvoriť predpoklady pre vznik ovocných sádov s typickými krajovými odrodami (ÚPC D) , vytvoriť územno-priestorové predpoklady pre chov včiel v súlade so zachovaním ekostabilizačných prvkov v krajine (ÚPC G1);
4. v lesnom hospodárstve rešpektovať lesohospodársky plán;
5. v rámci miestnej komunálnej výroby zriadiť zberový dvor druhotných surovín s komerčnou linkou kompostárne biologického odpadu (ÚPC K);

B10 REKREÁCIA - NÁVRH RIEŠENIA

Obec a priľahlé prírodné prostredie vytvára priaznivé podmienky pre rozvoj rekreačno - športových a turistických aktivít a rozvoj a podpora voľnočasových aktivít.

Jedným z programov ÚPN je riešenie cestovného ruchu a turisticko-športových aktivít v obci. ÚPN obce ako nástroj pre reguláciu územia vytvára podmienky a rezervuje územia aj pre oblasť rekreácie a turizmu, s prihliadnutím na trvalo udržateľný rozvoj územia, ochranu prírody a vyzdvihnutie kultúrno-historických hodnôt v území. Rekreačný a turistický potenciál obce dáva predpoklady na saturáciu ľudských potrieb v území, za účelom oddychu a športu /vodné športy, športový rybolov, cykloturistika/. Medzi dôležité intervenčných kroky ÚPN obce je vybudovať rekreačnú zónu "Lipkáreň", podporovať miestne združenia zamerané na rybolov a chov včiel, podporovať rozvoj ovocinárstva za účelom obnovy a zachovania starých krajových odrôd, ktoré by okrem produktivity mali i edukatívny význam pre širšie okolie. Členstvo a partnerská spolupráca obce s mikroregiónom Cedron - Nitrava ponúka možnosť rozvoja cestovného ruchu a rekreácie hlavne v oblasti cykloturistiky, za účelom budovania prepojujúcich cyklotrás medzi členskými obcami v nadväznosti na sieť cyklotrás s vyšším významom.

Návrh:

Vidiecky turizmus

Podporovať tradičný chov koní, predovšetkým pracovných, ťažných plemien a v nadväznosti na to budovanie agroturistických zariadení. Rozvíjať agroturistiku na báze dvorov SHR, predovšetkým v území ÚPC K a ÚPC L.

Každodenná krátkodobá rekreácia a šport

Predovšetkým v obecnom športovom areáli /ÚPC I /.

- športovoherné a voľnočasové aktivity, fitnes, futbal;
- rekreačný priestor „Lipkáreň“;
- podporovať rozvoj rekreačnej turistiky, cykloturistiky ;

Záhradkárstvo - ovocinárstvo , vinohradníctvo, včelárstvo

Návrh vytvára predpoklady pre plánovitý rozvoj ovocinárstva a záhradkárstva a v lokalite ÚPC D navrhuje sad – genobanka /ozn.č.12/ starých krajových odrôd ovocných drevín. A V ÚPC G1 vytvára územnotechnické predpoklady pre rozvoj samostatného včelárskeho areálu.

Cestovný ruch

Je interdisciplinárne odvetvie hospodárstva, na jeho realizácii sa podieľa mnoho ďalších oblastí, ako sú poľnohospodárstvo, priemysel, stavebníctvo, služby a pod. Predstavuje komplex vzťahov a javov, ktoré výrazne prispievajú k tvorbe pracovných miest, navyše investičné náklady na pracovné miesta sú nižšie než v priemysle.

Poľovníctvo ,rybárstvo

Obec má potenciál pre rozvoj: poľovníctva /lesy v k.ú. Ondrochov/ a rybárstva_/areál „Lipkáreň“, štrkoviská , ktoré sa dotýkajú katastrálnych hraníc k.ú. Ondrochov a k.ú. Mlynský Sek. a vodný tok Malá Nitra a jej mŕtve ramená/.

B11 VYMEDZENIE ZASTAVANÉHO ÚZEMIA OBCE

Pôvodné hranice zastavaného územia k 1.1.1990 aj novo navrhovaná hranica zastavaného územia sú podrobne zobrazené vo výkresovej časti ÚPN /výkresy č.2 až 11b/.

B12 VYMEDZENIE OCHRANNÝCH PÁSIEM A CHRÁNENÝCH ÚZEMÍ PODĽA OSOBITNÝCH PREDPISOV

Pásma hygienickej ochrany

Pásma hygienickej ochrany (PHO) v okolí technických prvkov sa určujú s cieľom ochrany okolia pred ich nepriaznivými účinkami. Možno ich považovať za zóny negatívneho vplyvu daných objektov na okolité prostredie. Okrem pásiem hygienickej ochrany sa v okolí technických prvkov vyčleňujú tiež technické a bezpečnostné pásma, cieľom ktorých je ochrana technických objektov pred negatívnymi vplyvmi okolia.

Spoločnou črtou uvedených pásiem je limitujúci a obmedzujúci vzťah k rozvoju jednotlivých socioekonomických aktivít a z toho vyplývajúci obmedzujúci a limitujúci účinok využitia potenciálu územia.

Východná časť riešeného územia sa nachádza v ochrannom pásme II. stupňa VZ Šurany. V súčasnosti je vodný zdroj Šurany mimo prevádzky.

Ochranné pásma všetkých druhov s potrebou uplatnenia v rámci ÚPN obce Lipová:

Ochranné pásmo miestneho cintorína

Ochranné pásmo pohrebiska je 50 m od hranice pozemku pohrebiska; v ochrannom pásme pohrebiska sa nesmú povoľovať ani umiestňovať budovy okrem budov, ktoré poskytujú služby súvisiace s pohrebníctvom (v súlade so zákonom č.131/2010 Z.z. o pohrebníctve).

Ochranné pásma líniových staviebOchranné pásma cestných komunikácií a zariadení

K ochrane ciest a prevádzky na nich mimo zastavaného územia alebo v území určenému k trvalému zastavaniu slúžia cestné ochranné pásma. V týchto pásmach je zakázaná alebo obmedzená činnosť, ktorá by mohla ohroziť cesty alebo prevádzku na nich. Podľa zákona č. 135/1961 Zb. v znení neskorších predpisov a vykonávacej vyhlášky č. 35/1984 Zb. sú určené zvislými plochami vedenými po oboch stranách komunikácie a to vo vzdialenosti:

- cesta III. triedy (vzdialenosť od osi vozovky) mimo zastavaného územia	20 m
a v zastavanom území ako komunikácia triedy B3	15m
- cesta I triedy	ochranné pásmo na obe strany od osi cesty 50m
Vozovky miestnych komunikácií	ochranné pásmo na obe strany od osi cesty 15m

Ochranné pásmo železničnej trate

V prípade akejkoľvek stavebnej činnosti v ochrannom pásme železničnej trate je nutné dodržať ustanovenia zákona č. 513/2009 Z.z. o dráhach, v znení neskorších predpisov.

- ochranné pásmo železničnej trate od osi krajnej koľaje po oboch stranách 60m

Ochranné pásma elektrických zariadení

Rieši zákon č.656/2004 Z. z o energetike a o zmene niektorých zákonov.

Na ochranu zariadení elektrizačnej sústavy sa zriaďujú ochranné pásma. Ochranné pásmo je priestor v bezprostrednej blízkosti zariadenia elektrizačnej sústavy, ktorý je určený na zabezpečenie spoľahlivej a plynulej prevádzky a na zabezpečenie ochrany života a zdravia osôb a majetku.

Ochranné pásmo vonkajšieho nadzemného elektrického vedenia je vymedzené zvislými rovinami po oboch stranách vedenia vo vodorovnej vzdialenosti meranej kolmo na vedenie od krajného vodiča. Táto vzdialenosť je pri napätí:

od 1 kV do 35 kV vrátane

1. pre vodiče bez izolácie 10 m; v súvislých lesných priesekoch 7 m,
2. pre vodiče so základnou izoláciou 4 m; v súvislých lesných priesekoch 2 m,
3. pre zavesené káblové vedenie 1 m,

Ochranné pásmo vonkajšieho podzemného elektrického vedenia je vymedzené zvislými rovinami po oboch stranách krajných káblov vedenia vo vodorovnej vzdialenosti meranej kolmo na toto vedenie od krajného kábla. Táto vzdialenosť je:

1 m pri napätí do 110 kV vrátane vedenia riadiacej regulačnej a zabezpečovacej techniky,

Ochranné pásmo elektrickej stanice vonkajšieho vyhotovenia

- a) s napätím 110 kV a viac je vymedzené zvislými rovinami, ktoré sú vedené vo vodorovnej vzdialenosti 30 m kolmo na oplotenie alebo na hranicu objektu elektrickej stanice,
- b) s napätím do 110 kV je vymedzené zvislými rovinami, ktoré sú vedené vo vodorovnej vzdialenosti 10 m kolmo na oplotenie alebo na hranicu objektu elektrickej stanice,
- c) s vnútorným vyhotovením je vymedzené oplotením alebo obostavanou hranicou objektu elektrickej stanice, pričom musí byť zabezpečený prístup do elektrickej stanice na výmenu technologických zariadení.

Ochranné pásma plynárenských zariadení

V návrhu plánovanej zástavby je nutné rešpektovať príslušné STN a ochranné a bezpečnostné pásma jestvujúcich plynovodov, predovšetkým VTL plynovodov tak ako ich ustanovujú §79 a § 80 zákona NR SR č.251/2012 Z. Z.. V návrhu trás nových plynovodných sietí je nutné rešpektovať platné záväzné STN a súvisiace zákony a vyhlášky.

Ochranné pásma plynovodných sietí (od osi na každú stranu plynovodu), z dôvodu mierky výkresovej časti sa všetky ochranné pásma neznačia:

- A) 4 m pre plynovod s menovitou svetlosťou do 200 mm,
- B) 8 m pre plynovod s menovitou svetlosťou od 201 mm do 500 mm,
- C) 12 m pre plynovod s menovitou svetlosťou od 501 mm do 700 mm,
- D) 50 m pre plynovod s menovitou svetlosťou nad 700 mm,
- E) 1 m pre plynovod, ktorým sa rozvádza plyn na zastavanom území obce s prevádzkovaným tlakom nižším ako 0,4 mpa,
- F) 8 m pre technologické objekty - RS plynu,
- G) 150 m pre sondy,
- H) 50 m pre iné plynárenské zariadenia zásobníka a ťažobnej siete neuvedené v písmenách a) až g).

Bezpečnostným pásmom na účely tohto zákona sa rozumie priestor vymedzený vodorovnou vzdialenosťou od osi plynovodu alebo od pôdorysu plynárenského zariadenia meraný kolmo na os alebo na pôdorys. Vzdialenosť na každú stranu od osi plynovodu alebo od pôdorysu plynárenského zariadenia je

- A) 10 m pri plynovodoch s tlakom nižším ako 0,4 mpa prevádzkovaných na voľnom priestranstve a na nezastavanom území,
- B) 20 m pri plynovodoch s tlakom od 0,4 mpa do 4 mpa a s menovitou svetlosťou do 350 mm,
- C) 50 m pri plynovodoch s tlakom od 0,4 mpa do 4 mpa a s menovitou svetlosťou nad 350 mm,
- D) 50 m pri plynovodoch s tlakom nad 4 mpa s menovitou svetlosťou do 150 mm,
- E) 100 m pri plynovodoch s tlakom nad 4 mpa s menovitou svetlosťou do 300 mm,
- F) 150 m pri plynovodoch s tlakom nad 4 mpa s menovitou svetlosťou do 500 mm,
- G) 200 m pri plynovodoch s tlakom nad 4 mpa s menovitou svetlosťou nad 500 mm,
- H) 50 m pri regulačných staniciach, filtračných staniciach, armatúrnych uzloch,
- I) 250 m pre iné plynárenské zariadenia zásobníka a ťažobnej siete neuvedené v písmenách a) až h).

Ochranné a bezpečnostné pásma PZ a činnosť v nich vymedzuje zákon č. 251/2012 Z.z.. Pre situovanie PZ v dotknutom území platia ustanovenia príslušných technických noriem a predpisov.

Pásma ochrany verejných vodovodov a kanalizácií

Rieši zákon 442/2002 Z. z. o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách § 19 ods. 2. Pásma ochrany sú vymedzené najmenšou vodorovnou vzdialenosťou od vonkajšieho pôdorysného okraja vodovodného potrubia alebo kanalizačného potrubia na obidve strany

- a) 1,5 m pri verejnom vodovode a verejnej kanalizácii do priemeru 500 mm,
- b) 2,5 m pri verejnom vodovode a verejnej kanalizácii nad priemer 500 mm.

Ochranné pásma telekomunikačných zariadení a rozvodov

Ochranné pásma pre telekomunikačné podzemné vedenia sú 1,5 m na obe strany od osi káblovej trasy.

Ochranné pásma potoka

V zmysle § 49 zákona č.364/2004 Z.z. (vodný zákon) a vykonávacej normy STN 75 2102 je nutné rešpektovať a zachovať ochranné pásma:

- pri vodohospodársky významnom toku
čiar
päty hrádze)	10 m od brehovej
(resp. vzdušnej
- pri drobných vodných tokoch	5 m od brehovej čiar
- manipulačný pás	4 m od brehovej čiar

Pásma hygienickej ochrany PHO poľnohospodárskych družstiev

Pásma hygienickej ochrany poľnohospodárskych areálov bolo vypočítané na základe metodiky určenej na výpočet PHO - (Zásady chovu hospodárskych zvierat v intraviláne a extraviláne obcí Slovenskej republiky, Bratislava, 1992).

- PHO poľnohospodárskeho družstva - Rybárova farma
s počtom kusov hovädzieho dobytku 2500 predstavuje
665 m
- PHO poľnohospodárskeho družstva v lokalite Mumľov
s počtom kusov ošípaných 1800 predstavuje
460 m

Ochranné pásmo AE Mochovce

R=20 km

Z hľadiska merítka výkresovej dokumentácie nie sú všetky ochranné pásma graficky znázornené. Obec Lipová sa nenachádza v oblasti ohrozenia jadrovým zariadením v Mochovciach.

Záver

V návrhovom období je potrebné rešpektovať všetky uvedené ochranné pásma vrátane vyznačených OP vodných zdrojov. Navrhnuť na zrušenie a rekultiváciu všetky nelegálne a divoké skládky, ktoré sa nachádzajú v katastrálnom území obce.

Realizovať opatrenia vedúce k zlepšeniu životného prostredia, kvality povrchových a podzemných vôd a ochranu pôdy.

B13 NÁVRH RIEŠENIA ZÁUJMOV OBRANY ŠTÁTU, POŽIARNEJ OCHRANY, OCHRANY PRED POVODŇAMI

Pri vzniku mimoriadnych udalostí sa činnosť v teritóriu obce Lipová riadi v zmysle základných ustanovení Prehľadu činnosti Obecného úradu po vyhlásení stupňov pohotovosti :

1. stupeň pohotovosti - situácia nebezpečenstva
2. stupeň pohotovosti - stav ohrozenia

Právo vyhlasovania predbežných opatrení a stupňov pohotovosti má Bezpečnostná rada štátu. Materiál podrobne charakterizuje realizáciu opatrení pri prvom stupni pohotovosti – situácia nebezpečenstva a pri vyššom stupni pohotovosti – stave ohrozenia. Ďalej sú presne určené opatrenia príslušných ústredných orgánov, o ktorých rozhodla BR SR a spôsob ich nevyhnutnej realizácie. Dôležité je zabezpečenie spojenia. Spojenie Obecného úradu sa organizuje tak, aby bol zabezpečený styk s určenými organizáciami na teritóriu obce s nadriadenými orgánmi okresu Nové Zámky a so súčinnosťnými organizáciami pre odborné zabezpečenie činnosti Obecného úradu. Využívajú sa všetky dostupné technické prostriedky (telefón, fax,...). Plán činnosti Obecného úradu po vyhlásení stupňov pohotovosti musí mať starosta obce a členovia štábu obrany už v období mieru. Z hľadiska územno-technického je dôležité nezablokovať automobilové komunikácie a udržiavať v prejazdnom stave hlavnú evakuačnú trasu, cestu I. triedy a železničnú trať.

Ohrozenie územia povodňami

Ochrana pred povodňami zahŕňa:

- a) úpravy tokov,
- b) budovanie ochranných hrádzí
- a) kombináciu opatrení a) + b)

V území okresu Nové Zámky sú na vodohospodársky významnom toku Malá Nitra odtokové pomery z väčšej časti vysporiadané a toky sú upravené s kapacitou v zastavanom území na Q_{100} , v extravilánoch od Q_{20} do Q_{100} .

Do celkovej koncepcie vodného hospodárstva je zahrnutá aj úprava menších vodných tokov a drobných prítokov v území.

Medzi ochranu pred povodňami zaraďujeme najmä: povodňové plány, povodňové prehliadky, predpovedná, hlásna a varovná povodňová služba, povodňové zabezpečovacie a záchranné práce.

Pri návrhu rozvojových zámerov v tomto území je nevyhnutné rešpektovať zákon o ochrane pred povodňami č.7/2010 Z.z. (§20, ods. 6, 7, 8, 9).

Civilná ochrana

V rámci schvaľovacieho procesu pri stavebných konaniach riešiť požiadavky civilnej ochrany v súlade so Zákonom č. 42/1994 Z.z. o civilnej ochrane obyvateľstva a príslušnými vykonávacími predpismi.

a) V zmysle § 2 Vyhlášky MV SR č.297/1994 Z.z. O stavebno-technických požiadavkách na stavby a o technických podmienkach zariadení vzhľadom na požiadavky civilnej ochrany v znení neskorších predpisov, ukrytie obyvateľstva zabezpečovať :

- v odolnom kryte v objekte samosprávy pre zamestnancov, ktorí budú v prípade vzniku mimoriadnej udalosti zabezpečovať riadenie alebo vykonanie záchranných, lokalizačných a likvidačných prác;
- v plynosných alebo jednoduchých úkrytoch budovaných svojpomocne v bytových domoch;
- v jednoduchých úkrytoch budovaných svojpomocne v rodinných domoch;

Obec Lipová má vypracovaný "Úkrytový plán obce Lipová". Dokumentácia týkajúca sa plánu ukrytia obyvateľstva obce je spracovaná v zmysle Vyhlášky MV SR č. 532/2006 o ochrane obyvateľstva.

b) Zberné komunikácie šírko dimensionovať s rezervou aj z hľadiska možnosti evakuácie obyvateľstva z predmetného územia;

Požiadavky a podmienky civilnej ochrany stanovuje zákon NRSR č. 42/1994 Z.z. o civilnej ochrane obyvateľstva, v znení neskorších predpisov - úplné znenie zákona NRSR č.444/2006 Z.z.

Pri funkčnom využití územia obce a následnej príprave výstavby zariadení pre zhromažďovanie a pobyt ľudí a zvierat ako aj pri činnostiach, ktoré môžu ohrozovať ich bezpečnosť a zdravie, pri budovaní infraštruktúry obce je potrebné sa riadiť citovaným zákonom.

Podmienky pre zariadenia CO ustanovuje vyhláška MV SR č. 532/2006 Z.z. o podrobnostiach na zabezpečenie stavebno-technických požiadaviek a technických podmienok zariadení civilnej ochrany je potrebné rešpektovať na príslušnom stupni územnej prípravy a investičnej činnosti.

1. Stavebno-technické požiadavky na zariadenia civilnej ochrany sú požiadavky na územnotechnické, urbanistické , stavebno-technické a dispozičné riešenie a technické vybavenie stavieb z hľadiska potrieb civilnej ochrany. Uplatňujú sa v rámci obstarávania , navrhovania a schvaľovania územnoplánovacej dokumentácie

2. Stavebno-technické požiadavky podľa odseku 1 sa uplatňujú tak, že ochranné stavby
a/ sa budujú v podzemných podlažiach , alebo úpravou nadzemných podlaží stavebných objektov, alebo ako samostatne stojace stavby,

b/ tvoria prevádzkovo uzatvorený celok a nesmú ním viesť tranzitné inžinierske siete, ktoré s nim nesúvisia,

c/ sa navrhujú do miest najväčšieho sústredenia osôb, ktorým treba zabezpečiť ukrytie v dochádzkovej vzdialenosti najviac do 500m,

d/ sa umiestňujú najmenej 100m od zásobníkov prchavých látok a plynov s toxickými účinkami, ktoré by mohli ohroziť bezpečnosť ukryvaných osôb,

e/ sa umiestňujú tak , aby prístupové komunikácie umožňovali prístup k objektu pre ukryvané osoby,

f/ sa navrhujú s kapacitou 150 a viac ukrývaných osôb podľa prílohy č. 1 štvrtej časti písmena A (Kapacita ochrannej stavby je súčet miest na sedenie a ležanie ukrývaných osôb, pričom miest na ležanie musí byť 20% až 30% z navrhovaného počtu miest),

g/ majú zabezpečené vo vnútorných priestoroch mikroklimatické podmienky,

h/ spĺňajú ochranné vlastnosti vyjadrené ochranným súčiniteľom stavby K_0 .

3. Stavebno-technické požiadavky na ochranné stavby podľa ods. č. 1 sa vypracúvajú v územnoplánovacej dokumentácii v časti verejné dopravné a technické vybavenie územia v územných obvodoch takto:

a/ v budovách zabezpečujúcich úkrytie pre najpočetnejšiu zmenu zamestnancov a pre osoby prevzaté do starostlivosti ,

b/ v budovách poskytujúcich služby obyvateľstvu, najmä v nemocniciach, hoteloch, ubytovniach, internátoch všetkých typoch škôl, bankách , divadlách , kinách , poisťovniach, telovýchovných objektoch, zabezpečujúcich úkrytie podľa prevádzkovej a ubytovacej kapacity pre personál a osoby prevzaté do starostlivosti,

c/ v hypermarketoch a polyfunkčných domoch podľa projektovanej kapacity návštevnosti pre personál a osoby prevzaté do starostlivosti,

d/ v budovách štátnych orgánov, orgánov miestnej štátnej správy a samosprávy pre plánovaný počet zamestnancov a pre osoby prevzaté do starostlivosti.

4. Ochranné stavby sa navrhujú podľa analýzy územia z hľadiska možných mimoriadnych udalostí.

V zmysle nariadenia vlády 565/2004 Z.z. /ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 166/1994 Z.z. o kategorizácii územia Slovenskej republiky v znení nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 25/1997 Z.z. / čl. I. , Zaradenie územia do jednotlivých kategórií podľa územných obvodov obvodných úradov Slovenskej republiky sa zaraďuje územný obvod do kategórie IV. Následne sa budovanie ochranných stavieb vykonáva:

a/ na území kategórie IV. V plynosných úkrytoch alebo v jednotlivých úkrytoch budovaných svojpomocne,

b/ na území kategórií I. – IV. V bytových a rodinných domoch s kapacitou do 50 ukrývaných osôb v plynosných úkrytoch alebo v jednoduchých úkrytoch budovaných svojpomocne a v bytových domoch s kapacitou nad 50 ukrývaných osôb v plynosných úkrytoch.

Podrobné podmienky pre uplatnenie citovaného zákona a vyhlášky ustanovuje príslušný orgán ochrany a obec.

V rámci schvaľovacieho procesu pri stavebných konaniach riešiť požiadavky civilnej ochrany v súlade so Zákonom č. 42/1994 Z.z. o civilnej ochrane obyvateľstva a príslušnými vykonávacími predpismi.

Požiarna ochrana

Riešenie požiarnej ochrany vychádza zo zákona NR SR č.314/2001 Z.z. o ochrane pred požiarmi v znení neskorších predpisov a vyhlášky MV SR č. 699/2004 Z.z. o zabezpečení stavieb vodou na hasenie požiarov s citáciou § 2, §4 - §7.

Z hľadiska požiarnej ochrany obec nemá vybudovanú požiarnu zbrojnicu. V prípade požiaru zasahuje Hasičská zbrojnica Šurany ako vedľajšia hasičská stanica v okrese Nové Zámky. V prípade väčšieho požiaru a pre vykonávanie záchranných prác pri živelných pohromách, slúži zásahová jednotka v okresnom meste Nové Zámky a krajskom meste Nitra. Obec má vybudovanú verejnú vodovodnú sieť. Na hlavné vodovodné potrubia sú napojené uličné rozvody s osadenými protipožiarnymi hydrantmi. Zásobovanie navrhovaných rozvojových zámerov požiarou vodou sa navrhuje riešiť z miestnej verejnej vodovodnej siete - vybudovaných uličných rozvodov. Ak nie sú zriadené odberné miesta (nadzemný, podzemný hydrant alebo výtokový stojan), zriadiť:

- hydranty vo vzájomnej vzdialenosti 400 m pri stavbách na bývanie a 160 m pri ostatných stavbách,

- výtokový stojan vo vzájomnej vzdialenosti 600 m,

- plniace miesto vo vzdialenosti 6000 m,

- odberné miesta musia byť viditeľne označené v zmysle § 9 ods. 7, 8 a prílohy č. 2 cit. vyhlášky. Príjazd pre požiarne vozidlá je v obci zabezpečený po spevnených komunikáciách šírky minimálne 3,5 m (minimálna šírka 3 m v zmysle § 82 vyhl. MV SR č. 94/2004 Z.z.). Komunikácie sú dimenzované na zaťaženie min. 80 kN, reprezentujúce pôsobenie zaťaženej nápravy požiarneho vozidla.

Vojenská správa nemá v riešenom území zvláštne územné požiadavky.

Záver:

1. *Podporovať opatrenia na vodných tokoch z hľadiska ochrany pred povodňami, úpravy pred vybrežovaním vôd, stabilizácia koryta na tokoch a realizovať ochranné technické opatrenia na monitorovaných lokalitách v rámci riešeného územia obce Lipová.*
2. *V záujme zabezpečenia ochrany územia pred povodňami musia byť rozvojové aktivity v súlade so Zákom č. 7/2010 Z.z o ochrane pred povodňami.*
3. *V rozvojových plochách určených pre obytnú výstavbu riešiť ukrytie obyvateľstva v JÚBS, v zmysle príslušných predpisov:*
 - zákona NR SR č. 42/1994 o civilnej ochrane obyvateľstva v znení neskorších predpisov,
 - vyhlášky MV SR č. 533/2006 o ochrane obyvateľstva pri výrobe, preprave, skladovaní a manipulovaní s nebezpečnými látkami v znení neskorších predpisov,
 - vyhlášky MV SR č. 297/199 Z.z. o stavebno-technických požiadavkách na stavby a technických podmienkach zariadení vzhľadom na požiadavky civilnej ochrany v znení neskorších predpisov,
 - vyhlášky MV SR č. 314/98 Z.z. hospodárenie s materiálom civilnej ochrany v znení neskorších predpisov,
 - vyhlášky MV SR č. 388/2006 Z.z. o podrobnostiach na zabezpečenie technických a prevádzkových podmienok informačného systému civilnej ochrany,
 - v objektoch určených pre funkciu bývania, občianskej vybavenosti, rekreácie a podnikateľských aktivít riešiť ochranu obyvateľstva ukrytím v JÚBS v zapustených, polozapustených priestoroch a v technickom prízemí domov v zmysle vyhlášky 532/2006.
4. *Z hľadiska potrieb požiarnej ochrany je nutné:*
 - pri realizácii rozvojových zámerov riešiť požiadavky na zabezpečenie požiarnej vody pre stavby v súlade s vyhláškou MV SR č. 699/2004 Z.z. o zabezpečení stavieb vodou na hasenie požiarov,
 - pri zmene funkčného využitia územia riešiť požiadavky vyplývajúce zo záujmov požiarnej ochrany v súlade so zákonom NR SR č. 314/2001 Z.z. o ochrane pred požiarom a súvisiacimi predpismi,
 - zásobovanie požiarou vodou riešiť z miestnej verejnej vodovodnej siete z požiarnych hydrantov, potrebu požiarnej vody stanoviť v zmysle STN 92 0400 PBS Zásobovanie vodou na hasenie požiarov, pričom uvedená potreba požiarnej vody bude zabezpečená z vonkajších podzemných hydrantov.

B14 NÁVRH OCHRANY PRÍRODY A TVORBY KRAJINY VRÁTANE PRVKOV ÚZEMNÉHO SYSTÉMU EKOLOGICKEJ STABILITY EKOSTABILIZAČNÝCH OPATRENÍ A OCHRANY KULTÚRNEHO DEDIČSTVA

Ochrana krajiny a významné krajinárske ekologické štruktúry - chránené územia prírody

Ochranou prírody a krajiny sa rozumie obmedzovanie zásahov, ktoré môžu ohroziť, poškodiť alebo zničiť podmienky a formy života, prírodné dedičstvo, vzhľad krajiny a znížiť jej

ekologickú stabilitu, ako i odstraňovanie takýchto zásahov. Cieľom ochrany prírody a krajiny je chrániť prírodu pre optimálne využitie krajiny. Príroda a jej časti v rámci krajiny predstavujú pre život nesmierne dôležitú, až existenčnú zložku životného prostredia. Prírodu a krajinu treba chrániť nielen z hľadiska súčasných životných potrieb, ale aj pre potrebu zachovať ju pre budúce generácie ako zdravú.

Ochranu prírody a krajiny upravuje najmä osobitný zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny a zákon č. 454/2007, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších právnych predpisov (ďalej len „zákon o ochrane prírody a krajiny“). V zmysle zákona o ochrane prírody a krajiny na území Slovenskej republiky platí prvý stupeň ochrany, ak tento zákon alebo všeobecne záväzný právny predpis vydaný na jeho základe neustanovuje inak. Ďalej tento zákon upravuje druhovú ochranu, ochranu drevín, pôsobnosť orgánov štátnej správy a obcí, práva a povinnosti právnických a fyzických osôb a zodpovednosť za porušenie povinností na úseku ochrany prírody a krajiny.

Územná ochrana

Natura 2000 je názov sústavy chránených území členských krajín Európskej únie a hlavným cieľom jej vytvorenia je zachovanie prírodného dedičstva, ktoré je významné nielen pre príslušný členský štát, ale najmä pre Európsku úniu ako celok. Táto sústava chránených území má zabezpečiť ochranu najvzácnejších a najviac ohrozených druhov voľne rastúcich rastlín, voľne žijúcich živočíchov a prírodných biotopov vyskytujúcich sa na území štátov Európskej únie a prostredníctvom ochrany týchto druhov a biotopov zabezpečiť zachovanie biologickej rôznorodosti v celej Európskej únii. Sústavu NATURA 2000 tvoria dva typy území: chránené vtáčie územia a územia európskeho významu.

Biotopy druhov vtákov európskeho významu a biotopy sťahovavých druhov vtákov možno na účel zabezpečenia ich prežitia a rozmnožovania vyhlásiť za chránené vtáčie územia. Chránené vtáčie územie sa nachádza v tesnom kontakte s k.ú. Mlynský Sek, v jeho juho-západnej časti, avšak do záujmového územia nezasahuje.

Základné informácie o biotopoch národného významu a biotopoch európskeho významu a ich zoznam so spoločenskou hodnotou upravuje zákon č. 198/2014 ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 543/2002 Z.z. O ochrane prírody a krajiny.

Hodnotenie územia z hľadiska ochrany prírody

Výnosom MŽP SR č. 3/2004 -5.1 zo 14. júla 2004 bol vydaný zoznam území európskeho významu, ktorý nadobudol účinnosť 1. augusta 2004. Do riešeného územia zasahuje územie európskeho významu.

Národný zoznam navrhovaných *chránených vtáčích území* schválila Vláda SR dňa 9.júla 2003 uznesením vlády č. 636/2003, národný zoznam obsahuje 38 navrhovaných chránených vtáčích území s celkovou rozlohou cca 1 236 545 ha (25,2% rozlohy SR). Do riešeného územia zasahuje vyhlásené chránené vtáčie územie.

Biotopy európskeho a národného významu

V prílohe č.1 vyhlášky sa nachádza zoznam a spoločenská hodnota biotopov európskeho a národného významu a prioritných biotopov, ktoré sú predmetom ochrany v zmysle zákona o ochrane prírody a krajiny a na zasahovanie do nich spôsobom, ktorým sa môžu poškodiť alebo zničiť sa vyžaduje súhlas príslušného orgánu ochrany prírody – Okresný úrad Nové Zámky, Odbor starostlivosti o životné prostredie.

V riešenom území sa nachádza jedno osobitne chránené územie z hľadiska záujmov ochrany prírody a krajiny:

1. CHA Lipovský park - evidenčné číslo 951, vyhlásený v roku 1984. Chránený areál Lipovský park sa nachádza v zastavanom území obce Lipová (k.ú. Mlynský Sek), rozkladá sa na výmere 34 320 m². Predmetom ochrany je Ochrana historického parku v Lipovej. Na

jeho území platí 3. stupeň územnej ochrany podľa zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov. V areáli lesoparku sa nachádzajú vzácne dreviny, 4 platany vo veku 200-250 rokov a jeden dub vo veku 500 - 600 rokov. V lesoparku sa nachádza Zariadenie sociálnych služieb Lipka. Budova kaštieľa bola bývalým letným sídlom veľkostatkára Eleka z roku 1907. Kaštieľ slúži na sociálne účely od roku 1947, pôvodne poskytoval starostlivosť deťom a vojnovým sirotám. Chránený areál Lipovský park je vlastníctvom Nitrianskeho samosprávneho kraja.

Smerom na východ sa v tesnom kontakte dvoch katastrálnych území k.ú. Ondrochov a k.ú. Šurany nachádzajú osobitne chránené územia:

2. SKUEV 0094 Veľký les - rozloha 46,1 ha. Správcom územia je CHKO Dunajské luhy. Biotopy, ktoré sú predmetom ochrany:

- 91F0 Lužné dubovo-brestovo-jaseňové lesy okolo nížinných riek

- 91G0* Karpatské a panónske dubovo - hrabové lesy

Druhým ktoré sú predmetom ochrany:

- kunka červenobruchá (*Bombina bombina*), vydra riečna (*Lutra lutra*), roháč obyčajný (*Lucanus cervus*).

3. PR Veľký les - evidenčné číslo 822, vyhlásené v roku 1993. Nachádza sa v k.ú. Šurany, v tesnom kontakte s k.ú. Ondrochov. Predmetom ochrany je Lesný porast územia reprezentujúci prirodzený typ lesa v Podunajskej nížine, ktorý sa v prirodzenej podobe zachoval v podmienkach intenzívne využívanéj poľnohospodárskej krajiny len fragmentárne. V PR Veľký les platí 4. stupeň ochrany.

4. Chránené vtáčie územie Dolné Považie - CHVÚ Dolné Považie bolo vyhlásené Vyhláškou MŽP SR č. 593/2006 Z.z. na účel zabezpečenia priaznivého stavu biotopov druhov vtákov európskeho významu a biotopov sťahovavých druhov vtákov. Celé CHVÚ Dolné Považie má rozlohu 31 195,5 ha. Nachádza sa v k.ú. Šurany, juhozápadným smerom, v tesnom kontakte s katastrálnym územím Mlynský Sek.

Podľa § 26 zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny, bod (5), sa v chránenom vtáčom území zakazuje vykonávať činnosti, ktoré môžu mať negatívny vplyv na predmet jeho ochrany. Dolné Považie s dostatkom rovinatých a mokradných biotopov poskytuje dobrú trofickú základňu pre kaňu močiarnu (*Circus aeroginosus*). Prítomnosť lesa, rozptýlenej stromovej vegetácie a krovinatých porastov zvyšuje hodnotu chráneného vtáčieho územia a vytvára vhodné podmienky pre hniezdenie ľabtušky poľnej (*Anthus campestris*), strakoša kolesára (*Lanius minor*), ďatľa hnedkavého (*Dendrocopos syriacus*) a krakľa belasej (*Coriacias garrulus*).

Podľa § 2 sa za zakázané činnosti, ktoré môžu mať negatívny vplyv na predmet ochrany chráneného vtáčieho územia v celom chránenom vtáčom území považuje:

a) vykonávanie lesohospodárskej činnosti v blízkosti hniezda orla kráľovského, ak tak určí obvodný úrad životného prostredia;

b) budovanie alebo využívanie poľovného zariadenia alebo vykonávanie práva poľovníctva od 15. februára do 15. júla okrem práv poľovníckej stráže v blízkosti hniezda orla kráľovského, ak tak určí obvodný úrad životného prostredia;

c) výrub alebo vykonávanie akýchkoľvek zásahov do drevín rastúcich mimo lesa v období od 1. marca do 31. júla okrem odstraňovania následkov porúch alebo havárií na elektrickom vedení;

d) rozorávanie existujúcich trvalých trávnych porastov okrem ich obnovy;

e) zmena druhu pozemku z existujúceho trvalého trávneho porastu na iný druh poľnohospodárskeho pozemku;

f) mechanizované kosenie trvalých trávnych porastov na súvislej ploche väčšej ako 0,5 hektára spôsobom od okraja do stredu;

g) umelé zalesňovanie nelesných pozemkov;

h) rekultivácia nevyužívaných pozemkov na poľnohospodárskej pôde od 1. marca do 31. júla;

- i) aplikovanie insekticídov alebo herbicídov na trvalých trávnych porastoch, drevinách rastúcich mimo lesa, neobhospodarovateľných plochách na poľnohospodárskej pôde, v mokradiach, vetrolamoch alebo medziach okrem odstraňovania inváznych druhov;
- j) aplikovanie priemyselných hnojív alebo pesticídov na okrajoch miestnych alebo účelových komunikáciách od 1. marca do 31. júla;
- k) aplikovanie rodenticídov iným spôsobom ako vkladáním do nôr.

Každé chránené územie (vrátane biotopov európskeho alebo národného významu) plní viacero funkcií napr.:

- ochranu (zachovanie, obnova) biodiverzity,
- zachovanie (zlepšenie, vytvorenie) podmienok pre niektoré skupiny organizmov - ochrana (zachovanie, obnova) ekologickej stability ekosystémov resp. celej krajiny (chránené územia plnia túto funkciu spolu s ďalšími ekologicky významnými segmentami krajiny ako prvky ÚSES),
- ochrana (zachovanie, obnova) a využívanie obnoviteľných prírodných zdrojov (napr. drevo, zver, ryby, lesné plody, liečivé rastliny, zdroje pitnej vody a pod.), vedecko-výskumná funkcia,
- kultúrne, vzdelávacie, estetické a rekreačné využívanie chránených území.

Starostlivosť o chránené územia z hľadiska ochrany prírody a krajiny zabezpečujú odborné organizácie Štátnej ochrany prírody a krajiny. Riešené územie spadá pod územnú pôsobnosť ŠOP SR, Správy CHKO Dunajské luhy, ktoré zabezpečuje aj monitoring chránených a ohrozených druhov a realizuje opatrenia na ich ochranu.

Vo zvyšných častiach katastrálneho územia Mlynský sek a Ondrochov platí v zmysle Zákona č.543/2002 Z.z. O ochrane prírody a krajiny, v znení neskorších predpisov, prvý stupeň ochrany.

Druhovú ochranu

Zoznam chránených druhov rastlín a živočíchov, druhov európskeho, národného významu a prioritných druhov je v príslušných prílohách vyhlášky. Evidenciu chránených druhov a starostlivosť o ne v riešenom území zabezpečuje ŠOP SR, Regionálne centrum ochrany prírody v Nitre. Legislatívnu ochranu chránených druhov upravujú príslušné ustanovenia zákona o ochrane prírody a krajiny a vyhlášky.

K najzávažnejšej príčine, ktorá ohrozuje chránené druhy rastlín a živočíchov je zánik alebo narušenie ich biotopu – prírodného prostredia, v ktorom žijú. Tieto zmeny sú dôsledkom činností ako : rozorávanie lúk (rozširovanie plôch ornej pôdy v lokalitách TTP), úprava vodných tokov (ich vyrovňovanie, vybetónovanie dna a svahov, likvidácia brehovej vegetácie), znečisťovanie pôdy, vody a ovzdušia, klimatické zmeny.

V posledných rokoch k takýmto faktorom pristupuje aj výskyt a šírenie inváznych druhov, t.j. nepôvodných druhov rastlín, ktoré hromadne prenikajú do prostredia (spoločenstiev, ekosystémov), kde pôvodne nežili, pričom ohrozujú, vytlačujú pôvodné druhy rastlín. Invázne druhy rastlín sú uvedené v prílohe č. 2 vyhlášky MŽP SR č. 24/2003 Z. z., ktorá upravuje aj ich zneškodňovanie a odstraňovanie.

Pre ochranu prirodzeného druhového zloženia ekosystémov je podľa § 7b ods. 2 zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny zakázané invázne druhy rastlín držať, prepravovať, dovážať, pestovať, rozmnožovať alebo obchodovať s nimi, ako aj s ich časťami alebo výrobkami z nich, ktoré by mohli spôsobiť samovoľné rozšírenie invázneho druhu. Podľa § 7b ods. 3 zákona je vlastník, správca alebo užívateľ pozemku povinný odstraňovať invázne druhy rastlín zo svojho pozemku spôsobom, uvedeným v prílohe č. 2a vyhlášky MŽP SR č. 24/2003 Z.z., ktorou sa vykonáva zákon a starať sa o pozemok tak, aby sa zamedzilo ich opätovnému šíreniu. Ak vlastník, správca alebo užívateľ pozemku odstránenie rastlín inváznych druhov nevykonáva v lehote určenej orgánom prírody, činnosť vykoná orgán ochrany prírody alebo ním poverená osoba na náklady toho, komu bolo odstránenie

invázných druhov rastlín nariadené; činnosť môže na náklady toho, komu bolo odstránenie invázných druhov uložené, vykonať aj obec po dohode s orgánom ochrany prírody.

Z hľadiska druhovej ochrany medzi najviac ohrozené druhy v poľnohospodárskej krajine patria z vtákov dravce a druhy hniezdiace v dutinách stromov, ako aj druhy viazané na stepné biotopy. Prioritnou požiadavkou ochrany živočíchov je zabezpečenie ochrany primerane veľkých biotopov, v ktorých môžu prirodzene prežívať a rozmnožovať sa. V riešenom území chránené druhy sú viazané najmä na vresoviská a silikátové skalné steny.

Návrh riešenia

Pri návrhu územnoplánovacej dokumentácie obce je zároveň potrebné v maximálnej miere zachovať existujúcu lesnú a mimolesnú drevinovú vegetáciu v poľnohospodárskej krajine (remízy, sprievodnú drevinovú vegetáciu vodných tokov a ciest).

V miestach jej absencie je potrebné túto drevinovú vegetáciu doplniť s použitím pôvodných druhov, vhodných na príslušné stanovisko. Zachovať lesný porast v jeho rozsahu, pri prebierkach postupovať plánovite, neaplikovať plošné odstránenie lesného porastu, dodržiavať zásady lesohospodárskeho plánu.

Územný systém ekologickej stability

V zmysle § 2 zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny sa za územný systém ekologickej stability (ÚSES) považuje taká celopriestorová štruktúra navzájom prepojených ekosystémov, ich zložiek a prvkov, ktorá zabezpečuje rozmanitosť podmienok a foriem života v krajine. Základnými prvkami kostry ÚSESu sú biocentrá a biokoridory provincionálneho, nadregionálneho, regionálneho a miestneho významu a interakčné prvky. Súčasťou tvorby ÚSES v krajine je aj systém opatrení na ekologicky vhodné a optimálne využívanie krajiny a jej potenciálu. V Slovenskej republike koncepcia ÚSES bola prijatá uznesením vlády SR č. 394 z roku 1991. Tvorba projektov ÚSES sa v Slovenskej republike realizovala systémom „zhora na dol“, od Generelu nadregionálneho ÚSESu SR cez regionálne až miestne ÚSES-y. V rámci spracovávaní územnoplánovacích dokumentácií veľkých územných celkov Slovenska bola koncepcia ÚSES zapracovaná do ÚPN VÚC jednotlivých krajov. Jednotlivé Regionálne ÚSES-y boli použité ako záväzné územnoplánovacie podklady pre kapitolu krajinná štruktúra a ÚSES.

V zmysle zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny :

1. **biocentrum** je ekosystém alebo skupina ekosystémov, ktorá vytvára trvalé podmienky na rozmnožovanie, úkryt a výživu živých organizmov a na zachovanie a prirodzený vývoj ich spoločenstiev,
2. **biokoridor** je priestorovo prepojený súbor ekosystémov, ktorý spája biocentrá a umožňuje migráciu a výmenu genetických informácií živých organizmov a ich spoločenstiev, na ktorý priestorovo nadväzujú interakčné prvky,
3. **interakčný prvok** určitý ekosystém, jeho prvok alebo skupina ekosystémov, najmä trvalá trávna plocha, močiar, porast, jazero, prepojený na biocentrá a biokoridory, ktorý zabezpečuje ich priaznivé pôsobenie na okolité časti krajiny pozmenenej alebo narušenej človekom.

Minimálne nutné parametre biocentier a biokoridorov na úrovni M-ÚSES:

- **biocentrum**: pre vegetačný stupeň dubový a lužné lesy : 30-10 ha, pre vodné spoločenstvá tečúce: viac ako 100 m, pre vody stojaté: 1 ha, pre lúčne spoločenstvá : 3 ha
- **biokoridor**: pre lesné spoločenstvá: 2000 m, mokrade: 2000 m, lúčne spoločenstvá: 1000 m, minimálne nutná šírka jednoduchého biokoridoru pre lesné spoločenstvá: 15 m, mokrade a lúčne spoločenstvá: 20 m.

Približná minimálna doba na dosiahnutie plnej funkčnej spôsobilosti biocentra a biokoridora miestneho významu je pre:

- vodné spoločenstvá: 10 rokov
- mokrade : 10 rokov
- lúky: 20 rokov
- les s prevahou duba: 400 rokov

Dokumentácie ÚSES (GNÚSES, RÚSES, MÚSES) sú v zmysle § 54 zákona č. 543/2002 Z.z. o OPaK dokumentáciami ochrany prírody a krajiny a sú podkladmi na vypracovanie územnoplánovacej dokumentácie.

Východná časť obce Lipová je na rozdiel od západnej časti územia bohatšia na ekologické prvky. Základom kostry ekologickej stability v obci Lipová sú:

V zmysle Zmien a Doplnkov 1 ÚPN-R NSK 2015 sa v území nachádza:

biokoridor regionálneho významu:

- RBk1 - rieka Malá Nitra
- RBk2 - Tvrdošovce - Komjatice

biocentrum regionálneho významu:

- RBc1 - Veľký les

navrhované biocentrum regionálneho významu:

- RBc2 - zámer ÚPN-R NSK

Návrh ÚPN obce Lipová rieši z hľadiska MÚSES návrh miestnych biokoridorov a biocentier:

navrhované biokoridory miestneho významu:

- Nový kanál (hlavný tok) MBk1
- Kanál "Úľany - Ondrochov" MBk2

navrhované biocentrá miestneho významu:

- Chránený areál "Lipka" MBc1
- Vodná plocha "Lipka" MBc2

Na miestnej úrovni, pri tvorbe územnoplánovacej dokumentácie obcí, je Krajinno-ekologický plán dopĺňaný o návrh prvkov miestneho významu a o interakčné prvky, čím sa postupne vytvárajú podmienky pre zabezpečenie priestorovej ekologickej stability krajiny a tým zachovanie rôznorodosti podmienok a foriem života.

Okrem uvedených jestvujúcich a navrhovaných biokoridorov a biocentier, potenciál pre plnenie funkcie prvkov ÚSES majú aj interakčné prvky líniové a plošné:

Plošné interakčné prvky:

- IPP1 lesný celok (lokalita "Ondrochovské")
- IPP2 extenzívne sady a záhrady (lokalita "Ondrochov")
- IPP3 lúky a pasienky, agátová monokultúra (lokalita "Pri družstve k.ú. Mlynský Sek)
- IPP4 nelesná stromová a krovinná vegetácia (návrh na miestny park- lokalita "Pri cintoríne k.ú. Mlynský Sek)

Líniové interakčné prvky:

- IPL1 líniová zeleň- NDV (lokalita "Ondrochovské")
- IPL2 líniová zeleň - NDV (lokalita popri Novom kanáli)
- IPL3 navrhovaná sprievodná zeleň (lokalita "Pri družstve" k.ú. Mlynský Sek a Ondrochov)
- IPL4 líniová zeleň - NDV a navrhovaná sprievodná zeleň (lokalita "Dolné hony")
- IPL5 navrhovaná sprievodná zeleň (lokalita "Horné hony")

- **IPL6 navrhovaná sprievodná zeleň (lokalita "Horné hony")**
- **IPL7 navrhovaná sprievodná zeleň (lokalita "Dolná časť")**
- **IPL8 navrhovaná lipová alej**

Návrh rieši zlepšenie druhového zloženia existujúcich interakčných prvkov, resp. navrhuje založiť úplne nové koridory (alebo ich časti) výsadbou drevín s použitím pôvodných druhov drevín potencionálnej prirodzenej vegetácie, typických pre danú lokalitu.

(vid'. výkres č.3)

V rámci tvorby dokumentov ÚSES pre daný región sa hodnotí aj ekologická stabilita územia, ktorú môžeme definovať ako schopnosť ekosystémov odolávať pôsobeniu negatívnych vplyvov a zachovať si pritom podmienky pre existenciu pôvodných druhov.

Z hľadiska zastúpenia prírodných prvkov a dôležitosti pri zachovaní ekologickej stability územia v riešenom území, podiel krajinných prvkov s vysokou ekostabilizačnou hodnotou (lesné pozemky, trvalé trávne porasty a vodné plochy) tvorí 56,73 % celkovej rozlohy územia. Krajinné prvky s nízkou ekostabilizačnou hodnotou (orná pôda, zastavané plochy, ovocné sady, záhrady, vinice a ostatné plochy) spolu predstavujú 43,27 % celkovej rozlohy územia. V zmysle § 69 ods. 1 písm. i./ obec obstaráva a schvaľuje dokument miestneho územného systému ekologickej stability (MÚSES) ako aj krajinno-ekologický plán (KEP).

Výpočet KES podľa metodiky Reháčková, Pauditšová (2007)

Metodický postup vychádza z výsledkov mapovania súčasnej krajinej štruktúry a aktuálnej vegetácie. Vo výpočte sú zohľadnené rozlohy jednotlivých prvkov súčasnej krajinej štruktúry a ich stupeň ekologickej stability.

Vzorec pre výpočet koeficientu ekologickej stability:

$$KES = \frac{\sum p_i \cdot S_i}{p}$$

KES - koeficient ekologickej stability záujmového územia

p_i - celková rozloha typov prvkov krajinej štruktúry (ha)

S_i - stupeň ekologickej stability

p - celková plocha záujmového územia (ha)

n - počet prvkov krajinej štruktúry v záujmovom území

Tab.16. Interpretácia koeficientu a stupňa ekologickej stability podľa Reháčkovej - Puditšovej (2007)

Hodnotenie krajiny	KES	Opatrenia
Krajina s veľmi nízkou ekologickou stabilitou	1,00-1,49	Vysoká potreba realizácie nových ekostabilizačných prvkov a opatrení
Krajina s nízkou ekologickou stabilitou	1,50 - 2,49	Potreba realizácie nových ekostabilizačných prvkov a opatrení
Krajina so strednou ekologickou stabilitou	2,50 - 3,49	Podmienečná potreba realizácie nových ekostabilizačných prvkov, resp. aplikácia vhodných opatrení
Krajina s vysokou ekologickou stabilitou	3,50 - 4,49	Realizácia vhodných opatrení
Krajina s veľmi vysokou ekologickou stabilitou	4,50 - 5,00	Realizácia udržiavacieho menežmentu

Koeficient ekologickej stability (KES) vypočítaný podľa metodiky Reháčková, Pauditšová (2007) dosahuje hodnotu **1,10 - krajina s veľmi nízkou ekologickou stabilitou**. Dôvodom je vysoká prevaha veľkoblokovo poľnohospodársky využívanej pôdy a veľmi nízky podiel ekologicky stabilnejších plôch, najmä lesov a ostatnej drevinovej vegetácie, čo podmieňuje vysokú potrebu realizácie nových ekostabilizačných prvkov a opatrení.

V rámci opatrení je podmienená potreba realizácie nových ekostabilizačných prvkov, resp. aplikácia vhodných opatrení.

- v územiach s absentujúcou vyššou zeleňou je nutné zrealizovať dosadbu druhov zastúpených reálnou vegetáciou,
- pri intenzívnej poľnohospodárskej činnosti a obrábaní pôdy používať vhodné mechanizmy, prostriedky a metódy, v súlade s ochranou prírody a krajiny, s minimálnym negatívnym dopadom na ochranu životného prostredia,
- zachovávať potencionálnu prirodzenú vegetáciu v krajine, odstraňovať invázne druhy rastlín, ktoré konkurujú a vytlačujú domáce druhy,
- spriechodniť zanesené rigoly a jestvujúce vodné toky, obnoviť sprievodné brehovú porasty na miestach, kde absentujú.
- na veľkoblokoch ornej pôdy vytvoriť remízky (enklávy) ako útočisko pre faunu a tým prispieť k zvýšeniu biodiverzity v území,
- zveľaďovať a dodržiavať princípy trvaloudržateľného rozvoja v krajine, odstraňovať nelegálne a divoké skládky v území, využívať nové technológie a metódy separovania biologického a komunálneho odpadu.

Návrh opatrení pre usporiadanie územia z hľadiska ekologických aspektov, ochrany prírody a krajiny

V riešenom území výrazne prevláda intenzívna rastlinná poľnohospodárska výroba. Odkrytím pôdnej zložky a jej intenzívne využívanie si žiada používanie umelých hnojív a chemických ochranných prostriedkov na ochranu pestovanej vegetácie ako aj na zvyšovanie objemu poľnohospodárskej výroby.

Vodné toky sú zregulované, povrchová i podzemná voda je ohrozovaná najmä chemickými látkami z poľnohospodárskej činnosti ako aj odpadovými vodami zo žump.

V nadväznosti na vyššie uvedené sú navrhované nasledovné opatrenia:

Návrh opatrení:

- prvky ÚSESu považovať za limity územného rozvoja, zabezpečiť v nich taký režim využívania, aby spĺňali funkciu biokoridoru, biocentra resp. interakčného prvku, neprerušovať línie biokoridorov a plochu biocentier pri navrhovaní koridorov infraštruktúry a líniových stavieb, navrhované prvky ÚSES schváliť v záväznej časti ÚPD obce,
- zachovať súčasnú sieť vodných tokov v riešenom území aj s brehovými porastami za účelom zachovania ich ekologických funkcií pri súčasnom zachovaní úrovne protipovodňovej ochrany,
- v rámci revitalizácie vodných tokov ponechať brehy zatrávnené, doplniť brehovú vegetáciu vhodnými pôvodnými drevinami, zabezpečiť dostatočné množstvo vody v tokoch, vybudovať prehrádzky na vybraných úsekoch toku s cieľom zadržiavať vodu v krajine, oddeliť pásmami TTP brehy potokov od plôch ornej pôdy a iné),
- zachovať plochy súčasnej NDV a zabezpečiť ich odbornú starostlivosť,
- pri výsadbe drevín v krajine napr. v rámci náhradnej výsadby za realizované výrubu drevín v zmysle zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny alebo pri dopĺňaní prvkov M-ÚSES uprednostniť také druhy, ktoré sú typické pre potencionálnu vegetáciu v riešenom

- F. vypracovať návrh uličnej a parkovej zelene v obci, v ktorom budú zahrnuté nasledovné úpravy: stanoviť základné prvky starostlivosti o zeleň v obci (napr. kosenie, výsadba drevín), doplniť stromy a kríky na miestach, kde chýbajú, zabezpečiť odbornú starostlivosť o verejnú a vyhradenú zeleň, vyčleniť pozemky na náhradnú výsadbu, odstrániť vzdušné elektrické káblové vedenia v obci,
- G. rozšíriť plochy NDV výsadbou v lokalitách, ktoré sú bez vegetácie a na zanedbaných a nevyužívaných plochách,
- H. zachovať jestvujúce plochy TTP
- I. zabezpečiť ochranu lokalít pravidelne podmäčianých pôd, ktoré plnia funkciu interakčných prvkov v rámci kostry M-ÚSES
- J. realizovať opatrenia na zamedzenie šírenia inváznych druhov rastlín a drevín.

Návrh opatrení na ochranu prírodných zdrojov a na znižovania negatívneho pôsobenia stresových javov

Ochrana prírodných zdrojov je realizovaná vo forme legislatívnych opatrení na ochranu jednotlivých prírodných zdrojov.

Stresové javy v krajine vytvárajú v krajine rôzne environmentálne problémy ohrozujúce prírodné zdroje (vodu, pôdu, ovzdušie, horninové prostredie, vegetáciu), ekologickú stabilitu, biodiverzitu, i zdravie obyvateľstva).

Návrh opatrení:

- K. na ochranu poľnohospodárskej pôdy pred eróziou realizovať systém ochranných na ochranu poľnohospodárskej pôdy pred eróziou realizovať systém ochranných agrotechnických opatrení (v zmysle § 5 zákona č. 220/2004 Z.z.):
 - a) výsadba účelovej poľnohospodárskej a ochrannej zelene,
 - b) vrstevnicová agrotechnika,
 - c) striedanie plodín s ochranným účinkom,
 - d) mulčovacia medziplodina kombinovaná s bezorbovou agrotechnikou,
 - e) bezorbová agrotechnika,
 - f) oševné postupy so striedaním plodín s ochranným účinkom,
 - g) usporiadanie honov v smere prevládajúcich vetrov,
 - h) iné opatrenia, ktoré určí pôdna služba podľa stupňa erózie poľnohospodárskej pôdy.
- L. uprednostniť poľnohospodársku výrobu na menších parcelách PPF (o veľkosti cca 50-60 ha), jednotlivé parcely oddeliť medzami (pásmi TTP) resp. vhodnými drevinami, a tak umožniť rozmanitejšiu štruktúru krajiny, ktorá by poskytovala viacej možností pre úkryt, hľadanie potravy a rozmnožovanie živočíchov, čo by podporilo zvýšenie biodiverzity v krajine,
- M. realizovať potrebné protiradónové opatrenia pri výstavbe nových objektov alebo kde je nutné realizovať sanačné opatrenia už v existujúcom bytovom fonde s cieľom chrániť obyvateľov pred radiačnou záťažou. Na území, na ktorom je potrebné realizovať potrebné protiradónové opatrenia, neplánovať výstavbu rekreačných objektov, liečební, školských a predškolských zariadení a pod.,
- N. realizovať opatrenia na zníženia zaťaženia obyvateľstva hlukom a exhalátmi z automobilovej dopravy,
- O. realizovať v odpadovom hospodárstve minimalizáciu odpadov, separovaný zber a zhodnocovanie odpadov,
- P. odstrániť nelegálne skládky komunálneho odpadu v k.ú. a realizovať v týchto lokalitách rekultivačné a ekostabilizačné opatrenia
- Q. na vzdušných elektrických vedeniach vykonať technické opatrenia zabraňujúce usmrcovaniu vtákov,

Jednotlivé opatrenia sú podrobne graficky znázornené vo výkresoch č.3,4.

V súvislosti so zaradením riešeného územia medzi zraniteľné oblasti sa vyžaduje dodržiavanie určených opatrení pri obhospodarovaní poľnohospodárskej pôdy.

V záujmovom území je možné v rámci stresových javov definovať štyri konfliktné uzly. Konfliktný uzol NZ1 (vyplývajúce zo ZaD1 UPN-R NSK) a navrhované konfliktné uzly KU1, KU2, KU3, KU4, KU5 a konfliktný uzol KU6 - jedná sa o stret, resp. križovanie dvoch významných prvkov v krajine. Prvkov ÚSES (dva biokoridory regionálneho a miestneho významu a prvku dopravného, antropogénneho, resp. prvku technickej alebo sociálnej vybavenosti).

Jestvujúce konfliktné uzly:

- Konfliktný uzol NZ1 - križovanie biokoridoru regionálneho významu RBk2 Tvrdošovce - Komjatice s cestou I. triedy I/64, resp. s plánovanou štvorprúdovou cestou I. triedy I/64 (rozvojový zámer UPN VUC R-NSK).

Navrhované konfliktné uzly:

- Konfliktný uzol KU1 - Chránený areál Lipovský park (navrhované miestne biocentrum MBc1) v kontakte so zastavaným územím obce Lipová.
- Konfliktný uzol KU2 - biokoridor regionálneho významu RBk1 Malá Nitra a navrhované miestne biocentrum MBc2 "Lipka" v kontakte so zastavaným územím obce Lipová.
- Konfliktný uzol KU3 - biokoridor regionálneho významu RBk1 Malá Nitra v kontakte so zastavaným územím obce Lipová.
- Konfliktný uzol KU4 - biokoridor regionálneho významu RBk1 Malá Nitra a navrhované biocentrum regionálneho významu RBc2 križované cestou III. triedy III/1499.
- Konfliktný uzol KU5 - stret navrhovaného biokoridoru miestneho významu MBk2 kanál "Úľany - Ondrochov" s ložiskom nevyhradeného nerastu "Kostolný Sek - Šurany".
- Konfliktný uzol KU6 - stret biocentra regionálneho významu RBc1 "Veľký les" a ložiskom nevyhradeného nerastu "Ondrochov".

V súlade s kapitolou "Územný systém ekologickej stability" sa navrhujú uplatniť nasledujúce požiadavky environmentálneho charakteru:

- vytvorenie takého usporiadania pozemkov v rámci novo navrhovaných obytných zón a priestorov v rámci služieb, obchodu a výroby, ktoré by umožňovalo vytvorenie a rozvoj funkčnej uličnej zelene so stromami a kríkovými porastmi, bez územného konfliktu s navrhovanými a jestvujúcimi vedeniami inžinierskych sietí;
- zapracovanie ekostabilizačných opatrení navrhnutých RÚSES aj do záväznej časti ÚPD, ako aj funkčného vymedzenia prvkov ÚSES. Podľa § 3 zákona odsek (3) Vytváranie a udržiavanie územného systému ekologickej stability je verejným záujmom. Podnikatelia a právnické osoby, ktorí zamýšľajú vykonávať činnosť, ktorou môžu ohroziť alebo narušiť územný systém ekologickej stability, sú povinní zároveň navrhnúť opatrenia, ktoré prispievajú k jeho vytváraniu a udržiavaniu;
- územne vymedziť priestor na vytvorenie polyfunkčnej krajinnej zelene - prvky ÚSES a vetrolamov, sprievodná a izolačná zeleň poľných ciest, ostatných cestných komunikácií ako i výrobných areálov a vylúčiť likvidáciu už jestvujúcej krajinnej zelene;
- stanoviť súčasný stupeň ekologickej stability (SES) katastrálneho územia obce (pre zastavané územie a mimo neho);
- zinventarizovať lokality s výskytom invázných druhov rastlín, riešiť problém ich šírenia (§ 7b zákona č. 543/2002 Z.z.) a ich odstraňovania spôsobmi uvedenými v prílohe č.2 vyhl. MŽP SR č. 24/2003 Z.z..

- rešpektovať všetky vyhlásené územia ochrany prírody, prvky ÚSES a kategórie tvorby krajiny, nakoľko tieto územia sú krajinotvornými prvkami, ktorých úlohou je vytváranie plošnej a funkčnej proporčnosti medzi technickými prvkami a biologickými zložkami sídelnej štruktúry obce.

Územie obce Lipová je tvorené dvoma katastrálnymi územiami, a to k.ú. Mlynský Sek a k.ú. Ondrochov. Oba urbanistické celky sú kompaktné, podľa kategorizácie pôdorysných typov sa v oboch prípadoch jedná o skupinový cestný typ. V návrhu vytvoriť predpoklady vzájomného funkčného a dopravného prepojenia oboch častí obce. Vytvárať vybavenostné uzly v polohách primárneho a sekundárneho referenčného uzla.

K.ú. Mlynský Sek

Zastavané územie leží v juhovýchodnej časti katastrálneho územia. Rozprestiera sa v území ohraničenom zo západu železničnou traťou, z východu vodným tokom Malá Nitra a na juhu hraničí v tesnom kontakte s k.ú. mesta Šurany.

Historické jadro obce s typickou parcelačnou štruktúrou sa rozprestiera vo východnej časti zastavaného územia, pri vodnom toku Malá Nitra.

Funkčné členenie

V obci sú zložky základnej občianskej vybavenosti. V tesnej blízkosti stredu obce je sústredená občianska vybavenosť komerčného a nekomerčného charakteru. Prevláda obytná funkcia. V súčasnosti sa v obci nachádzajú všetky bonitné triedy objektov, od objektov nových, až po objekty odporúčené na asanáciu. Zastavaným územím obce prechádza cesta III. triedy III/1526.

K.ú. Ondrochov

Zastavané územie leží v severnej časti katastrálneho územia. Severná, východná a z časti i južná časť zastavaného územia je obmývaná vodným tokom Malá Nitra. Historická parcelačná štruktúra je zachovaná a dominantná takmer v celej obci. Zastavaným územím prechádza cesta III. triedy III/1499.

Funkčné členenie

Základná občianska vybavenosť je v obci minimálna, nakoľko podstatná časť občianskej vybavenosti je sústredená do spádového územia časti Mlynský Sek. Prevláda obytná funkcia. V súčasnosti sa tu nachádzajú všetky bonitné triedy objektov, od objektov nových až po objekty odporúčené na asanáciu.

Objekty pamiatkového fondu

Pamiatkový úrad Slovenskej republiky v katastrálnom území obce **neviduje** žiadne nehnutelné národné kultúrne pamiatky.

V obci sa nachádzajú pamiatky:

- rímskokatolícky kostol Sedembolestnej Panny Márie z roku 1871
- neogotický kaštieľ z roku 1903 (časť Mlynský Sek, dali postaviť Elekovci)

Z hľadiska ochrany archeologických nálezov a situácií je potrebné zapracovať do záväznej časti ÚPD nasledovné podmienky:

1) Územie sa nachádza v oblasti, v ktorej sa našli doklady osídlenia z viacerých pravekých a historických období dejín ľudstva:

Ing. Štefan Janščák v 30-tych rokoch 20. storočia našiel rímsko-provinciálne sídlisko. Asi 100 m od toho sídliska v roku 1950 pri odbere piesku bol porušený kostrový hrob. Vladimír Rybár odovzdal Štátnemu archeologickému ústavu v Martine 3 nádoby z kostrového hrobu, ktorý sa vyvalil pri kopaní piesku. Obhliadkou predmetného náleziska v polohe "Tallószer", na vyvýšenine nad inundáciou zistili hrob. Odovzdané 2 amorfy a 1 miska pochádzali z doby rímskej (2. storočie). V roku 1953 a 1954 počas záchranného výskumu pod vedením Márie Hrmovej na ploche 50 x 35 m sa v polohe odkrylo 6 keltských hrobov (1 žiarový a ostatné kostrové) s nálezmi keramiky, ktoré predstavujú hybridné tvary medzi keramikou dáckou a laténskou. Okrem laténskeho pohrebiska boli nájdené aj 2 hroby z doby

sťahovania národov a 37 hrobov včasnostredovekého pohrebiska z 9.-10. storočia. V južnej časti predmetného pohrebiska sa nachádzali staršie hroby z veľkomoravského obdobia (vedierka, značky na dnách nádob, strieborné náušnice s dvoma obojstrannými bubienkami spojenými granulovaným stípikom, delené koráliky z náhrdelníka), resp. 2 bojovnícke hroby z uvedeného obdobia (sekera, listová kopija). V severnej časti sa nachádzali hroby belobrdskej kultúry aj typickým staromaďarským inventárom (železné zubadlo, kovanie z tulca, romboidná železná strelka, bronzová pracka s tylovou doštičkou, na ktorej je vyrytý okrídlený lev). Zo zberu pochádza strieborná mesiačikovitá záušnica so strapcovým záveskom z druhej polovice 10. storočia.

V roku 1957 až 1959 bolo počas záchranného výskumu pri stavbe ochrannej hrádze (po odhumusovaní 40 - 60 cm ploche 90 x 90 m), pod vedením Dariny Bialekovej a Títusa Kolníka v polohe "Homoky (Homokpuszta)" na okraji mierne zvýšenej pieskovej duny odkrytých takmer 100 objektov z rôznych období od neolitu až po včasný stredovek. V tesnej blízkosti vedľa seba boli kultúrne jamy z neskorej doby kamennej (eneolit), typu Boleráz (v počte 6) a kultúrne jamy miešanej skupiny kultúry brázdeného vpychu (v počte 4). Z neskorej doby bronzovej boli zistené ojedinelé črepy z lužickej kultúry a bronzová ihlica s profilovanou hlavicou, 1 obdĺžniková polozemnica s viackolovou konštrukciou obytného a výrobného charakteru), ďalej 30 objektov zo stredného a mladšieho úseku doby rímskej (6 chát, 3 pece a 21 sídliskových jám - 2.-4. storočie), 31 kostrových hrobov staromaďarského pohrebiska z 9.-10. storočia (jeden jazdecký hrob s obložením luky, kovaním tulca, železnou strelkou a strieborným pozláteným kovaním s motívom jeleňa) a 5 včasnostredovekých sídliskových objektov datovaných mincou Štefana IV. (1162-1165) do 12. storočia.

V roku 1977 bol otvorený piesočník na okraji plochy Homoky, počas ktorého boli porušené 3 kostrové hroby. Pri dodatočnej obhliadke sa konštatovalo, že hroby boli zapustené do kultúrnej vrstvy, v ktorej sa našli črepy z eneolitu a doby rímskej. Hroby boli bez nálezov, na jednej lebke bola zelená patina. Podľa blízkosti staromaďarského pohrebiska je možné predpokladať, že uvedené hroby pochádzali tiež z 10. storočia.

V roku 1979 pri kopaní základov domu J. Vaculu (s. č. 532), neďaleko mlyna, boli rozrušené sídliskové objekty z neskorej doby kamennej (staršia fáza klasického stupňa badenskej kultúry). Nálezisko bolo dlhé asi 300 m, ktorého súčasťou bola lokalita v záhrade Antona Kokošku (asi s. č. 503). Z rozrušených jám zachránila M. Vaculová a Archeologického ústavu SAV v Nitre niekoľko nádob. Pri ďalšej stavbe rodinného domu (s. č. 534) bol porušený hrob skrčenca s typickou šálkou únětickej kultúry zo staršej doby bronzovej.

V roku 1980, v rámci veľkých terénnych úprav, začalo JRD v Komjaticiach likvidovať mŕtve ramená Nitry aj v polohách Homoky a Tallószér, kde sa výskumom v apríli a máji 1980 odkryla plocha 240 x 30-40 m, preskúmalo sa vyše 100 objektov. Na ploche skoršieho výskumu (1956-1959) sa veľkou exploatačnou jamou na piesok, ťažený na stavbu cesty z Ondrochova do Mojzesova, zničilo viacero objektov. Na východnom okraji lokality sa odkryla časť pomerne malého pohrebiska kultúry s lineárnou keramikou. Na tom istom úseku sa zachytila okrajová časť sídliska ľudu lengyelskej kultúry (obe z mladšej doby kamennej). Intenzívne osídlenie ľudu s bolerázskou skupinou reprezentovali odpadové jamy s početnými zvieracími kosťami (dobytok, koza, ovca, kôň) a keramikou. Početné boli aj kultúrne jamy z doby halštatskej a doby laténskej (chaty a jamy zo stupňa LT C1). Najintenzívnejšie bolo osídlenie v staršom úseku doby rímskej (šesťkolové chaty a odpadové jamy, výrobný objekt so súborom ihlanovitých závaží z tkáčskeho stavu). Z 10.-11. storočia pochádzali pomerne malé zemnice štvorcového pôdorysu a dvoma kolovými jamami a kamennými ohniskami. Na západnom okraji vyvýšeniny boli porušené kostrové hroby z 10. storočia. V polohe Talloszer, vzdialenej asi 300-400 m sa zachránil obsah 2 Laténskyh hrobov a šiestich hrobov z 9.-10. storočia, pričom hroby z 10. storočia boli v superpozícií nad objektami so železiarskou výrobou z 9. storočia.

V roku 1981, pri hĺbení pivnice, pri dome s. č. 504 bola narazená kultúrna jama, ktorá obsahovala okrem početných črepov prepálenú mazanicu, zvieracie kosti a popol s uhlíkmí. Nálezový odovzdala učiteľka M. Kokošková Archeologickému ústavu SAV v Nitre. Nálezový

celok pochádza z klasickej fázy badenskej kultúry. Ďalší zistený novoveký objekt z 18.-19. storočia obsahoval keramiku vytočenú na kruhu a glazovanú z vnútornej strany.

Dňa 03.06.1993 sa uskutočnila nad obcou letecká prospekcia, počas ktorého v polohe Ortáš zachytili sídliskové objekty. Polohou Ortáš je pomenované vlastne obrovské územie južne a juhovýchodne od Ondrochova, a je možné aj to, že zachytili ešte existujúce zvyšky objektov v polohe "Homoky". Ďalšia letecká prospekcia sa uskutočnila dňa 04.05.1994, kedy boli zistené v časti Mlynský Sek pozoruhodné, zatiaľ nedatovateľné zoskupenia kruhovitých objektov pravidelne usporiadaných do radov, pravdepodobne jám s priemerom 2-3 m. V polohe Tôňa boli zistené ďalšie nedatované sídliskové objekty.

Posledný archeologický prieskum sa podľa odbornej literatúry uskutočnil v roku 1998, pod vedením Pavola Steinara, ktorý zistil v polohe Ortáš, na pieskovej dune, ťažbou piesku porušené sídliskové vrstvy z eneolitu, mladšej doby bronzovej a doby rímskej.

Na základe horeuvedených dejín archeologického bádania je zrejmé, že prehistorické a historické osídlenie priestoru obce Lipová zaberá územie pri riečnych dún resp. vyvýšenín popri ľavom a pravom brehu bývalého koryta rieky Nitra. Doterajší výskum ukázal, že archeologicky dôležitým územím je aj takmer celé zastavané územie časti Ondrochov a západný cíp zastavaného územia časti Mlynský Sek.

2) Vo vzťahu k možnosti narušenia archeologických nálezísk ku stavbe, ktorá si vyžiada vykonanie zemných prác je stavebník povinný od KPÚ Nitra, už v stupni územného konania, vyžiadať si v zmysle zákona 50/1976 Zb. o územnom plánovaní v znení neskorších predpisov záväzne stanovisko, v ktorom budú určené podmienky ochrany archeologických nálezov.

3) V prípade nevyhnutnosti vykonať archeologický výskum ako opatrenia na záchranu archeologických nálezísk a nálezov rozhoduje o výskume a podmienkach jeho vykonania podľa § 35 ods. 7, § 36 ods. 3 a § 39 ods. 1 pamiatkového zákona KPÚ Nitra.

4) V prípade archeologického nálezu mimo povoleného výskumu nálezca alebo osoba zodpovedná za vykonávanie prác podľa ustanovenia § 40 ods. 2 a 3 pamiatkového zákona oznámi nález najneskôr na druhý pracovný deň Krajskému pamiatkovému úradu v Nitre a nález ponechá bezo zmeny až do obhliadky Krajským pamiatkovým úradom v Nitre alebo ním poverenou odborne spôsobilou osobou, najmenej však tri pracovné dni odo dňa ohlásenia. Do vykonania obhliadky je nálezca povinný vykonať všetky nevyhnutné opatrenia na záchranu nálezu, najmä zabezpečiť ho proti poškodeniu, znehodnoteniu, zničeniu a odcudzeniu. Archeologický nález môže vyzdvihnúť a premiestniť z pôvodného miesta a z nálezových súvislostí iba oprávnená osoba metódami archeologického výskumu. Podľa § 40 ods. 10 pamiatkového zákona má nálezca právo na náhradu výdavkov súvisiacich s ohlásením a ochranou nálezu podľa § 40 odsekov 2 a 3 pamiatkového zákona. Pamiatkový úrad poskytne nálezovi náležné v sume až do výšky 100% hodnoty nálezu. Hodnota materiálu a hodnota nálezu sa určuje znaleckým posudkom.

Podľa § 22 ods. 5 pamiatkového zákona sú údaje týkajúce sa umiestnenia archeologických nálezísk predmetom ochrany podľa osobitných predpisov (ods. 3, § 76 zákona NR SR č. 241/2001 o ochrane utajovaných skutočností) a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Záver - hlavné ciele a zásady navrhovaného riešenia:

1. Pri komponovaní rozvoja obce sa vychádza z historicky sa formujúcej urbanistickej štruktúry obce.
2. Sú jednoznačne stanovené hlavné, doplnkové a neprípustné funkcie v území. Pri zástavbe prelúk rešpektovať výškové zónovanie, hmotovú skladbu a použité materiály jestvujúcej zástavby.
3. Sú riešené rozvojové disponibilné plochy v rámci zastavaného územia a mimo zastavaného územia a sú pre ne spracované priestorové a funkčné regulatívy.
4. Rešpektovať a zachovať funkciu zelene v uličnom profile, pri stavbách občianskej vybavenosti, pozdĺž tokov a poľných ciest.
5. Sú riešené monitorované funkčné a kompozičné závady a odstránené resp. zmiernené kolízne strety funkčných plôch.

6. Návrh zachováva harmonický, organický charakter sídla a potvrdzuje jednoznačnú polohu centra a regulačne formuje jeho ďalší vývoj.
7. *Rešpektovať a chrániť pamiatkové objekty, objekty s kultúrohistorickou hodnotou a významné archeologické lokality.*
8. *Vytvoriť predpoklady vzájomného funkčného a dopravného prepojenia oboch častí obce.*
9. *Požiadavky Krajského pamiatkového úradu sú súčasťou záväznej časti ÚPN obce Lipová.*

B15 Doprava a prepravné vzťahy

Z hľadiska širších dopravných pomerov najvýznamnejšou dopravnou tepnou je cesta I. triedy 1/64 Nové Zámky - Nitra a železničná jednokolaťová trať č.140 Šurany - Veľké Bielice. Obe dopravné línie prechádzajú stredom katastrálneho územia z juhu na sever. Kolmo na cestu I. triedy, cez železničnú trať, vyúsťuje cesta III. triedy III/1499 železničná stanica Lipová Ondrochov. V katastrálnom území sa nachádza i cesta III. triedy III/1526 Šurany - Lipová, prechádzajúca cez miestnu časť Mlynský Sek smerom na Šurany.

Podľa posledného platného ÚPN-R NSK je v katastrálnom území plánovaný cestný rozvojový zámer - rozšírenie cesty I. triedy I/64 z dvojpruhovej cestnej komunikácie na štvorprúdovú komunikáciu.

Cestná doprava

Uvedená cesta I. triedy je významnou dopravnou spojniciou krajského mesta Nitra a okresného mesta Nové Zámky. Cesta I. triedy I/64 je v správe SSC (Slovenská správa ciest).

Cesty III. triedy III/1499 a III/1526 slúžia ako obslužné a prístupové komunikácie k miestnym zastavaným častiam Mlynský Sek a Ondrochov. Cesty III. triedy sú v správe VÚC NSK. Z ciest III. triedy vychádza niekoľko vjazdov na poľnohospodárske pozemky, ktoré úzko súvisia s poľnohospodárskou výrobou. Po oboch cestách III. triedy je prevádzkovaná autobusová doprava.

Miestne komunikácie

Sú to cesty IV. triedy.

Stav niektorých miestnych komunikácií je v časti Mlynský Sek vyhovujúci, komunikácie v zlom stavebno-technickom stave sú určené na rekonštrukciu (poškodené krajnice komunikácií a povrch vozoviek). Stav komunikácií v časti Ondrochov je dobrý. Komunikácie s poškodenými krajnicami a poškodeným povrchom sú určené na rekonštrukciu. Sieť miestnych komunikácií je v obci umiestnená paralelne alebo v kolmom smere na cesty III. triedy. Smerové oblúky na miestnych komunikáciách majú malé polomery. Komunikácie sú vybudované v nenormových kategóriách, v šírkach od 3,0m do 5,0m. Dopravná premávka je na všetkých komunikáciách napriek nie vždy vhodným šírkovým usporiadaniam obojsmerná. Po trasách miestnych komunikácií nie sú prevádzkované autobusové linky, okrem miestnej komunikácie v časti Mlynský Sek (pred ŽŠ) a v časti Ondrochov. Vzhľadom na dopravný význam, spoločenskú funkciu a polohu v obci prisudzujeme miestnym komunikáciám funkčnú triedu C3.

Miestne komunikácie sú obslužné komunikácie, miestneho významu, prevažne so spevneným povrchom. Slúžia predovšetkým ako prístupové cesty k rodinným domom a k iným verejným objektom a využívajú sa aj ako prístupové cesty na poľnohospodárske pozemky v rámci zastavaného územia, alebo ako spojovacie komunikácie mimo zastavaného územia.

Účelové komunikácie

Sieť ciest I. a III. triedy a miestnych komunikácií je doplnená účelovými komunikáciami. Ako účelové komunikácie sú vybudované cesty, tvoriace pokračovanie

miestnych komunikácií mimo zastavaného územia. Okrem toho, že účelové komunikácie sprístupňujú jednotlivé časti chotára, sú taktiež súčasťou výrobných areálov a areálov poľnohospodárskeho družstva. Povrch účelových komunikácií je z časti spevnený a z časti nespevnený.

Poľné cesty

Prístup do chotára zabezpečuje sieť poľných ciest, nadväzujúca na cesty III. triedy, účelové alebo miestne komunikácie. Majú väčšinou prašný povrch. Sprístupňujú jednotlivé časti chotára s blokmi poľnohospodárskej pôdy.

Pešie komunikácie a priestranstvá

Pešie trasy v obci nie sú dobudované. Pešie trasy v časti Mlynský Sek sú v zlom stave. Novovybudovaný chodník v čiastkovom úseku popri ceste III. triedy III/1526 je v dobrom technickom stave. Pešie trasy v časti Ondrochov sú v zlom stave. Poškodený je povrch a nevyhovuje ani ich šírka. Novovybudovaný chodník popri ceste III. triedy III/1499 je v dobrom stavebno-technickom stave. Z hľadiska pešej dopravy je v návrhu ÚPD potrebné uvažovať s výstavbou a rekonštrukciou chodníkov popri miestnych komunikáciách a dobudovať chodník popri ceste III. triedy III/1526 v jeho celej dĺžke.

Statická doprava

ÚPN navrhuje realizovať chýbajúce parkovisko pri cintoríne, kostole, obecnej úrade, futbalovom ihrisku a pred COOP Jednotou. Garážovanie motorových vozidiel je riešené v súkromných garážach na pozemkoch rodinných domov. V návrhu sa predpokladá vytvárať min. 2 parkovacie miesta na každom stavebnom pozemku v rámci novej IBV.

Dopravné zariadenia

V obci Lipová sa verejná ČS PHM nenachádza.

Najbližšie verejné ČS PHM sa nachádzajú v meste Šurany.

V ÚPC Z1 v kontakte s cestou I. triedy I/64 je navrhovaná ČS PHM s komplexným vybavením.

Významnejšie dopravné zariadenia sa nachádzajú v meste Šurany a v okresnom meste Nové Zámky.

Cestná hromadná doprava

Má najväčší podiel na preprave cestujúcich do zamestnania, škôl, za nákupmi a službami. Obec má vzhľadom na svoju polohu v blízkosti okresného mesta Nové Zámky a krajského mesta Nitra zabezpečenie prímestskej autobusovej dopravou. Prímestskú dopravu zabezpečuje spoločnosť Arriva Nové Zámky, a.s. s odchodmi v pravidelných intervaloch. Z obce Lipová trvá cesta s prímestskou autobusovou dopravou do mesta Šurany 13 minút, do okresného mesta Nové Zámky 26 minút a do krajského mesta Nitra trvá cesta prímestskou dopravou 47 minút so zastávkou v obci Komjatice. V návrhovom období je nutná rekonštrukcia autobusových zastávok (prístreškov), ktoré sú zastaralé a v nevyhovujúcom stave.

Návrh ÚPN obce Lipová obsahuje primerané spôsoby riešenia a odstránenia monitorovaných dopravných líniových a bodových závad.

Ochranné pásma cestných dopravných trás

Cesta I. triedy	ochranné pásmo na obe strany od osi cesty	50m
Cesty III. triedy	ochranné pásmo na obe strany od osi cesty	20m
Vozovky miestnych komunikácií	ochranné pásmo na obe strany od osi cesty	15m

Cyklistická doprava

Podľa platného ÚPN-R NSK vedie cez katastrálne územie obce významná cykloturistická trasa, spájajúca mikroregión CEDRON - NITRAVA s mikroregiónmi TERMÁL a DOLNÁ NITRA. Významná cykloturistická trasa je trasa takého významu, ktorá vedie popri významnom vodnom toku, je spojniciou krajského mesta s okresným mestom, alebo je spojniciou dvoch okresných miest. V rámci dopravného riešenia cyklotrás ÚPN-R VÚC je v území navrhovaný rozvojový zámer - ostatná cykloturistická trasa /Komjatice - Lipová popri ceste I. triedy I/64/ ako doplnujúci systém regionálnych cyklotrás (lokálna rekreačno-turistická trasa a lokálna spojnice obcí s prírodným alebo kultúrne-historickým potenciálom).

Predmetom návrhového riešenia ÚPN obce bude i vybudovanie lokálnych cyklotrás, za účelom prepojenia miestnych častí (Mlynský Sek a Ondrochov - Cyklistická cestička "Lipovou alejou") a za účelom rekreácie a vodných športov /cyklotrasa smerujúca k prírodnému kúpalisku Tona a cyklotrasa vedúca smerom do obce Rastislavice a v smere na Poľný Kesov-Thermalpark Nitrava/.

Letecká doprava

Podľa Dopravného úradu ako príslušného orgánu štátnej správy na úseku civilného letectva v zmysle § 28 ods. 3 zákona č. 143/1998 Z. z. o civilnom letectve (letecký zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov sa riešené územie nachádza mimo ochranných pásiem letísk, heliportov a leteckých pozemných zariadení.

V zmysle § 30 leteckého zákona je nutné s Dopravným úradom prerokovať nasledujúce stavby:

- stavby alebo zariadenia vysoké 100 m a viac nad terénom (§ 30 ods. 1 písmeno a) leteckého zákona),
- stavby a zariadenia vysoké 30 m a viac umiestnené na prírodných alebo umelých vyvýšeninách, ktoré vyčnievajú 100 m a viac nad okolitú krajinu (§ 30 ods. 1 písmeno b) leteckého zákona),
- zariadenia, ktoré môžu rušiť funkciu leteckých palubných prístrojov a leteckých pozemných zariadení, najmä zariadenia priemyselných podnikov, vedenia VVN 110 kV a viac, energetické zariadenia a vysielacie stanice (§ 30 ods. 1 písmeno c) leteckého zákona),
- zariadenia, ktoré môžu ohroziť let lietadla, najmä zariadenia na generovanie alebo zosilňovanie elektromagnetického žiarenia, klamlivé svetlá a silné svetelné zdroje (§ 30 ods. 1 písmeno d) leteckého zákona).

Železničná doprava

Územím obce Lipová prechádza jednokoľajová neelektrifikovaná železničná trať Šurany - Veľké Bielice. Železničná trať má označenie č. 140. Podľa aktuálneho grafikonu je odchod vlakov plánovaný v pravidelných intervaloch. Z hľadiska rozvojových zámerov ŽSR je v budúcnosti plánovaná jej elektrifikácia a modernizácia. V návrhovom období ÚPD je potrebná rekonštrukcia miestnej železničnej zastávky, nakoľko v súčasnosti je zastávka v dezolátnom stave, chýbajú sociálne zariadenia, prístrešok a čakáreň pre cestujúcich. Na rekonštrukciu železničnej zastávky bolo už vydané stavebné povolenie.

Ochranné pásma železničných dopravných trás

- Ochranné pásmo železničnej trate, od osi krajnej koľaje po oboch stranách 60 m

Požiadavky, ciele a zásady riešenia:

1. V obci Lipová sa nachádzajú cesty I/64 Nové Zámky - Nitra, III/1499 Lipová - Ondrochov a III/1526 Šurany - Lipová.

Z hľadiska koncepcie rozvoja cestnej siete požadujeme:

- rešpektovať nadradenú ÚPD Nitrianskeho kraja;
- mimo zastavaného územia rezervovať koridor pre výhľadové šírkové usporiadanie cesty I. triedy v kategórii C 11,5/80 v zmysle STN 73 6101;

- mimo zastavaného územia rezervovať koridor pre výhľadové šírkové usporiadanie ciest III. triedy v kategórii C 7,5/70 v zmysle STN 73 6101;
- v zastavanom území rešpektovať výhľadové šírkové usporiadanie ciest III. triedy v kategórii MZ 8,5/50 a MZ 8,0/50, vo funkčnej triede B3 v zmysle STN 73 6110;
- 2. V textovej a grafickej časti ÚPN vyznačiť a rešpektovať existujúce trasy ciest a ich šírkové usporiadanie.
- 3. Zachovať územnú rezervu pre rozvojový zámer ÚPN-R NSK - štvorprúdová cesta I. triedy I/64 Nové Zámky - Nitra.
- 4. Návrh ÚPN obce Lipová obsahuje šírkové usporiadanie miestnych komunikácií v súlade s STN 73 6110;
- 5. Návrh ÚPN obce Lipová obsahuje samostatný výkres riešenia dopravy s vyznačením dopravných trás, zariadení a ich parametrov ;
- 6. Dopravné napojenia navrhovaných lokalít sú riešené systémom obslužných komunikácií a ich následným napojením na cesty a miestne komunikácie vyššieho dopravného významu, v súlade s platnými STN a TP.
- 7. Vyznačiť body navrhovaného dopravného napojenia schematicky (bez určenia typu a tvaru križovatky).
- 8. Návrh obsahuje vyznačené hranice ochranného pásma ciest mimo sídelného útvaru obce označeného dopravnou značkou označujúcou začiatok a koniec obce v zmysle Zákona č. 135/1961 Zb. v znení jeho neskorších predpisov (účinnosť od 02.01.2015).
- 9. Pri návrhu nových lokalít HBV, IBV, OV v blízkosti ciest I. a III. triedy posúdiť nepriaznivé vplyvy z dopravy a vyznačiť pásma prípustných hladín hluku v zmysle Vyhlášky MZ SR č. 549/2007 Z.z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí v znení neskorších zmien a predpisov.
- 10. Hranice navrhovaného zastavaného územia musia rešpektovať ochranné pásma ciest a pásma prípustných hladín hluku. Umiestnenie zástavby v ochranných pásmach ciest I. a III. triedy a v pásmach s prekročenou prípustnou hladinou hluku je neprípustné.
- 11. Vypracovať návrh statickej dopravy v zmysle STN 73 6110.
- 12. Navrhnuť umiestnenie zastávok hromadnej dopravy a vyznačiť ich pešiu dostupnosť.
- 13. Cyklistické a pešie trasy navrhnuť a vyznačiť i v širších súvislostiach k príslušnému územiu. Ich šírkové usporiadanie je potrebné navrhnuť v zmysle STN 73 6110.
- 14. Rešpektovať výhľadové záujmy ŽSR, z hľadiska plánovanej elektrifikácie a modernizácie trate č.140 Šurany - Velké Bielice
- novobudované objekty priemyselnej, občianskej a technickej vybavenosti odporúčame situovať z ekologického hľadiska v takej vzdialenosti od železničnej trate, aby boli umiestnené za hranicou najvyššej prípustnej hodnoty hladiny hluku, pôsobenej prevádzkou železničnej dopravy, platnej pre príslušné objekty, stavby a územia, v zmysle príslušnej legislatívy. V prípade ich umiestnenia v bližšej vzdialenosti zabezpečiť hlukovú štúdiu vo vzťahu k dráhe a doprave na dráhe a zahrnúť jej výsledky do protihlukových opatrení stavieb, ktoré zabezpečia, aby expozícia obyvateľov a ich prostredia hlukom bola v súlade s prípustnými hodnotami, ustanovenými Vyhláškou MZ SR č. 549/2007 Z.z., (ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí,) a v súlade s požiadavkami regionálneho úradu verejného zdravotníctva.
- 15. Stavby v ochrannom pásme dráhy podliehajú dodržiavaniu ustanovení č. 513/2009 Z.z. o dráhach, v znení neskorších predpisov a zákona č.50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku, v znení neskorších predpisov a akákoľvek stavebná činnosť v tomto pásme, musí byť vopred prekonzultovaná a odsúhlasená so ŽSR.
- 16.Realizovať ČSPHM v dotyku scestou I.triedy (ÚPC Z1).
- 17. Novonavrhované rozvojové plochy na bývanie sú navrhnuté mimo ochranných pásiem cesty I.triedy a mimo pásiem neprípustnej hladiny hluku. Pretože dodatočné požiadavky na správcov ciest na elimináciu negatívnych dopadov dopravy na obyvateľov nebude možné riešiť.

B16 ROZVOJ TECHNICKEJ INFRAŠTRUKTÚRY

B16.1 ZÁSOBOVANIE VODOU

Povrchové vody

Vodné toky

Základnú riečnu sústavu obce tvorí vodohospodársky významný vodný tok Malá Nitra, vodné toky Nový kanál, Úľany - Ondrochov a drobné prítoky Malej Nitry. Hydrologicky patrí obec Lipová do povodia rieky Nitra a do čiastkového povodia rieky Váh.

Väčšinu územia odvodňuje rieka Malá Nitra, ktorá preteká východnou časťou katastra zo severu na juh a v k.ú. nemá žiaden prítok. Číslo úseku vodného toku Malá Nitra - Lipová: SK503321-170. Vodnosť rieky Malá Nitra výrazne kolíše v priebehu roka v závislosti od povrchových zrážok. Malá Nitra patrí k dažďovo-snehovému typu odtoku. Na toku Malej Nitry je v časti Ondrochov vybudovaná hať, resp. MVE Ondrochov. Za vysokých vodných stavov na rieke Nitra sa na toku malej Nitry, v časti Ondrochov, uzatvárajú stavidlá. Zátvorový objekt je budovaný dvoma betónovými potrubiami, ktoré sú uzatvárateľné stavidlami. Po uzavretí stavidiel sa prietoky Malej Nitry medzi ústím a Ondrochovom akumulujú v starom ramene rieky Nitry pri Bánove. Mŕtve ramená vodného toku Malá Nitra sa v katastri nezachovali, v jarňoch mesiacoch a v období silných dažďov sú tieto depresie pravidelne zaplavované. Vodohospodársky významný vodný tok Malá Nitra v obci Lipová je súčasťou spracovaného a v súčasnosti pripomienkovaného prvého plánu manažmentu povodňového rizika, v rámci ktorého sú pre túto geografickú oblasť navrhované protipovodňové opatrenia.

Východnou časťou katastra preteká vodný tok Nový kanál. Vyteká z vodnej plochy v Ondrochove, v lokalite "Podháj", smerom na juh a v k. ú. Šurany sa vlieva do Čiernej vody. Najvyšší vodný stav vodné toky dosahujú koncom februára a v marci, keď sa topí sneh. Najnižší vodný stav dosahujú v septembri, čo je zapríčinené negatívnou vlahovou bilanciou, keď je výpar v letnom období väčší ako zrážky.

Podzemné vody

Základnou hodnotenou jednotkou vodohospodárskej bilancie podzemných vôd Slovenska je hydrogeologický rajón s jeho následným detailným členením na subrajóny a čiastkové rajóny. Hydrogeologický rajón je hydrogeologicky jednotné územie s podrobnými hydrogeologickými vlastnosťami, typom zvodnenia a obehom podzemnej vody. Podľa súčasnej hydrogeologickej rajonizácie je územie Slovenska rozdelené na 141 hydrogeologických rajónov. (*Generel ochrany a racionálneho využívania vôd SR, 2002*).

Hodnotené územie spadá do hydrogeologického rajónu č. **Q 072** - kvartér a neogén Nitry od mesta Nitra až po Nové Zámky. Určujúcim typom priepustnosti je medzizrnová priepustnosť. V aluviálnej nive rieky Nitry je od Nitry po Šurany 270 mil. m³ statických a 75 l.s⁻¹ dynamických zásob podzemných vôd. Výdatnosť studní sa pohybuje od 1 až 30 l.s⁻¹, vo väčšine rajónu však 5 - 15 l.s⁻¹, pri priaznivých podmienkach až 20 - 30 l.s⁻¹. Špecifická výdatnosť je od 0,5 do 20 l.s⁻¹. Ustálená hladina podzemnej vody sa pohybuje v rozmedzí od 3,8 m do 4,3 m pod terénom, pričom maximálne zvýšenie hladiny podzemnej vody môže lokálne dosiahnuť 2,3 m p.t.. Ide o vody stredne tvrdé a tvrdé, slabo zásadité. Kvantitatívna charakteristika prietochov a hydrogeologickej produktivity je v území mierna, vysoká až veľmi vysoká, t.z., že hodnoty sa pohybujú od $T = 1 \cdot 10^{-4}$ až $1 \cdot 10^{-2} \text{ m}^2 \cdot \text{s}^{-1}$ a viac.

Pramene a geotermálne vrty

V riešenom území obce Lipová sa nenachádzajú pramene a ani geotermálne vrty. Najbližší evidovaný geotermálny vrt č. 88 sa nachádza v tesnej blízkosti katastrálnej hranice, pri jazere Tona. Celé katastrálne územie spadá do vymedzenej geotermálnej oblasti č. 2/34.

Zásobovanie vodou

Paralelne s cestou I. triedy I/64 prechádza západnou časťou katastra diaľkové vodovodné potrubie, skupinový vodovod Gabčíkovo - Nové Zámky - Levice, DN 800, tvárna liatina. Z diaľkového vodovodu DN 800 vedie prírodné vodovodné potrubie do mesta Nové Zámky, postupuje ako prírodné zásobovacie potrubie do mesta Šurany. Z mesta Šurany vedie prírodné vodovodné potrubie PVC DN 200 až do Kostolného Seku (k.ú. Šurany). Z Kostolného Seku vedie do obce Lipová, časť Mlynský Sek, privádzajúce vodovodné potrubie PVC DN 150, ktoré prechádza zastavaným územím Mlynského Seku a končí v zastavanom území časti Ondrochov (prírodná vetva "B"). Z hlavného privádzača PVC DN 150 vedie do jednotlivých ulíc miestna vodovodná sieť o profile PVC DN 100. Vodovod bol v obci vybudovaný v 90-tych rokoch minulého storočia. Prevádzkovateľom vodovodnej siete v obci je Západoslovenská vodárenská spoločnosť, a.s.. Miestna vodovodná sieť v časti Mlynský Sek je majetkom Západoslovenskej vodárenskej spoločnosti, a.s., miestna vodovodná sieť v časti Ondrochov je majetkom obce Lipová. Z celkového počtu obyvateľov obce bolo k 31.12.2016 takmer 92,3% obyvateľov napojených na verejnú vodovodnú sieť. Ostatné lokality (PD lokalita "Mumľov" a Rybárova farma) majú vybudovaný vlastný vodný zdroj. /Zdroj: Západoslovenská vodárenská spoločnosť, a.s. Odštepný závod Nové Zámky/

Východná časť riešeného územia, za riekou Malá Nitra, spadá do ochranného pásma II. stupňa vodného zdroja Šurany. Je to územie určené pre odber vody. V súčasnosti je vodný zdroj Šurany mimo prevádzky.

Výpočet potreby vody**Základné údaje-stav**

- počet obyvateľov / r. 2017/ 1560
- špecifická potreba pre byty s lokálnym ohrevom vody a vaňovým kúpeľom 135,0 l/os.deň
- špecifická potreba vody pre vybavenosť 25,0 l/os.deň

Výpočet potreby vody**Základné údaje-stav****Priemerná denná potreba**

$$Q_p = 0,75 \times [(1560 \times 135,0) + (1560 \times 25,0)] = 0,75 \times [210\,600 + 39\,000] = 0,75 \times 249\,600 \cong 187\,200 \text{ l/deň}$$

$$Q_p \cong 2,1666 \text{ l/s}$$

Maximálna denná potreba

$$Q_m = Q_p \times 1,6 = 187\,200 \times 1,6 = 299\,520 \text{ l/deň}$$

$$Q_m \cong 3,466 \text{ l/s}$$

Maximálna hodinová potreba

$$Q_h \cong Q_m \times 1,8 = 3,466 \times 1,8 \cong 6,239 \text{ l/s}$$

Návrh

- počet obyvateľov / koniec návrhového obdobia cca 2026 - predpoklad/ 1560+658 = 2218
- špecifická potreba pre byty s lokálnym ohrevom vody a vaňovým kúpeľom 135,0 l/os.deň
- špecifická potreba vody pre vybavenosť 25,0 l/os.deň

Priemerná denná potreba

$$Q_p = 0,75 \times [(2218 \times 135,0) + (2218 \times 25,0)] = 0,75 \times [299\,430 + 55\,450] = 0,75 \times 354\,880 \cong 266\,160 \text{ l/deň}$$

$$Q_p \cong 3,080 \text{ l/s}$$

Maximálna denná potreba

$$Q_m = Q_p \times 1,6 = 266\,160 \times 1,6 = 425\,856 \text{ l/deň}$$

$$Q_m \cong 4,92 \text{ l/s}$$

Maximálna hodinová potreba

$$Q_h \cong Q_m \times 1,8 = 4,92 \times 1,8 \cong 8,87 \text{ l/s}$$

Hydromelioračné zariadeniaZavlažovanie

Zavlažované územia predstavujú vlastne územia poľnohospodárskej pôdy, na ktorých sú vybudované zavlažovacie systémy (závlahy). Ide najmä o oblasti s nižšou intenzitou zrážok, na pôdach málo zadržujúcich vodu, umožňujú reguláciu využívania vody v poľnohospodárskej krajine za účelom zvyšovania produkcie v poľnohospodárstve. V závislosti od prírodných podmienok - zdrojov vody v krajine (podzemných i povrchových), zvýšený tlak na využívanie vody môže mať aj negatívne dôsledky ako napr. vodnú eróziu, salinizáciu alebo kontamináciu podzemných vôd splavenými minerálmi hnojivami či pesticídami. Na druhej strane dosahovanie lepších výsledkov v poľnohospodárstve vytvára tlak na využívanie prírodných zdrojov, najmä vody. Pri dostatočných zásobách vody a jeho vysokom potenciáli využiteľnosti, sa samotný tlak na využívanie vody môže pohybovať v intenciách trvalej udržateľnosti.

V riešenom území obce Lipová sa nachádzajú nasledovné hydromelioračné zariadenia v správe Hydromeliorácie, š.p.:

Závlahové stavby*K.ú. Mlynský Sek:*

- vodná stavba "Závlaha pozemkov Šurany I." (evid. č. 5207 191). Stavba závlahy bola daná do užívania v r. 1980 s celkovou výmerou 320 ha.

- vodná stavba "Závlaha pozemkov Šurany II." (evid. č. 5207 192). Stavba závlahy bola daná do užívania v r. 1980 s celkovou výmerou 384 ha.

Pozostávajú zo záujmového územia závlahy a podzemného závlahového potrubia. Na povrch sú vyvedené hydranty, vzdušníky, kalníky, chránené betónovými skružami.

K.ú. Ondrochov:

V katastrálnom území sa nenachádzajú žiadne hydromelioračné zariadenia.

Odvodňovanie

V riešenom území obce Lipová nie je vybudované odvodnenie poľnohospodárskych pozemkov drenážnym systémom.

ÚPD rešpektuje všetky jestvujúce vodohospodárske stavby a navrhuje vodovod a kanalizáciu aj do nových rozvojových lokalít.

B16.2 Kanalizácia

Prevádzkovateľom kanalizačnej siete v obci Lipová je Západoslovenská vodárenská spoločnosť, a.s., zároveň je i jej majetkom, okrem časti kanalizačnej siete v k.ú. Mlynský Sek - časť "Stará dedina", ktorá je majetkom obce Lipová. Sieť kanalizačných potrubí, napojených na ČOV Šurany, bola dokončená v roku 2016 a od 09/2016 bola spustená do skúšobnej prevádzky, ktorá potrvá až do jej kolaudácie v roku 2017. Kanalizačná sieť je tvorená gravitačným potrubím PVC DN 300 (400), čerpacími stanicami a výtlačným potrubím PVC DN 100 (150). V celom riešenom území obce Lipová je kanalizácia delená, a teda sú potrubím odvádzané len splaškové vody. Odtok dažďových vôd v území je riešený systémom spevnených alebo zatrávnených rigolov.

K.ú. Ondrochov

V katastrálnom území Ondrochov sa nachádzajú dve kanalizačné čerpacie stanice. V celej obci Ondrochov je vybudovaná gravitačná kanalizácia. Splaškové vody tečú do čerpacej stanice, nachádzajúcej sa na vstupe do obce Ondrochov. Z čerpacej stanice vedie výtlačné potrubie PVC DN 100, ktoré vytláča splaškové vody do čerpacej stanice pri areály PD. Z čerpacej stanice potom vedie gravitačné potrubie až do časti Mlynský Sek.

K.ú. Mlynský Sek

V obci sa nachádzajú tri kanalizačné čerpacie stanice. Dve z nich prečerpávajú pritekajúce splaškové vody z gravitačnej kanalizácie. K výškovému prečerpávaniu splaškových vôd dochádza až k poslednej čerpacej stanici, nachádzajúcej sa pri miestnom rybníku. Z nej vedie výstupné výtlačné potrubie PVC DN 150, ktoré vytláča splaškové vody až do ČOV Šurany.

K 31.12.2016 bola dĺžka kanalizačnej siete v obci Lipová 11 685,24 m a napojených 82 domácností. /Zdroj: *Odštepný závod nové Zámky*/

Prevádzkovanie verejnej vodovodnej siete a verejnej kanalizácie, povinnosti prevádzkovateľa siete a ochranné pásma verejného vodovodu a verejnej kanalizácie upravuje zákon o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách č. 442/2002 Z.z. a o zmene a doplnení zákona č. 276/2001 Z.z. o regulácii v sieťových odvetviach.

Podľa §19 zákona č.442/2002 o pásmach ochrany verejných vodovodov a verejných kanalizácií sú ochranné pásma vymedzené vodorovnou vzdialenosťou od vonkajšieho pôdorysného okraja vodovodného potrubia alebo kanalizačného potrubia na obidve strany:

- a) 1,5 m pri verejnom vodovode a verejnej kanalizácii do priemeru 500 mm vrátane,
- b) 2,5 m pri verejnom vodovode a verejnej kanalizácii nad priemer 500 mm.

V pásme ochrany je zakázané:

- a) vykonávať zemné práce, umiestňovať stavby, konštrukcie alebo iné podobné zariadenia alebo vykonávať činnosti, ktoré obmedzujú prístup k verejnému vodovodu alebo verejnej kanalizácii alebo ktoré by mohli ohroziť ich technický stav;
- b) vysádzať trvalé porasty;
- c) umiestňovať skládky;
- d) vykonávať terénne úpravy.

Nové kanalizačné vetvy /gravitačná časť/ sú navrhované z materiálu PVC DN 300.

Preložky jestvujúcich inžinierskych sietí sa nepredpokladajú, iba minimálne množstvo preložiek niektorých stĺpov nadzemného vedenia.

Do stôk obce budú napojené domové prípojky z domov. V prípade kanalizácie uloženej v ceste, ktorá je v správe Slovenskej správy ciest, bude urobená obnova obrusnej vrstvy v celej šírke vozovky. ČS budú elektrifikované.

Odvádzanie a čistenie odpadových vôd zo všetkých rozvojových lokalít musí zohľadňovať požiadavky na čistenie vôd v zmysle zákona o vodách č. 364/2004 Z.z. a NV SR č.269/2010, ktorým sa stanovujú kvalitatívne ciele povrchových vôd a limitné hodnoty ukazovateľov znečistenia odpadových a osobitných vôd vrátane podmienok pre vypúšťanie vôd z povrchového odtoku.

V rámci odvádzania dažďových vôd a vôd z povrchového odtoku je potrebné realizovať opatrenia na zadržanie pridaného odtoku v území tak , aby odtok z daného územia nebol zvýšený voči stavu pred realizáciou navrhovanej zástavby a aby nebola zhoršená kvalita vody v recipiente (retencia dažďovej vody a jej využitie infiltrácia dažďových vôd a pod.)

Vypúšťanie obsahu žump do povrchových a do podzemných vôd je zakázané.

Výpočet prietokov splaškových odpadových vôd**Základné údaje**

- počet obyvateľov v súčasnosti	1560 ob.
- počet obyvateľov v návrhovom období	2218 ob

- priemerná denná potreba vody (súčasnosť)	$Q_p = 187\,200 \text{ l/deň}$
	$Q_p \cong 2,166 \text{ l/s}$
- priemerná denná potreba vody (návrhové obdobie)	$Q_{p1,2,3} = 266\,160 \text{ l/deň}$
	$Q_{p1,2,3} \cong 3,080 \text{ l/s}$
- súčiniteľ max. hodinovej nerovnomernosti	$k_{hmax} = 3,0$

Priemerný denný prietok splaškových odpadových vôd.**Súčasnosť**

$$Q_{24} = Q_p = 187\,200 \text{ l/deň}$$

$$Q_{24} \cong 2,166 \text{ l/s}$$

Návrhové obdobie

$$Q_{24-1} = Q_{p1,2,3} = 266\,160 \text{ l/deň}$$

$$Q_{24-1} \cong 3,080 \text{ l/s}$$

Rozdiel – nárast medzi návrhovým obdobím a súčasnosťou je 1,63 l/deň

Maximálny hodinový prietok splaškových odpadových vôd.**Súčasnosť**

$$Q_{hmax} = 2,166 \times 3,0 \cong 6,498 \text{ l/s}$$

Návrhové obdobie

$$Q_{hmax} = 3,080 \times 3,0 = 9,24 \text{ l/s}$$

B16.3 PLYNOFIKÁCIA

Generel (G) plynárenských zariadení (PZ) bol vypracovaný pre [Návrh](#) Územného plánu obce (ÚPN-O) [Lipová](#). ÚPN-O rieši kataster obce.

Podklady použité na vypracovanie generelu**Na vypracovanie G PZ boli použité tieto podklady:**

- údaje poskytnuté od SPP – distribúcia a.s., od OcÚ [Lipová](#) a od spracovateľa ÚPD-[N](#),
- mapové podklady riešeného územia od spracovateľa ÚPD-[N](#),
- Zákon č. 251/2012 Z.z. o energetike a
- Technické pravidlo plyn TPP 702 07 Miestne plynovody a prípojky. Zásady pre navrhovanie distribučných sietí s prevádzkovým tlakom do 400 kPa.

2. Stav odberateľov zemného plynu v obci

Zemný plyn (ZP) sa v obci v najväčšej miere používa na účely vykurovania, prípravu teplej vody, varenie a na rôzne technologické účely.

Každý odberateľ ZP je vybavený obchodným meradlom na meranie odobratého množstva ZP. Obchodné meradlo je vlastníctvom distribútora (dopravcu) ZP.

Kategorizácia odberateľov zemného plynu

V obci sa môžu v zmysle kategorizácie odberateľov nachádzať štyri základné kategórie odberateľov zemného plynu (ZP). Prvou kategóriou odberateľov je kategória domácnosti (D). Druhou kategóriou odberateľov (ročný odber do 60 tis.m3) je kategória maloodberateľia (M). Treťou kategóriou odberateľov (ročný odber nad 60 tis.m3) je kategória strednoodberateľov (S). Štvrtou kategóriou odberateľov (ročný odber nad 400 tis.m3) je kategória veľkoodberateľov (V).

Stav odberateľov nachádzajúcich sa v katastrálnom území obce podľa jednotlivých kategórií k 04/2016 je uvedený v nasledujúcej tabuľke:

stav odberateľov ZP k 02/2017:

<i>kategória odberateľa</i>	<i>počet</i>
domácnosť (D)	475
maloodberateľ (M)	10
strednoodberateľ (S)	0
veľkoodberateľ (V)	0

3. Stav plynárenských zariadení v obci

Intravilán obce je prakticky celoplošne plynofikovaný. Dominantným energonosičom na výrobu tepelnej energie je ZP. Zo zdroja ZP k jeho odberateľom je ZP dodávaný VTL a STL plynovodnou distribučnou sieťou (DS) tvorenou systémom diaľkových a miestnych PZ. Plynovodnú DS v katastrálnom území obce v súčasnosti prevádzkuje najmä fa SPP – distribúcia, a.s..

Opis plynárenských zariadení

Primárnym zdrojom ZP obce je **VTL prípojka PN63 DN100 Lipová z VTL plynovodu PN63 DN300 Ivanka pri Nitre - Šurany – Bánov a VTL regulačná stanica (RS) RS 1200 Lipová**.

Sekundárnym zdrojom ZP v obci je **STL12 plynovodná DS**. Táto tzv. miestna sieť (MS) pozostáva z jednej údržbovej oblasti (ÚO) s názvom **ÚO Lipová - Ondrochov**. MS je tvorená úsekmi STL plynovodov a plynovodnými prípojkami z ocele a z PE. MS zabezpečuje v obci menovanej ÚO plošnú distribúciu a dodávku ZP.

Do odberných plynových zariadení (OPZ) jednotlivých odberateľov v obci je ZP dodávaný STL plynovodnými prípojkami (PP). Doreguláciu ZP z STL/STL resp. STL/NTL a meranie odberu ZP zabezpečujú plynové regulačné a meracie zariadenia (RaMZ). Prevádzku OPZ zabezpečujú odberatelia ZP na vlastné náklady.

Prehľad a parametre plynárenských zariadení

Prehľad a parametre PZ nachádzajúcich sa v katastrálnych územiach obce podľa jednotlivých zariadení sú uvedené v nasledujúcich tabuľkách:

distribučné diaľkové VTL plynovod a prípojka:

<i>Názov</i>	<i>prevádzkový pretlak</i>	<i>dimenzia</i>
plynovod Ivanka pri Nitre - Šurany – Bánov	do 6,3 MPa	DN300
Prípojka Lipová		DN100

distribučné STL prepojovacie plynovody:

<i>Názov</i>	<i>prevádzkový pretlak</i>	<i>dimenzia</i>	<i>materiál</i>
plynovod Mlynský Sek – Ondrochov	do 100 kPa	DN100	ocel'

distribučná STL miestna plynovodná sieť Lipová:

Zariadenie	prevádzkový pretlak	materiál
Plynovody	do 100 kPa	PE / oceľ
Prípojky		

Riešenie plynofikácie

Navrhované riešenie spočíva v rozšírení jestvujúcich STL PZ o nové STL PZ v súlade s Návrhom ÚPN-O.

Navrhované STL plynovodné úseky v intraviláne obce budú ZP zásobované z jestvujúcich STL1 plynovodnej DS Lipová a z STL1 prepojovacieho plynovodu DN100 Mlynský Sek - Ondrochov. Prevádzkované budú na taký pretlak ZP STL1, na aký je v súčasnosti prevádzkovaná jestvujúca plynovodná DS obce.

Rozvojové lokality obce budú riešené predĺžením jestvujúcich alebo výstavbou nových plynovodných úsekov.

PZ musia byť navrhnuté tak, aby sa docielilo:

- zachovanie bezpečnostných pásiem na zamedzenie resp. zmiernenie účinkov havárií PZ,
- minimálne križovanie ciest,
- plošné pokrytie zastavaného územia,
- minimálny vecný rozsah PZ a nákladov na ich zriadenie,
- dostatočná prepravná kapacita očakávaných množstiev ZP k miestam jeho budúcej spotreby,
- minimálne zaťaženie súkromných pozemkov vecným bremenom zo situovania PZ.

Na výstavbu STL plynovodov DS treba použiť rúry z HDPE MRS10 – do D75 SDR11 a od D90 SDR17,6.

Na doreguláciu pretlaku plynu STL/NTL treba použiť STL regulátory so vstupným pretlakom o rozsahu do 400 kPa. Zariadenia na doreguláciu tlaku a meranie spotreby ZP budú umiestnené v zmysle platných STN a interných predpisov SPP – distribúcia a.s..

Predmetná obec sa nachádza v oblasti s najnižšou vonkajšou teplotou - 11 °C. Z tohto dôvodu pre kategóriu domácnosti (D) – individuálna bytová výstavba (D_{IBV}) treba na výpočet max. hodinového odberu ZP (Q_{mh}) uvažovať s hodnotou 1,4 m³/h.

Hydraulické parametre navrhovaných úsekov plynovodnej DS (dimenzia, rýchlosť a požadovaný pretlak) budú stanovené / posúdené odbornými pracovníkmi dodávateľa ZP, t.j. v súčasnosti SPP – distribúcia a.s., a to v procese územného konania resp. stavebného povolenia pri návrhoch vyšších stupňov projektovej dokumentácie.

Na hydraulický výpočet treba použiť nasledujúce parametre:

- drsnosť PE potrubia 0,05 mm,
- hustota ZP 0,74 kg/m³,
- teplota ZP 15 °C.

Odbery v uzlových bodoch siete sú dané výskytom jednotlivých kategórií odberov na príslušných úsekoch siete. Max. hodinové odbory treba stanoviť podľa vyššie uvedených špecifických odberov tejto kapitoly.

Vstupné pretlaky do týchto úsekov budú zrejmé z výpočtovej schémy pri spracovaní hydraulického návrhu. Uzlové body navrhovaných úsekov budú špecifikované pretlakmi a odbermi. Treba stanoviť podmienku, aby tlak v jednotlivých uzlových bodoch nepoklesol pod 1,5 násobok pretlaku 20 kPa, t.j., že pretlak v uzlových bodoch siete nesmie poklesnúť pod 30 kPa.

Rozsah navrhovaných PZ**miestne STL plynovody - návrh:**

	dimenzia v mm	dĺžka v bm	materiál
Mlynský Sek	D50	330	HDPE MRS10 SDR11

	D63	630	
	D90	735	HDPE MRS10 SDR17,6
Ondrochov	D63	845	HDPE MRS10 SDR11
Spolu Lipová	D50	330	HDPE MRS10 SDR11
	D63	1.475	
	D90	735	HDPE MRS10 SDR17,6

Dĺžky úsekov plynovodnej DS boli zaokrúhľované na celých 5 metrov.

Nárast odberu ZP na bývanie v navrhovaných územiach

ZP na bývanie:

	<i>počet BJ IBV</i>	<i>počet BJ HBV</i>	<i>M3/h</i>	<i>tis.m3/r</i>
Mlynský Sek	133	24	205,4	268,2
Ondrochov	55	16	89,8	118,2
spolu Lipová	188	40	295,2	386,4

Ochranné a bezpečnostné pásma

Ochranné pásma jestvujúcich i navrhovaných PZ:

- VTL plynovod PN63 DN300 8 m od osi
- VTL prípojka PN63 DN100 4 m od osi
- STL plynovody a prípojky v extraviláne 4 m od osi
- VTL a STL regulačné stanice 8 m od pôdorysu
- STL plynovody a prípojky v intraviláne 1 m od osi
- KAO anódové uzemnenie 8 m od pôdorysu

Bezpečnostné pásma jestvujúcich i navrhovaných PZ:

- VTL plynovody PN63 DN300 100 m od osi
- VTL prípojky PN63 DN100 50 m od osi
- VTL a STL regulačné stanice 50 m od pôdorysu
- STL plynovody v extraviláne 10 m od osi
- STL plynovody v intraviláne (2+0,5xD) m od osi
- KAO anódové uzemnenie v extraviláne 100 m od kovových IS a ŽB stavieb
- KAO anódové uzemnenie v intraviláne 40 m od kovových IS a ŽB stavieb

Ochranné a bezpečnostné pásma PZ a činnosť v nich vymedzuje zákon č. 251/2012 Z.z.. Pre situovanie PZ v dotknutom území platia ustanovenia príslušných technických noriem a predpisov.

B16.4 ELEKTRIFIKÁCIA

Obec Lipová a jej okolie je zásobovaná elektrickou energiou z prípojok vzdušného vedenia 22kVA, ktoré sú napojené na 22kVA vzdušné vedenie - linka č.244 (východná časť katastra). Poľnohospodárske družstvo v lokalite "Horné hony" a jeho 22 kVA prípojka je napojená na 22 kVA vzdušné vedenie. Prípojky vedú ku stožiarovým a kioskovým trafostaniciam.

Elektrizačnú sieť v obci spravuje ZSE, prevádzkovateľom väčšiny trafostaníc je ZSE, niektoré sú súkromné. **Energetický kód obce je 0029.**

Sekundárny rozvod v obci je riešený ako vzdušný na betónových stožiaroch. Súčasné napäťové pomery na sekundárnej strane, aj na koncoch odbočiek, sú dobré.

Vzhľadom na predpokladanú výstavbu jednotlivých celkov a ulíc v trase vzdušného 22kV vedenia sa urobí zakabelizovanie napojenia existujúcich, rekonštruovaných (zo stožiarových na kioskové) a nových TS v rámci obce.

Prehľad pôvodných /rekonštr./ trafostaníc v obci Lipová :	pôvodný Pi.	navrhovaný Pi.
- TS 0029-002 –(typ PTS)	250 kVA	250 kVA
- TS 0029-003 – (typ PTS)Kiosk	250 kVA	400 kVA
- TS 0029-007 - stožiarová	250 kVA	250 kVA
- TS 0029-008 - stožiarová	100 kVA	100 kVA
- TS 0029-010 – Kiosk	250 kVA	400 kVA
- TS 0029-011 - (jednostĺpová) Kiosk	250 kVA	360 kVA

Novonavrhované trafostanice v obci Lipová :	navrhovaný Pi.
-TS-nová-1 - kiosková („Mlynský Sek“)	160 kVA
-TS-nová-2 - kiosková ("Ondrochov")	300 kVA

Navrhované a rekonštruované TS bude treba riešiť ako typové – kioskové stanice s napojením na navrhované káblové vedenie 22kV.

V urbanistickom návrhu sa uvažuje s rozšírením bytových jednotiek, občianskou vybavenosťou a s podnikateľskými objektmi vrátane priemysel výroba, podnikanie. Obec je rozdelená na územno priestorové celky (UPC), v ktorých je navrhnutá vybavenosť vrátane nárastu potreby na energetickú záťaž, v celkovej hodnote **cca 2220 kVA**, ktoré bude riešené vybudovaním nových TS a rekonštrukciou existujúcich TS.

Ochranné pásmo el. vedení a transformátora treba dodržať v zmysle zákona o energetike č.656/2004. Ochranné pásmo je priestor v bezprostrednej blízkosti elektroenergetického zariadenia, ktorý je určený na zabezpečenie jeho spoľahlivej a plynulej prevádzky a na zabezpečenie ochrany života a zdravia osôb a majetku.

Ochranné pásmo vonkajšieho elektrického vedenia je vymedzené zvislými rovinami po oboch stranách vedenia vo vodorovnej vzdialenosti meranej kolmo na vedenie od krajného vodiča .

Táto vzdialenosť je :

- 10 m pri napätí 22 kV (v súvislých lesných priesekoch 7 m) a u stožiarovej TS.

V ochrannom pásme vonkajšieho nadzemného elektrického vedenia a pod elektrickým vedením je zakázané:

- zriaďovať stavby, konštrukcie a skládky;
- vysádzať a pestovať trvalé porasty s výškou presahujúcou 3m;
- vysádzať a pestovať trvalé porasty s výškou presahujúcou 3m vo vzdialenosti do 2m od krajného vodiča vzdušného vedenia s jednoduchou izoláciou;
- uskladňovať ľahko horľavé alebo výbušné látky;
- vykonávať činnosti ohrozujúce bezpečnosť osôb a majetku;
- vykonávať činnosti ohrozujúce elektrické vedenie a bezpečnosť a spoľahlivosť prevádzky sústavy;
- vysádzať a pestovať trvalé porasty s výškou presahujúcou 3m vo vzdialenosti presahujúcej 5m od krajného vodiča vzdušného vedenia možno len vtedy, ak je zabezpečené, že tieto porasty pri páde nemôžu poškodiť vodiče vzdušného vedenia;
- vlastník nehnuteľnosti je povinný umožniť prevádzkovateľovi vonkajšieho nadzemného elektrického vedenia prístup a prízjazd k vedeniu a na ten účel umožniť prevádzkovateľovi vonkajšieho nadzemného vedenia udržiavať priestor pod vedením a voľný pruh pozemkov (bezlesie) v šírke 4m po oboch stranách vonkajšieho

nadzemného elektrického vedenia. Táto vzdialenosť sa vymedzuje od dotyku kolmice spustenej od krajného vodiča nadzemného elektrického vedenia na vodorovnú rovinu ukotvenia podperného bodu;

- stavby, konštrukcie, skládky, výsadbu trvalých porastov, práce a činnosti vykonané v ochrannom pásme je povinný odstrániť na vlastné náklady ten, kto ich bez súhlasu vykonal alebo dal vykonať.

Návrh vytvára územno-technické predpoklady pre zavedenie silových elektroenergetických sietí do všetkých rozvojových lokalít a radí ich medzi verejnoprospešné stavby.

ÚPN obce rešpektuje všetky elektroenergetické siete a zariadenia a ich ochranné pásma.

B 16.5 SPOJE A ZARIADENIA SPOJOV

Obec patrí z hľadiska telekomunikačného členenia do primárnej oblasti Nové Zámky. Rozvod telekomunikačnej siete je napojený z digitálnej telefónnej ústredne, nachádzajúcej sa pri obecnom úrade. Cez obec Lipová vedú paralelne s cestou I. triedy I/64 diaľkové optické káble (DOK) T-COM a (DOK) Energotel/ZSE. Diaľkový optický kábel (DOK) T-COM prechádza katastrom obce z juhu na sever (Nové Zámky - Nitra), diaľkový optický kábel (DOK) Energotel/ZSE vchádza do katastrálneho územia obce z juhu, vyúsťuje na cestu III. triedy III/1499, prechádza miestnou časťou Ondrochov do Mojzesova a ďalej smerom do Nitry. V obci Lipová, v časti Mlynský Sek, sa pri miestnom cintoríne nachádza telekomunikačný pokrývač. Pokrytie signálom všetkých súčasných operátorov, poskytujúcich telekomunikačné služby, je dobrá. Väčšina domácností je napojená na internetovú sieť..

Rozvodná sieť miestnych telekomunikačných sietí je vedená zemnými káblami prevažne popri komunikáciách. Vo väčšej časti obce sú vzdušné telekomunikačné rozvody, cez ktoré sa prostredníctvom účastníckych rozvádzačov napájajú jednotliví účastníci.

V zmysle zákona č.610/2003 podľa § 67 o elektronických komunikáciách sú vedenia verejnej telekomunikačnej siete (VTS) chránené ochranným pásmom.

Ochranné pásmo VTS je široké 1 m od osi jeho trasy. Hĺbka a výška OP je 2 m od úrovne zeme pri podzemných vedeniach a v okruhu 2 m pri nadzemných vedeniach.

Obecný rozhlas

Ústredňa obecného rozhlasu je umiestnená v budove obecného úradu v k.ú. Mlynský Sek. V roku 2013 bol bezdrôtový rozhlas nainštalovaný v k.ú. Ondrochov a v roku 2014 v k.ú. Mlynský Sek.

Záver

- návrh vytvára územno-technické predpoklady pre napojenie telekomunikačných sietí do všetkých rozvojových lokalít a zaraďuje ich medzi verejnoprospešné stavby.
- Návrh rešpektuje všetky jestvujúce telekomunikačné siete a zariadenia.

V ochrannom pásme nemožno:

- umiestňovať stavby, zariadenia a porasty, ani vykonávať zemné práce, ktoré by mohli ohroziť telekomunikačné zariadenie;
- vykonávať prevádzkové činnosti spojené s používaním strojov a zariadení, ktoré rušia prevádzku telekomunikačných zariadení, alebo poskytovanie verejných telekomunikačných služieb.

B17 KONCEPCIA STAROSTLIVOSTI O ŽIVOTNÉ PROSTREDIE, PRÍPADNE HODNOTENIE Z HĽADISKA PREDPOKLADANIA VPLYVOV NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

Negatívne prírodné javy

Prírodné stresové javy

Seizmicita

Riešené územie sa nachádza v oblasti mimo epicentier zemetrasnej činnosti /lokalita s možnosťou výskytu makroseizmickej intenzity o sile 7° MCS - zdroj: geo.enviroportal/

Rádioaktivita

Problematika rádioaktívneho ožarovania obyvateľstva je v ostatných rokoch vo svete i v Slovenskej republike predmetom zvýšenej pozornosti. Dôvodom je značná radiačná záťaž, podmienená umelými i prírodnými zdrojmi a nové poznatky hodnotenia ionizujúceho žiarenia. Z celkového rádioaktívneho žiarenia, ktoré voľne pôsobí na obyvateľstvo, viac ako dve tretiny tvoria prírodné rádioaktívne zdroje. Z nich radón sa podieľa 47 % na skladbe priemerného ročného efektívneho dávkového ekvivalentu ožarovania obyvateľstva (Vedecký výbor OSN pre otázky ožarovania, New York, 1988).

Najzávažnejším prírodným zdrojom žiarenia je radón-222 a jeho dcérske produkty rozpadu. Je to karcinogén, ktorý sa podieľa na vzniku rakoviny pľúc až desiatimi percentami. Zdrojovým objektom radónu sú väčšinou hlbšie pôdne horizonty a horniny s obsahom rádia-226, ktorého rozpadom Rn-222 vzniká. Z hĺbky sa radón rôznym spôsobom a rôznymi prísunovými cestami (neotektonické netesné zlomy, priepustné horniny, drvené zóny hornín, atď.) dostáva v pôdnom vzduchu, vode alebo v stavebných materiáloch do obytných priestorov. Časť katastrálneho územia Mlynský Sek, západne od cesty I. triedy I/64 a juhovýchodná časť k.ú. Mlynský Sek spadá do územia so stredným (63%) radónovým rizikom. Stredné radónové riziko môže negatívne ovplyvniť možnosti ďalšieho využitia územia. Vhodnosť a podmienky stavebného využitia územia s výskytom stredného radónového rizika je potrebné posúdiť podľa zákona č. 355/2007 Z.z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a vyhlášky MZ SR č. 528/2007 Z.z., ktorou sa stanovujú podrobnosti o požiadavkách na obmedzenie ožarovania z prírodného žiarenia.

Geodynamické javy

V riešenom území sa potencionálne vyskytujú nasledovné geodynamické javy:

- ohrozenie poľnohospodárskych pôd veternou eróziou – žiadna až slabá erózia
/Zdroj: podnemapy.sk/
- ohrozenie poľnohospodárskych pôd vodnou eróziou:
Celé katastrálne územie nie je náchylné na vodnú eróziu. Náchylnosť na eróziu v celom území je žiadna alebo nízka (odnos pôdy je menej ako 4 t/ha za rok.
/Zdroj: podnemapy.sk/
- náchylnosť celého k. ú. na zosúvanie - je slabá (Atlas krajiny SR, 2002, str. 282)

Zosuvné procesy a výmoľová erózia

Podľa vyjadrenia Štátneho geologického ústavu Dionýza Štúra nie sú v k. ú. zaregistrované zosuvy. V k. ú. nie sú evidované staré banské diela v zmysle § 35 ods.1, zákona č. 44/1988

a nie je určené prieskumné územie pre vyhradený nerast. V území je potrebné rešpektovať jestvujúce rigoly.

Geotermálna energia

Geotermálna energia je najstaršou energiou na našej planéte. Je to energia, ktorú získala Zem pri svojom vzniku z materskej hmloviny, následnými zrážkami kozmických telies. V poslednej dobe je energia čiastočne generovaná rádioaktívnym rozpadom niektorých prvkov v zemskom telese. Podľa Štátneho geologického ústavu Dionýza Štúra spadá územie obce Lipová do vymedzenej oblasti č. 2/34 s výskytom geotermálnych vôd. Najbližší geotermálny vrt (č. 88) sa nachádza pri vodnej ploche Tona (k.ú. Šurany), v tesnom kontakte s katastrom časti Mlynský Sek.

Sekundárne stresové javy a zdroje

Stresové javy a zdroje predstavujú sprievodné javy, ktoré vznikli ľudskou aktivitou a majú negatívny dosah na územie.

Znečistenie ovzdušia

Ochrana ovzdušia sa vykonáva v zmysle zákona č. 137/2010 Z. z. o ovzduší. Kategorizácia zdrojov znečistenia veľkých a stredných zdrojov znečistenia ovzdušia sa uskutočňuje v zmysle vyhlášky MŽP SR č. 410/2003 Z. z., ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška MŽP SR č. 706/2002 Z. z. o zdrojoch znečisťovania ovzdušia, o emisných limitoch, o technických požiadavkách a všeobecných podmienkach prevádzkovania, o zozname znečisťujúcich látok, o kategorizácii zdrojov znečisťovania ovzdušia a o požiadavkách zabezpečenia rozptylu emisií znečisťujúcich látok

V obci Lipová sa veľké zdroje znečistenia ovzdušia nenachádzajú. Najbližší veľký zdroj znečistenia sa nachádza v susednom katastri mesta Šurany, a to Šurianska spoločnosť - tepelnoenergetická centrála.

Obec je plynofikovaná. V obci sa nachádzajú malé zdroje znečistenia z domových prevádzok.

Povrchové vody

Nariadením vlády č. 296/2005 Z. z. sa ustanovujú kvalitatívne ciele povrchových vôd a limitné hodnoty ukazovateľov znečistenia odpadových vôd a osobitných vôd.

Povrchové vody sú znečisťované hlavne odpadovými vodami priemyselnými a komunálnymi, ktoré sú vypúšťané priamo do vodného toku. K nepriamemu znečisťovaniu dochádza aj vplyvom dažďovej vody (znečisťujúce látky v ovzduší a v pôde).

Podpovrchové vody

Podpovrchové vody tvorí pôdna a podzemná voda.

V obci sa zachovalo množstvo studní, ktoré sa po vybudovaní využívajú zväčša na polievanie záhrad. Voda má zvýšenú hladinu dusičnanov a na pitie sa nehodí.

Pôdna voda je disponibilným zdrojom pre biosféru. Je obsiahnutá v pôde a nevytvára súvislú hladinu. Pôdna voda je veľmi dôležitá najmä z hľadiska jej využitia v poľnohospodárstve.

V riešenom území v súčasnosti nie sú dostupné dostatočné údaje o nej, nakoľko nie je vybudovaný monitoring na jej sledovanie.

Podzemná voda je definovaná ako časť podpovrchovej vody, ktorá vyplňuje dutiny zvodnených hornín a ktorá podľa charakteru vytvára obyčajne súvislú hladinu. Podzemné

vody majú vyhradené osobitné miesto v zákone o vodách, prednostne sa majú využívať pre zásobovanie obyvateľstva pitnou vodou.

Podzemná voda je nenahraditeľná zložka životného prostredia.

Kontaminácia pôd

Všetky druhy poľnohospodárskych pôd v posledných desaťročiach dlhodobým pôsobením intenzifikačných činiteľov a všeobecným zhoršovaním kvality životného prostredia utrpeli na kvalite, čiže znížila sa ich prirodzená úrodnosť. Zvyšovanie ich produktivity sa dialo vďaka zväčšujúcemu sa množstvu dodatkovej energie pri pestovaní poľných plodín (nafta, počet operácií, inovácia strojového parku, chemické prostriedky na hnojenie a ochranu). V súčasnosti, kedy prišlo k radikálnemu znižovaniu množstiev aplikovaných ochranných a výživových prostriedkov na jednotku plochy, sa obsahy cudzorodých látok postupne znižujú na limitné hodnoty, respektíve paradoxne sa pomaly začína objavovať ich deficit, čo sa sekundárne prejavuje na kvalite porastov.

Zníženie fyzikálnych a chemických kvalít pôd spočíva v znižovaní podielu humusu obmedzeným prísunom organickej hmoty.

Chemická degradácia pôdy môže byť spôsobená vplyvom rizikových látok anorganickej a organickej povahy z prírodných aj antropických zdrojov, ktoré v určitej koncentrácii pôsobia škodlivo na pôdu, vyvolávajú zmeny jej chemických a biologických vlastností, negatívne ovplyvňujú produkčný potenciál pôd, znižujú hodnotu plodín, negatívne pôsobia na vodu, atmosféru, zdravie ľudí a zvierat.

Orná pôda je v území zväčša využívaná na poľnohospodárske účely cieľom každoročného dopestovania poľnohospodárskych plodín. V rámci návrhu ÚPN obce Lipová dôjde k vyňatiu poľnohospodárskej pôdy na nepoľnohospodárske účely v k.ú. Mlynský Sek v štyroch lokalitách mimo zastavaného územia , a to č. 6, 7, 8, 9 a v piatich lokalitách v zastavanom území a to č.1, 2, 3, 4, 5. (vid'. výkres č.11a) V k.ú. Ondrochov dôjde k vyňatiu poľnohospodárskej pôdy na nepoľnohospodárske účely v dvoch lokalitách mimo zastavaného územia a to č. 15 a 16 (ÚPC Z2) a v piatich lokalitách v zastavanom území a to č. 10, 11, 12, 13, 14. (vid'. výkres č. 11b)

Návrh riešenia ÚPN vytvára predpoklady na ochranu pôdy pred eróziou:

- rešpektovaním jestvujúcich výmoľov a rigolov, ktoré súvisia s lesnými výmoľmi v zalesnenej časti a budovaním navrhovaných rigolov v kritických ohrozených lokalitách;
- vytvorenie legislatívneho sankčného nástroj na postihovanie občana – podnikateľa, ktorý kontaminuje pôdu v okolí svojho bydliska (divoké skládky a pod.);
- vyhodnocovanie dôsledkov stavebných zámerov na poľnohospodárskej pôde v rámci návrhu riešenia územného plánu obce Nitrianska Streda riešiť v zmysle §13 zákona č. 220/2004 o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy.

Kontaminácia pôdy patrí z hľadiska kvality poľnohospodárskej pôdy k stresovým faktorom. Chemická degradácia pôdy môže byť spôsobená vplyvom rizikových látok anorganickej a organickej povahy z prírodných aj antropických zdrojov, ktoré v určitej koncentrácii pôsobia škodlivo na pôdu, vyvolávajú zmeny jej chemických a biologických vlastností, negatívne ovplyvňujú produkčný potenciál pôd, znižujú hodnotu plodín, negatívne pôsobia na vodu, atmosféru, zdravie ľudí a zvierat.

Z hľadiska kontaminácie sú pôdy riešeného územia zaradené medzi relatívne čisté pôdy. (Atlas krajiny SR, 2002, M 1: 500 000, M 1: 1 000 000, str. 279 - 280).

Zaťaženie prostredia hlukom

K negatívnym faktorom, ktoré nepriaznivo pôsobia a zhoršujú kvalitu životného prostredia patria hluk a vibrácie. Ochrana obyvateľstva pred nadmerným hlukom a vibráciami

rieši Vyhláška MZ SR č.549/2007 Z. z. o ochrane zdravia ľudí. Prístupná hodnota hluku od roku 2006 je 60 dB pre dennú dobu a 50 dB pre nočnú dobu.

Negatívny vplyv na sídlo má prítomnosť cesty I. triedy I/64, ktorá vedie stredom katastrálneho územia obce z juhu na sever. Je zdrojom hluku a vibrácií. Paralelne s cestou I. triedy vedie železničná jednokolaťová neelektrifikovaná trať, taktiež ako potenciálny zdroj hluku a vibrácií.

Poškodenie bioty

Biota zahŕňa všetky živé organizmy vo vymedzenom priestore. K poškodzovaniu bioty dochádza vplyvom aj prírodných činiteľov, ale v tejto časti uvedieme najmä tie, ktoré súvisia s činnosťou človeka v krajine a ktoré poškodzujú najmä pôvodné druhy rastlín a živočíchov, z ktorých mnohé sú predmetom ochrany prírody.

Medzi dôsledky hospodárskej činnosti človeka patrí aj napr. znižovanie plochy pôvodných a prirodzených biotopov, ich fragmentácia resp. ich zničenie. Zároveň tieto plochy pôvodných biotopov boli resp. sú nahradzované umelými človekom vytvorenými biotopmi, ktoré boli obsadené nepôvodnými druhmi organizmov, či už zámerne (napr. cieľavedomé pestovanie poľnohospodárskych kultúr) alebo sekundárne prenikaním agresívnejších druhov, ktoré vytlačili resp. vytlačujú pôvodné druhy organizmov. Dôsledkom tohto procesu je postupné znižovanie biodiverzity v krajine až po vymiznutie niektorých druhov.

K poškodzovaniu bioty v súčasnosti dochádza aj sekundárnymi stresovými zdrojmi, ktoré sú spojené so zavádzaním intenzívnej poľnohospodárskej výroby, zakladaním nových urbanizovaných plôch (najmä výstavbou objektov bývania, dopravy a priemyselnej výroby) a to znečisťovaním ovzdušia, pôdy a vody ako základných zložiek životného prostredia živých organizmov.

V riešenom území k najrozsiahlejšiemu poškodzovaniu bioty došlo vplyvom zavádzania intenzívnej poľnohospodárskej výroby. Súčasťou tohto procesu bolo odvodnenie, melioračné a regulačné úpravy územia, následkom ktorých došlo k zmene aj vodných pomerov v krajine.

Postupné rozširovanie plôch poľnohospodárskej pôdy sa uskutočňovalo najmä na úkor prirodzených lúčnych a lesných spoločenstiev.

Biota v riešenom území je ohrozovaná a poškodzovaná aj existujúcimi barierovými objektmi, ktoré ohrozujú najmä živočíchy. Sú to predovšetkým nadzemné elektrovedy a dopravné koridory.

Nadzemné elektrovedy spôsobujú zranenie resp. uhynutie vtákov v dôsledku nárazu počas letu alebo zásahu elektrickým prúdom. Pri novobudovaných elektrovedoch resp. pri rekonštrukcii existujúcich je potrebné vykonať technické opatrenia na zabránenie úhynu vtákov.

Cestná doprava spôsobuje zranenie resp. úhyn ďalších druhov živočíchov (najmä obojživelníkov, plazov a cicavcov) v dôsledku nárazu. Kosenie okrajov ciest výrazne znižuje toto riziko.

Pôvodná biota je poškodzovaná aj využívaním niektorých foriem hospodárenia napr. v lesnom hospodárstve je to holorubný spôsob obnovy, celoplošná príprava pôdy a pestovanie nepôvodných druhov drevín akými sú napr. agát biely a topol šľachtený.

Biota je poškodzovaná aj vplyvom používania rôznych chemických látok v poľnohospodárskej i lesohospodárskej činnosti, znečisťovaním pôdy a vody odpadovými vodami, nelegálnymi skládkami.

Stresové prvky a javy sídelné a technické

Výrobné areály

Ekonomická základňa obce je tvorená súkromným sektorom, ktorý v obci predstavujú predovšetkým podnikatelia - živnostníci. V obci má zastúpenie aj niekoľko malých firiem (do 25 zamestnancov). Priemyselná výroba, ktorá by ohrozovala kvalitu zložiek životného prostredia tu nie je. Potenciálnym zdrojom hluku, prachu ako aj znečisťovania ovzdušia je Poľnohospodárske družstvo AGRO-ALFA a Rybárova farma.

Obytné areály a areály služieb

Kvalita životného prostredia je ohrozovaná najmä z bodových zdrojov znečisťovania ovzdušia (vykurovanie tuhým palivom, nepovolené spaľovanie bioodpadu v záhrade), ohrozením kvality podzemnej vody, únikom odpadových vôd z netesných žump a šírením invázných druhov rastlín v neudržiavaných priestoroch. Obytné územie je permanentne ohrozované zasypávaním rigolov komunálnym odpadom.

Dopravné línie a plochy

Stredom katastrálneho územia prechádza cesta I. triedy, cez zastavané územie k.ú.

Ondrochov a k.ú. Mlynský Sek prechádzajú cesty III. triedy.

Cesta I. triedy I/64

Cesta III. triedy III/1499; III/1526

Paralelne s cestou I. triedy I/64 prechádza jednokoľajová neelektrifikovaná železničná trať č.140 Šurany - Veľké Bielice.

Elektrovody

K. ú. prechádzajú línie 22 kV kV vzdušného vedenia. Vzdušné elektrické vedenia sú potenciálnym nebezpečenstvom pre vtáky a patria medzi pohľadovo krajinné estetické negatíva.

Produktovody

Cez riešené územie neprechádzajú produktovody a nezasahujú do neho ani ich ochranné pásma.

Telekomunikácie

Spoločnosť Slovak Telekom má v k. ú. trasy telekomunikačných káblov rôznej dôležitosti vrátane zariadení a objektov, ktoré sú evidované jak v textovej tak v grafickej časti ÚPN.

Čerpacia stanica pohonných hmôt

V k. ú. obce sa nachádza len súkromná ČSPHM v areáli PD - Rybárova farma. Verejné ČSPHM sa v obci nenachádzajú. V návrhu ÚPN je plánované vybudovať ČSPHM (ÚPC Z1).

Skládky a smetiská

Všeobecne záväzné nariadenie o odpadoch na základe ustanovenia § 6 zákona NR SR č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov a v súlade so zákonom č. 409/2006 o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v obci určuje systém zberu, prepravy a zneškodňovania komunálneho odpadu.

Komunálny odpad v obci je vyvážaný v pravidelných intervaloch na skládku tuhého komunálneho odpadu do obce Kolta. Likvidáciu a odvoz komunálneho odpadu zabezpečuje firma Brantner Nové Zámky s.r.o..

V predmetnom území sú na základe registra skládok Štátneho geologického ústavu Dionýza Štúra evidované dve skládky upravené/prekryté.

1. Miestny názov: Mlynský Sek (Ondrochov)

Registračné číslo: 5113

Stav: upravená (prekrytie, terénne úpravy a pod.)

2. Miestny názov: Mlynský Sek

Registračné číslo: 5114

Stav: upravená (prekrytie, terénne úpravy a pod.)

Mimo územia obce Lipová, avšak v jej tesnom dotyku, v južnej časti katastra, je podľa výpisu z Informačného systému environmentálnych záťaží evidovaná environmentálna záťaž a zároveň i prekrytá skládka (sanovaná/rekultivovaná lokalita):

Názov EZ: NZ (007) / Lipová - skládka TKO

Názov lokality: skládka TKO

Druh činnosti: skládka komunálneho odpadu

Stupeň priority: EZ so strednou prioritou (K 35 - 65)

Registrovaná ako: C - sanovaná/rekultivovaná lokalita

Environmentálna záťaž môže negatívne ovplyvniť možnosti ďalšieho využitia územia.

Ohrozenie prvkov ÚSES

Prvky územného systému ekologickej stability ohrozujú socioekonomické javy, ktoré sa prejavujú plošným, líniovým alebo bodovým zásahom, ohrozujú funkčnosť ÚSESu, ale aj samotnú existenciu jednotlivých prvkov ÚSES.

V riešenom území prvky ÚSES sú najviac ohrozované:

- *intenzívnou poľnohospodárskou výrobou*

Intenzívna poľnohospodárska činnosť je zdrojom znečisťovania zložiek ŽP, najmä pôdy a vody napr. vplyvom používaných agrochemikálií (obzvlášť citlivé sú vodné ekosystémy). Veľkoplošný spôsob obhospodarovania ornej pôdy priniesol so sebou redukciu najmä plôch NSKV a TTP a potlačilo mozaikovitosť krajiny, jej rozmanitosť.

- *odpadovým hospodárstvom*

Nelegálne skládky sú potencionálnym zdrojom znečistenia podlažia, pôdy a podzemných vôd (nelegálne skládky pri poľných cestách). Potencionálnou environmentálnou záťažou pre životné prostredie je aj nesprávna manipulácia a uskladňovanie odpadov, skladovanie rôznych materiálov resp. medziproduktov z výroby.

- *prvkami technickej a dopravnej infraštruktúry*

Najohrozenejšími prvkami v ekologickej sieti sú biokoridory vodných tokov - najviac sú ohrozené vodohospodárskymi úpravami (reguláciami) a ich križovaním s líniovými stavbami, ako aj znečisťovaním vôd odpadovými vodami zo žúmp .

Vzdušné elektrické vedenia ktoré križujú poľnohospodársku krajinu obmedzujú možnosť doplniť sieť ÚSES o nové prvky a zároveň sú hrozbou najmä pre vtáctvo.

Cesty sú bariérou pre migráciu menej pohyblivých živočíchov.

Konfliktné uzly

V záujmovom území je možné v rámci stresových javov definovať štyri konfliktné uzly. Konfliktný uzol NZ1 (vyplývajúce zo ZaD1 UPN-R NSK) a navrhované konfliktné uzly KU1, KU2, KU3, KU4, KU5 a konfliktný uzol KU6 - jedná sa o stret, resp. križovanie dvoch významných prvkov v krajine. Prvkov ÚSES (dva biokoridory regionálneho a miestneho

významu a prvku dopravného, antropogénneho, resp. prvku technickej alebo sociálnej vybavenosti).

Jestvujúce konfliktné uzly:

- Konfliktný uzol NZ1 - križovanie biokoridoru regionálneho významu RBk2 Tvrdošovce - Komjatice s cestou I. triedy I/64, resp. s plánovanou štvorprúdovou cestou I. triedy I/64 (rozvojový zámer UPN VUC R-NSK).

Navrhované konfliktné uzly:

- Konfliktný uzol KU1 - Chránený areál Lipovský park (navrhované miestne biocentrum MBc1) v kontakte so zastavaným územím obce Lipová.
- Konfliktný uzol KU2 - biokoridor regionálneho významu RBk1 Malá Nitra a navrhované miestne biocentrum MBc2 "Lipka" v kontakte so zastavaným územím obce Lipová.
- Konfliktný uzol KU3 - biokoridor regionálneho významu RBk1 Malá Nitra v kontakte so zastavaným územím obce Lipová.
- Konfliktný uzol KU4 - biokoridor regionálneho významu RBk1 Malá Nitra a navrhované biocentrum regionálneho významu RBc2 križované cestou III. triedy III/1499.
- Konfliktný uzol KU5 - stret navrhovaného biokoridoru miestneho významu MBk2 kanál "Úľany - Ondrochov" s ložiskom nevyhradeného nerastu "Kostolný Sek - Šurany".
- Konfliktný uzol KU6 - stret biocentra regionálneho významu RBc1 "Veľký les" a ložiskom nevyhradeného nerastu "Ondrochov".

V súlade s kapitolou "Územný systém ekologickej stability" sa navrhujú uplatniť nasledujúce požiadavky environmentálneho charakteru:

- vytvorenie takého usporiadania pozemkov v rámci novo navrhovaných obytných zón a priestorov v rámci služieb, obchodu a výroby, ktoré by umožňovalo vytvorenie a rozvoj funkčnej uličnej zelene so stromami a kríkovými porastmi, bez územného konfliktu s navrhovanými a jestvujúcimi vedeniami inžinierskych sietí;
- zapracovanie ekostabilizačných opatrení navrhnutých RÚSES aj do záväznej časti ÚPD, ako aj funkčného vymedzenia prvkov ÚSES. Podľa § 3 zákona odsek (3) Vytváranie a udržiavanie územného systému ekologickej stability je verejným záujmom. Podnikatelia a právnické osoby, ktorí zamýšľajú vykonávať činnosť, ktorou môžu ohroziť alebo narušiť územný systém ekologickej stability, sú povinní zároveň navrhnuť opatrenia, ktoré prispievajú k jeho vytváraniu a udržiavaniu;
- územne vymedziť priestor na vytvorenie polyfunkčnej krajinnej zelene - prvky ÚSES a vetrolamov, sprievodná a izolačná zeleň poľných ciest, ostatných cestných komunikácií ako i výrobných areálov a vylúčiť likvidáciu už jestvujúcej krajinnej zelene;
- stanoviť súčasný stupeň ekologickej stability (SES) katastrálneho územia obce (pre zastavané územie a mimo neho);
- zinventarizovať lokality s výskytom inváznych druhov rastlín, riešiť problém ich šírenia (§ 7b zákona č. 543/2002 Z.z.) a ich odstraňovania spôsobmi uvedenými v prílohe č.2 vyhl. MŽP SR č. 24/2003 Z.z..
- rešpektovať všetky vyhlásené územia ochrany prírody, prvky ÚSES a kategórie tvorby krajiny, nakoľko tieto územia sú krajinotvornými prvkami, ktorých úlohou je vytváranie plošnej a funkčnej proporčnosti medzi technickými prvkami a biologickými zložkami sídelnej štruktúry obce.

B18 VYMEDZENIE A VYZNAČENIE PRIESKUMNÝCH ÚZEMÍ, CHRÁNENÝCH LOŽISKOVÝCH ÚZEMÍ A DOBÝVACÍCH PRIESTOROV

Ochrana prírodných zdrojov, ložísk nerastných surovín

Prírodné zdroje

Surovinové zdroje

Ochranu a využitie nerastného bohatstva upravuje najmä zákon č. 44/1988 Zb. o ochrane a využití nerastného bohatstva (banský zákon) v znení ďalších zákonov, zákon č. 569/2007 Z.z. o geologických prácach (geologický zákon) a vyhlášky MŽP SR č.51/2008 Z.z., ktorou sa vykonáva geologický zákon a iné právne predpisy.

Chránené ložiskové územie zahŕňa územie, na ktorom by stavby a zariadenia, ktoré nesúvisia s dobývaním výhradného ložiska, mohli znemožniť alebo sťažiť dobývanie výhradného ložiska.

Chránené ložiskové územie a jeho zmeny určuje obvodný banský úrad rozhodnutím po vyjadrení príslušného orgánu ochrany prírody a po dohode s príslušným stavebným úradom podľa osobitného predpisu.

Z hľadiska využívania ložísk nerastov ako aj ich ochrany má zásadný význam rozdelenie ložísk na výhradné ložiská, ktoré tvoria nerastné bohatstvo vo vlastníctve štátu a ložiská nevýhradných nerastov, ktoré sú súčasťou pozemku.

V zmysle uvedenej legislatívy je potrebné na území chrániť všetky výhradné ložiská nerastov, ktoré sú chránené určenými dobývacími priestormi a chránenými ložiskovými územiami.

Ochrana prírodných zdrojov, ložísk nerastných surovín

Podľa vyjadrenia Štátneho geologického ústavu Dionýza Štúra :

- evidujú upravené skládky (2) (v časti Mlynský Sek a v časti Ondrochov)
- (1) skládka upravená v k.ú. Šurany v tesnom kontakte s k.ú. Mlynský Sek
- evidujú ložiská nevyhradeného nerastu (3):
- ložisko nevyhradeného nerastu (LNN) "Ondrochov - Šurany - štrkopiesky a piesky (4392)", FORSGAS Šurany;
- ložisko nevyhradeného nerastu (LNN) "Šurany - štrkopiesky a piesky (4648)", ktoré využíva GREENDWELL, s.r.o., Trnava;
- ložisko nevyhradeného nerastu (LNN) "Kostolný Sek - Šurany - štrkopiesky a piesky (4098)", ktoré je v evidencii ŠGÚDŠ Bratislava.
- neevidujú svahové deformácie;
- neevidujú výhradné ložiská DP;
- neevidujú výhradné ložiská CHLU;
- neevidujú výhradné ložiská OVL;
- neevidujú navrhované prieskumné územia;
- neevidujú určené prieskumné územia;
- neevidujú staré banské diela;
- neevidujú radónové riziko - referenčné plochy;
- neevidujú prognózu zvýšeného radónového rizika (eU nad 4 ppm);
- evidujú izoplochy radónového rizika (null) nízke 36,7% a stredné 63,0%.

Podľa § 20 ods.3 zákona č. 569/2007 Z.z. o geologických prácach (geologický zákon) v znení neskorších predpisov, je územie so stredným radónovým rizikom vymedzené ako územie s rizikom stavebného využitia. Vhodnosť a podmienky stavebného využitia územia s výskytom stredného radónového rizika je potrebné posúdiť podľa zákona č. 355/2007 Z.z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v

znení neskorších predpisov a vyhlášky MZ SR č. 528/2007 z podrobnosti o požiadavkách na obmedzenie ožiarenia z prírodného žiarenia.

B19 VYMEDZENIE PLÔCH VYŽADUJÚCICH ZVÝŠENÚ OCHRANU, NAPR. ZÁPLAVOVÉ ÚZEMIE

Ohrozenie územia povodňami

Riziko povodní

Riziko povodní

Rozvojové aktivity v príslušnom území vodných tokov Malá Nitra, Nový kanál sú navrhované v súlade so Zákonom č.7/2010 Z.z. o ochrane pred povodňami. Podporovať opatrenia na vodných tokoch z hľadiska ochrany pred povodňami, úpravy pred vybrežovaním vôd, stabilizácia koryta na tokoch, realizovať ochranné technické opatrenia na monitorovaných lokalitách v rámci katastrálnych území obce Lipová.

Obec môže byť ohrozená prítalovými dažďami ..

Podrobne vid'. Kapitola B13.

V území okresu Nové Zámky sú na významnejších tokoch odtokové pomery z väčšej časti vysporiadané a toky sú upravené s kapacitou v intravilánoch na Q_{100} , v extravilánoch od Q_{20} do Q_{100} .

Do celkovej koncepcie vodného hospodárstva je zahrnutá aj úprava drobných vodných tokov ako súčasť hydromeliorácií, za účelom ich stabilizácie, ochrany poľnohospodárskeho pôdneho fondu a umožnenia vyústenia odvodňovacích sústav.

Pri návrhu rozvojových zámerov v tomto území je nevyhnutné rešpektovať zákon o ochrane pred povodňami č.7/2010 Z.z. (§20, ods. 6, 7, 8, 9).

- V záujme zabezpečenia ochrany územia pred povodňami sú rozvojové aktivity v súlade so Zákonom č. 7/2010 Z. z. o ochrane pred povodňami (§20) – uvedené je zapracované i do časti „Ochrana pred povodňami“. Záplavová čiara Q_{100} je evidovaná vo výkrese č.10a,10b.
- V prípade akýchkoľvek stavebných zámerov v blízkosti vodných tokov s nedostatočnou kapacitou koryta na odvedenie prítoku Q_{100} – ročnej veľkej vody je potrebné rešpektovať ich inundačné územie, zamedziť v nich výstavbu a iné nevhodné činnosti v zmysle tohto zákona.
- Vytvárať podmienky a budovať potrebné protipovodňové opatrenia s dôrazom na ochranu intravilánu obce.
- Stavby protipovodňovej ochrany je potrebné zaradiť v územnoplánovacej dokumentácii medzi verejnoprospešné stavby.
- V rámci využitia územia nesmie dôjsť k významným zásahom do režimu povrchových vôd, vodných tokov a povrchových technických diel na nich.
- Stavby na území s trvalo zvýšenou aktivitou podzemných vôd požadujeme osádzať s úrovňou suterénu min. 0,5 m nad rastlým terénom, bez budovania pivničných priestorov.
- Akúkoľvek investorskú činnosť a výsadbu porastov v blízkosti vodných tokov a ich ochranného pásma požadujeme odsúhlasiť s organizáciou SVP š.p.
- V prípade situovania rozvojových lokalít v potenciálne zaplavovanom území si musí žiadateľ – investor protipovodňovú ochranu zabezpečiť na vlastné náklady, vrátane príslušnej projektovej dokumentácie. Protipovodňová ochrana nesmie negatívne ovplyvniť odtokové pomery nižšie položených úsekov vodných tokov.

Podporovať opatrenia na vodných tokoch z hľadiska ochrany pred povodňami, úpravy pred vybrežovaním vôd, stabilizácia koryta na tokoch, realizovať ochranné technické opatrenia na monitorovaných lokalitách v rámci územia obce Lipová.

Ochrana pred povodňami zahrňuje:

- a) úpravy tokov,
- b) budovanie ochranných hrádzí
- c) kombináciu opatrení a) + b)

V záujme zabezpečenia ochrany územia pred povodňami musia byť rozvojové aktivity súlade so Zákonom č.7/2010 Z.z o ochrane pred povodňami a v súlade s plánom protipovodňovej ochrany.

B20 VYHODNOTENIE PERSPEKTÍVNEHO POUŽITIA POĽNOHOSPODÁRSKEJ A LESNEJ PÔDY NA NEPOĽNOHOSPODÁRSKE ÚČELY

Definícia pôdy

Tak ako sa vyvíjala pôda, vyvíjali sa aj definície pôdy. Kron /1853/definoval pôdu ako vrchnú vrstvu Zeme schopnú niesť rastlinný kryt. O tridsať rokov neskôr Dokučajev /1880/ vniesol do definície biotické a abiotické prvky. V každom prípade môžeme konštatovať, že pod vplyvom vedomostného rastu sa vždy jednalo o veľmi pragmatické vyjadrenia. V odporúčaní Rady Európy R-92-8 o ochrane pôdy je definícia pôdy uznávajúca rozsah jej významu s nasledovnými funkciami:

- a) produkcia biomasy
- b) filtrácia, pufrácia a transformácia látok v prírode
- c) ochrana diverzity druhov živých organizmov
- d) fyzikálne médium a priestorová základňa pre socio-ekonomické aktivity (poľnohospodárstvo, lesníctvo, priemysel a iné.)
- e) zdroj surovín, zásobáreň vody, ílu, piesku, kameňa, minerálov a i.
- f) kultúrne dedičstvo vrátane paleontologických a archeologických nálezov.

V úvode spomínané funkcie pôdy majú podľa Agendy 21(1992) rovnakú dôležitosť so zachovaním princípu, podľa ktorého pri konflikte medzi ekonomickými a ekologickými záujmami človeka k pôde sa musia uprednostniť záujmy ekologické. Môžeme konštatovať, že zvýšenie poľnohospodárskej výroby pre zabezpečenie potravín v našom kraji nie je možné riešiť zväčšením výmery poľnohospodársky využívannej pôdy. Podľa tvz. „carrying capacity“ územia, súčasná výmera poľnohospodárskych pod SR je na hranici dostatočnosti (0,46 ha na 1 obyvateľa). Táto hranica pri súčasných široko využiteľných technológiách je limitujúca a pokles pod túto hranicu znižuje potenciál pre uspokojenie výživy obyvateľstva.

Právna ochrana poľnohospodárskej pôdy

Právna ochrana poľnohospodárskej pôdy na území Slovenskej Republiky má viac ako 40-ročnú históriu.

V roku 1992 nadobudol účinnosť zákon o ochrane poľnohospodárskej pôdy, zákon SNR č. 307/1992 Zb., a nariadenie vlády SR č. 19/1993 Z.z o základných sadzbách odvodov za odňatie poľnohospodárskej pôdy . V roku 1996 bolo nar. vlády SR č. 19/1993 Z.z v znení nar. vlády SR č. 278/1994 Z.z. zrušené a nahradené novým nariadením vlády SR č.152/1996

Z.z o základných sadzbách odvodov za odňatie poľnohospodárskej pôdy.

Dôvodom pre spracovanie a vydanie úplne nového zákona v roku 1992 bolo nové právne prostredie v SR po roku 1990.

Od 1.mája 2004 nadobudol účinnosť nový zákon NR SR č. 220/2004 O ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy a o zmene zákona č. 245/2003 Z.z o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Nové výšky odvodov za odňatie a neoprávnený záber poľnohospodárskej pôdy sú v súčasnosti posudzované nariadením vlády č. 58/2013 Z.z. o odvodoch za odňatie a neoprávnený záber poľnohospodárskej pôdy, a to podľa § 1 prílohy č. 2.

V ustanoveniach zákona je pôda deklarovaná ako nenahraditeľný prírodný zdroj a nezastupiteľná zložka životného prostredia. Každý je povinný chrániť prirodzené funkcie poľnohospodárskej pôdy a vyhnúť sa konaniu, ktoré by viedlo k jeho zhoršeniu.

Právne úpravy dali priestor pre uplatnenie zásad ochrany poľnohospodárskej pôdy už pri územnoplánovacej činnosti, zvlášť pri spracovaní návrhov územnoplánovacej dokumentácie.

Medzi základné zásady patria:

- čo najmenej narúšať funkciu PP a zabezpečovať jej poľnohospodárske využívanie;
- chrániť poľnohospodársku pôdu najkvalitnejšiu a najproduktívnejšiu a v tomto zmysle už v územnoplánovacom procese zabezpečovať ochranu poľnohospodárskej pôdy
- chrániť poľnohospodársku pôdu 1-4-bonitnej triedy, prípadne ornú pôdu, na ktorej boli vybudované závlahy a odvodnenie;
- urbanistický rozvoj sídelných útvarov (obcí a miest) na PP pristúpiť len v prípade, ak možnosti dostavby, zástavby a prestavby boli zastavanom území vyčerpané;
- klásť dôraz na alternatívne riešenia, v prípade záberu najkvalitnejšej poľnohospodárskej pôdy. Vyhláška č. 508/2004 Z.z ustanovuje podrobnosti o spracúvaní bilancie a skryvky humusového horizontu, rekumulácii dočasne odňatej pôdy.

Princípy súčasnej bonitácie poľnohospodárskych pôd

Koncepcia bonitácie poľnohospodárskych pôd v podstate nadväzuje na tradičné princípy bonitácie u nás. Každá parcela je charakterizovaná parametrami pôdno-ekologických vlastností vyjadrenými tzv. "bonitovanými" pôdno-ekologickými jednotkami" BPEJ. Týmto jednotkám odpovedajú aj normatívne údaje o produkcii poľnohospodárskych plodín, ktoré sa môžu v daných prírodných podmienkach a pri obvyklej agrotechnike pestovať, ako aj normatívne údaje o nákladoch, čo slúži pre výpočet ceny pôdy.

Bonitácia je vytvorená na základe pomerne podrobného pôdoznaleckého prieskumu a kategórií sklonu svahov, bonita- cena parcely sa vypočíta ako vážený priemer z plôch jednotlivých BPEJ, ktoré sa nachádzajú na určitej parcele.

Sústava pôdno- ekologickej jednotky BPEJ má dve úrovne:

1.Hlavná pôdno-klimatická jednotka:

Je to hlavná pôdna jednotka vyskytujúca sa v určitom klimatickom regióne, definovaná podľa pôdných druhov, hlavných kategórií hĺbky pôdy a sklon u svahov.

2.Bonitovaná pôdnoekologická jednotka - BPEJ:

V podstate predstavujú hlavné pôdno-klimatické jednotky, ktoré sú podrobnejšie rozdelené podľa kategórií ich sklonu svahov, expozície, skeletovitosti, hĺbky pôdy a zrnitosti povrchového horizontu.

Každá BPEJ je určená kombináciou kódov jednotlivých vlastností na stabilných pozíciách 7 miestneho kódu.

Prehľad a zloženie PP podľa BPEJ v k.ú je podrobne spracované na mape M 1: 10000.

Charakteristika a skladba BPEJ.

Priestorová rozmanitosť prírodných podmienok má vplyv aj na priestorovú rozmanitosť pôdných pomerov v krajine. Kvalita a stav pôdneho fondu sú závislé od ich prirodzených vlastností, od prírodných a antropogénne vyvolaných procesov a od vykonaných melioračných opatrení a vplyvu ľudskej činnosti.

Pôdno-ekologické údaje

Snaha o ochranu a racionálne využívanie poľnohospodárskeho pôdneho fondu viedla k systematickému získavaniu a triedeniu informácií o pôde a následne aj klasifikácií pôd, čo je základom bonitačného informačného systému, aj systému oceňovania pôd. Základnými jednotkami pre začlenenie pôd do typologických kategórií sú bonitované pôdno-ekologické jednotky (BPEJ).

Stav pôdneho fondu podľa BPEJ

Vlastnosti a kvalita poľnohospodárskych pôd sú vyhodnocované pomocou aktualizovaných bonitovaných pôdnoekologických jednotiek BPEJ (Džatko a kol. 1976, Likneš a kol. 1996), ktoré sú zároveň podkladom pre vyhodnotenie ceny poľnohospodárskej pôdy a pozemkov.

Identifikované BPEJ v riešenom území sú zaradené nasledovne:

Vzhľadom na to, že obec sa dynamicky rozvíja a nachádza sa v blízkosti okresného mesta, je potrebné rešpektovať demografický výhľad a stanoviť plochy na rozvoj sídelného útvaru. Tieto plochy delíme na 2 druhy, jednak sú to vnútorné priestorové rezervy a ďalej sú to plochy, ktoré budú získané v odôvodnených prípadoch z okolitých disponibilných plôch, pričom sa budú uprednostňovať lokality poľnohospodársky problematické.

Pôdne zdroje

Poľnohospodárska pôda je nenahraditeľným výrobným prostriedkom na výrobu potravín. Ochranu poľnohospodárskej pôdy upravuje zákon č. 220/2004 Z. z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy a o zmene zákona č. 245/2003 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Podľa tohto zákona a jeho prílohy č. 3 je povinnosť chrániť pôdy prvej až štvrtej kvalitnej skupiny.

Sústava	Podsústava	Provinci a	Subprovinci a	Oblasť	Celok	Podcelok
Alpsko- himalájsk a sústava	Panónska panva	Západo- Panónsk a Panva	Malá Dunajská kotlina	Podunajsk á Nížina	Podunajsk á pahorkatin a	Nitrianska niva (oddiel Dolnonitriansk a niva)
						Nitrianska pahorkatina (oddiel Nitrianska tabuľa)

Zdroj: Mazúr, Lukniš, 1980 in Mazúr, red., 1980

Geograficko - geomorfologická poloha územia obce Lipová predurčuje určité vlastnosti pôdy, ktoré sa viažu k určitým typom a druhom pôd. Z polohy vyplýva, že sa nachádza vo subprovincii Malá Dunajská kotlina, oblasť Podunajská nížina, celok Podunajská pahorkatina

a v dvoch podcelkoch: podcelok Nitrianska niva (oddiel Dolnonitrianska niva) a podcelok Nitrianska pahorkatina (oddiel Nitrianska tabuľa).

Z prírodných krajinných typov sú v území nachádzame v dubovej nížinnej pahorkatine so zastúpením hlavne:

- nivná rovina s nivnými sedimentmi s prevládajúcimi piesčitými štrkami s hlinitým pokryvom,
- mierne zvlnená rovina s terasovými sedimentmi s pokryvom spraší a hlin s prevládajúcimi piesčito - hlinitými štrkami a hlinami,
- mierne a stredne členitá pahorkatina s eolickými a polygénnymi sedimentmi (spraše, sprašové a polygenetické hliny).

Charakteristiku pôd, nachádzajúcich sa v katastri, sú uvádzané cez zastúpené bonitované pôdnoekologické jednotky (v skratke BPEJ). Ich zaradenie je podľa hlavnej pôdnej jednotky. Ako vyplýva z podkladov, najviac sú v území zastúpené hlavne černozeme typické a černozeme hnedozemné na sprašiach, dominantné hlavne v západnej časti katastra. Čiernice typické, prevažne karbonátové a čiernice glejové, ťažké sú v prevažnej miere zastúpené vo východnej časti katastra. Z hľadiska zrnitosti pôd sú v katastrálnom území v prevažnej miere zastúpené stredne ťažké pôdy (hlinité), ťažké pôdy (ílovitohlinité) a stredne ťažké pôdy -ľahšie (piesočnatohlinité).

(Poznámka HPJ = hlavná pôdna jednotka).

KÓD HPJ	HPJ (hlavné pôdne jednotky)
17	- černozeme čiernicové, prevažne karbonátové, stredne ťažké (ČMč ^c)
18	- černozeme čiernicové, prevažne karbonátové, ťažké (ČMč ^c)
19	- čiernice typické, prevažne karbonátové stredne ťažké až ľahké. s priaznivým vodným režimom (ČAm ^c)
20	- čiernice typické, prevažne karbonátové, ťažké (ČAm ^c)
26	- čiernice glejové, stredne ťažké, karbonátové aj nekarbonátové (ČAG)
27	- čiernice glejové, ťažké, karbonátové aj nekarbonátové (ČAG)
34	- černozeme typické, karbonátové na aluviálnych sedimentoch, stredne ťažké až ťažké, s ľahkým podorničím, vysychavé (ČMm ^c)
36	- černozeme typické, karbonátové na karbonátových aluviálnych sedimentoch, stredne ťažké (ČMm ^c)
37	- černozeme typické, karbonátové na sprašiach, stredne ťažké (ČMm ^c)
39	- černozeme typické a černozeme hnedozemné na sprašiach, stredne ťažké (ČMm, ČMh)
41	- černozeme pseudoglejové, na sprašových a polygénnych hlinách, stredne ťažké až ťažké, smonice na slieňoch (ČMg, SAM)
43	- černozeme erodované a regozeme na sprašiach v komplexe s regozemami. Prevládajú ČM erodované, stredne ťažké (ČMe, RM)

Údaje o katastrálnej ploche

Celková výmera katastrálneho územia je **1 363 ha**, z toho:

- poľnohospodársky pôdny fond predstavuje 1186,36 ha;
- nepoľnohospodársky fond predstavuje 176,64 ha.

Poľnohospodársky pôdny fond (PPF) má nasledovnú štruktúru :

- celkom rozloha PPF	1186,36 ha (87,04 %)
z toho : - orná pôda	1119,16 ha (82,11 %)
- vinice	0,14 ha (0,01 %)
- ovocné sady	1,77 ha (0,13 %)
- trvalé trávnaté porasty	17,04 ha (1,25 %)
- záhrady	48,25 ha (3,54 %)

Nepoľnohospodársky fond predstavuje rozlohu :

- celkom rozloha NPPF	176,64 ha (12,96 %)
z toho : - lesné pozemky	34,35 ha (2,52 %)
- vodné plochy	22,35 ha (1,64 %)
- zastavané plochy	96,91 ha (7,11 %)
- ostatné plochy	23,03 ha (1,69 %)

Z horeuvedeného vyplýva, že v najväčšie percentuálne zastúpenie v katastrálnom území má orná pôda.

Produkčná schopnosť pôdy

Na základe typov racionálneho využívania pôd a pôdoznaleckého hodnotenia produkčnej schopnosti BPEJ začleňujeme pôdu do nasledovných kategórií:

<i>kategória</i>	<i>BPEJ</i>	<i>zaradenie a charakteristika</i>
O1	0017002 (93%)	najproduktnejšie orné pôdy
	0019002 (100%)	
	0019005 (96%)	
	0020003 (97%)	
	0026002 (95%)	
	0027003 (92%)	
O2	0018003 (90%)	vysoko produkčné orné pôdy
	0036002 (90%)	
	0037002 (90%)	
	0039002 (87%)	
	0034005 (86%)	
O3	0141002 (76%)	veľmi produkčné orné pôdy
O4	0043002 (70%)	produkčné orné pôdy

Najviac je zastúpená kategória O1 - najproduktnejšie orné pôdy, vyskytujúce sa vo východnej časti katastra a kategória O2 - vysoko produkčné orné pôdy, dominantné v západnej časti katastra.

Pri stanovovaní plôch na rozvoj sídelného útvaru sa budú uprednostňovať ako vnútorné rozvojové lokality plochy poľnohospodársky neobrábané a problematické. Pri rozširovaní zastavaného územia obce a stanovovaní vonkajších rozvojových plôch sa budú uprednostňovať v prvom kroku pôdy menej produkčné.

Ochrana lesných zdrojov

Ochranu lesov a ich využívanie upravuje zákon č. 326/2005 Z. z. o lesoch v znení neskorších predpisov.

Podľa § 10 zákona o lesoch ochranné pásmo lesa tvoria pozemky do vzdialenosti 50 m od hranice lesného pozemku.

V zmysle § 12 zákona o lesoch sa rozlišujú nasledovné kategórie lesov:

- ochranné lesy,
- lesy osobitného určenia,
- hospodárske lesy.

V obci Lipová sa nachádzajú lesy o výmere 34,35 ha. Lesy spadajú pod LHC Podhájska, do lesnej oblasti LO - sústava nív Podunajskej pahorkatiny (Nitrianska niva). Kategória je lesov: hospodárske lesy a funkčný typ lesa je vodohospodársky produkčný les (hrabové lužné

jaseniny - tvrdé luhy). V celom území platí I. stupeň ochrany. Druhovité zloženie lesov: topoľ, jaseň štíhly, agát biely, javorovec jaseňolistý. /Zdroj: lesnícky portál (LGIS)/

V SR sa uplatňuje systém ochrany poľnohospodárskeho fondu cez zákon č. 220/2004 Z.z. O ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy.

Podľa zákona č. 220/2004 Z.z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy, sú všetky poľnohospodárske pôdy podľa príslušnosti do BPEJ zaradené do 9 skupín kvality pôdy. Najkvalitnejšie patria do 1. Skupiny a najmenej kvalitné do 9. Skupiny. Prvé 4 skupiny sú chránené podľa §12 zákona o ochrane poľnohospodárskej pôdy a možno ich dočasne alebo trvale použiť na nepoľnohospodárske účely iba v nevyhnutných prípadoch, ak nie je možné alternatívne riešenie.

Do prvej skupiny patria pôdy s najvyšším produkčným potenciálom, čiernice typické, karbonátové, a černozeme čiernicové karbonátové, stredne ťažké, bez skeletu v klimatických regiónoch 00 – 02.

Do druhej skupiny sú zaradené čiernice typické a černozeme typické, karbonátové ťažké, fluvizeme typické, karbonátové, stredne ťažké a hnedozeme typické a černozeme typické vyvinuté na sprašiach, stredne ťažké, v klimatických regiónoch 00 – 02.

Do tretej skupiny patria čiernice glejové, stredne ťažké, bez skeletu, prípadne so slabým skeletom, černozeme typické, karbonátové a černozeme hnedozemné na sprašiach, na svahoch do 7° , fluvizeme typické, stredne ťažké až ťažké so stredným obsahom skeletu, fluvizeme glejové, stredne ťažké v klimatických regiónoch 00 – 02. V klimatickom regióne 03 sa vyskytuje černozem čiernicová, prevažne karbonátová, stredne ťažká.

Do štvrtej skupiny sú zaradené čiernice typické, ťažké, stredne hlboké, fluvizeme typické a fluvizeme glejové, stredne skeletovité, stredne ťažké, černozeme a hnedozeme na sprašiach a sprašových hlinách, stredne ťažké na svahoch 7 - 12° a hnedozeme pseudoglejové, stredne ťažké, v klimatických regiónoch 00 – 02. V klimatickom regióne 03 fluvizem typická, karbonátová, stredne ťažká, bez skeletu a v klimatickom regióne 03 – 07 čiernice typické, stredne ťažké.

V piatej skupine nachádzame fluvizeme typické a glejové veľmi ťažké, čiernice glejové ťažké až veľmi ťažké, černozeme hnedozemné, hnedozeme typické a hnedozeme luvizemné, kambizeme typické až luvizemné.

Intervečné kroky

- zabezpečiť v miestach s intenzívnou veternou a vodnou eróziou protieróznou ochranu pôdy uplatnením prvkov územného systému ekologickej stability, a to najmä biokoridorov, zasakovacích pásov (zatrávnených, či drevinatých);
- odstrániť pôsobenie stresových faktorov (skládky odpadov, konfliktné uzly a pod.) v územiach systému ekologickej stability (problematiku riešiť na úrovni konkrétnych projektov ako územných systémov ekologickej stability);
- zabezpečiť nástrojmi územného plánovania ekologicky optimálne využívanie územia, rešpektovanie, prípadne obnovu funkčného územného systému ekologickej stability, biologickej integrity krajiny a biodiverzity na úrovni regionálnej a lokálnej, znamená venovať pozornosť predovšetkým chráneným územiám v biokoridoroch;
- realizovať výsadbu lesa v nivách riek, na plochách náchylných na eróziu a pri prameniskách, podporovať zvýšenie podielu nelesnej stromovej a krovinej vegetácie;
- aplikovať šetrné hospodárenie s ornou pôdou v podobe zavedených opatrení (oranie po vrstevnici, správne umiestnenie širokoriadkových plodín na svahu, striedanie plodiny pri rovnakej hĺbke orby);

- rešpektovať všetky kategórie chránených území a ich ochranné pásma v zmysle platnej legislatívy o ochrane prírody a krajiny,
- zohľadňovať pri umiestnení činnosti na území ich predpokladané vplyvy na životné prostredie (proces posudzovania EIA) a realizáciou vhodných opatrení dosiahnuť odstránenie, obmedzenie alebo zmiernenie prípadných negatívnych vplyvov.

Návrh riešenia

Táto časť je spracovaná ako súčasť ÚPN obce a slúži na vyhodnotenie trvalého záberu poľnohospodárskej pôdy pre účely vybudovania komunikácií, chodníkov a pridružených zelených pásov, rodinných domov, a objektov občianskej vybavenosti a priemyslu. Je spracovaná v súlade so zákonom č.220/2004 Z.z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy, ktorý nadobudol účinnosť dňa 1.5.2004.

Vzhľadom na to, že obec sa dynamicky rozvíja, je potrebné rešpektovať demografický výhľad a stanoviť plochy na rozvoj sídelného útvaru. Tieto plochy delíme na 2 druhy, jednak sú to vnútorné priestorové rezervy /hnedá/ a ďalej sú to plochy, ktoré budú získané v odôvodnených prípadoch z okolitých disponibilných plôch /modrá/, pričom sa budú uprednostňovať lokality poľnohospodársky problematické.

Katastrálne územie: Mlynský Sek

Vnútorné rozvojové plochy:

Lokalita č. 1 (IBV pri Lipke)

Celá plocha je v súčasnosti využívaná ako nadmerné záhrady nachádza sa v zastavanom území obce, . Celá plocha je zaradená do nasledovných BPEJ:

0027003 (100% - 17 820 m²) – 5. skupina

Jedná sa o územie o výmere 17 820 m², k vyňatiu pôdy dôjde pretože územie bude určené na vytvorenie individuálnej bytovej výstavby – **IBV Pri Lipke**. Hrúbka skrývky je navrhovaná na 20 cm.

Kultúrne vrstvy budú použité tak, ako toto bude navrhnuté pred vydaním §13 zákona č. 220/2004 Zb. O ochrane poľnohospodárskej pôdy. Spolu dôjde k vyňatiu **17 820 m²**.

Lokalita č. 2 (IBV za škôlkou I.)

Celá plocha je v súčasnosti využívaná ako nadmerné záhrady nachádza sa v zastavanom území obce, . Celá plocha je zaradená do nasledovných BPEJ:

0027003 (100% - 6961 m²) – 5. skupina

Jedná sa o územie o výmere 6 961 m², k vyňatiu pôdy dôjde pretože územie bude určené na vytvorenie individuálnej bytovej výstavby – **IBV za škôlkou I.** Hrúbka skrývky je navrhovaná na 20 cm.

Kultúrne vrstvy budú použité tak, ako toto bude navrhnuté pred vydaním §13 zákona č. 220/2004 Zb. O ochrane poľnohospodárskej pôdy. Spolu dôjde k vyňatiu **6 961 m²**.

Lokalita č. 3 (IBV za škôlkou II.)

Celá plocha je v súčasnosti využívaná ako nadmerné záhrady nachádza sa v zastavanom území obce, . Celá plocha je zaradená do nasledovných BPEJ:

0027003 (100% - 8 861 m²) – 5. skupina

Jedná sa o územie o výmere 8 861 m², k vyňatiu pôdy dôjde pretože územie bude určené na vytvorenie individuálnej bytovej výstavby – **IBV za škôlkou II.** Hrúbka skrývky je navrhovaná na 20 cm.

Kultúrne vrstvy budú použité tak, ako toto bude navrhnuté pred vydaním §13 zákona č. 220/2004 Zb. O ochrane poľnohospodárskej pôdy. Spolu dôjde k vyňatiu **8 861 m²**.

Lokalita č. 4 (IBV Nová ulica I.)

Celá plocha je v súčasnosti využívaná ako nadmerné záhrady nachádza sa v zastavanom území obce, . Celá plocha je zaradená do nasledovných BPEJ:

0027003 (61% - 11 940m²) – 5. skupina;

0019002 (39% - 7 673m²) – 1. skupina;

Jedná sa o územie o výmere 19 613 m², k vyňatiu pôdy dôjde pretože územie bude určené na vytvorenie individuálnej bytovej výstavby – **IBV Nová ulica I.** Hrúbka skrývky je navrhovaná na 20 cm.

Kultúrne vrstvy budú použité tak, ako toto bude navrhnuté pred vydaním §13 zákona č. 220/2004 Zb. O ochrane poľnohospodárskej pôdy. Spolu dôjde k vyňatiu **19 613 m²**.

Lokalita č. 5 (IBV Nová ulica II.)

Celá plocha je v súčasnosti využívaná ako nadmerné záhrady nachádza sa v zastavanom území obce, . Celá plocha je zaradená do nasledovných BPEJ:

0039002 (100% - 6736m²) – 2. skupina;

Jedná sa o územie o výmere 6 736 m², k vyňatiu pôdy dôjde pretože územie bude určené na vytvorenie individuálnej bytovej výstavby – **IBV Nová ulica II.** Hrúbka skrývky je navrhovaná na 20 cm.

Kultúrne vrstvy budú použité tak, ako toto bude navrhnuté pred vydaním §13 zákona č. 220/2004 Zb. O ochrane poľnohospodárskej pôdy. Spolu dôjde k vyňatiu **6 736 m²**.

Vonkajšie rozvojové plochy:

Lokalita č.6 (IBV Nová ulica I.)

Celá plocha- územie nadmerných záhrad nachádza sa za hranicou zastavaného územia obce, v katastrálnom území Mlynský Sek. Celá plocha je zaradená do nasledovných BPEJ :

0019002 (94% - 12289 m²) – 1. skupina

0027003 (6% - 808 m²) – 5. skupina

Jedná sa o územie o výmere 13 097 m², k vyňatiu pôdy dôjde pretože územie bude určené na realizáciu IBV- individuálnej bytovej výstavby – **IBV Nová ulica I.** a potrebnej technickej infraštruktúry. Hrúbka skrývky je navrhovaná na 20 cm.

Kultúrne vrstvy budú použité tak, ako toto bude navrhnuté pred vydaním §13 zákona č. 220/2004 Zb. O ochrane poľnohospodárskej pôdy. Spolu dôjde k vyňatiu **13 097 m²**.

Lokalita č.7 (IBV Nová ulica II.)

Celá plocha- územie nadmerných záhrad nachádza sa za hranicou zastavaného územia obce, v katastrálnom území Mlynský Sek. Celá plocha je zaradená do nasledovných BPEJ :

0039002 (100% - 11 876 m²) – 2. skupina

Jedná sa o územie o výmere 13 097 m², k vyňatiu pôdy dôjde pretože územie bude určené na realizáciu IBV- individuálnej bytovej výstavby – **IBV Nová ulica II.** a potrebnej technickej infraštruktúry. Hrúbka skrývky je navrhovaná na 20 cm.

Kultúrne vrstvy budú použité tak, ako toto bude navrhnuté pred vydaním §13 zákona č. 220/2004 Zb. O ochrane poľnohospodárskej pôdy. Spolu dôjde k vyňatiu **13 097 m²**.

Lokalita č.8 (IBV pri ihrisku.)

Celá plocha - územie nadmerných záhrad nachádza sa za hranicou zastavaného územia obce, v katastrálnom území Mlynský Sek. Celá plocha je zaradená do nasledovných BPEJ :

0039002 (100% - 31 830 m²) – 2. skupina

Jedná sa o územie o výmere 31 830 m², k vyňatiu pôdy dôjde pretože územie bude určené na realizáciu IBV- individuálnej bytovej výstavby – **IBV pri ihrisku**. a potrebnej technickej infraštruktúry. Hrúbka skrývky je navrhovaná na 20 cm.

Kultúrne vrstvy budú použité tak, ako toto bude navrhnuté pred vydaním §13 zákona č. 220/2004 Zb. O ochrane poľnohospodárskej pôdy. Spolu dôjde k vyňatiu **31 830 m²**.

Lokalita č.9 (Cyklistická cestička ,peší chodník)

Celá plocha 30 634m² – orná pôda nachádza sa za hranicou zastavaného územia obce, v katastrálnom území Mlynský Sek a Ondrochov. Celá plocha je zaradená do nasledovných BPEJ :

0027003 (68% - 5 901m²) – 5. skupina;

0019002 (32% - 2 849m²) – 1. skupina;

Jedná sa o územie na vyňatie o výmere 8750 m², k vyňatiu pôdy dôjde pretože územie bude určené na realizáciu **Cyklistickej cestičky a pešieho chodníka**. a potrebnej technickej infraštruktúry. Hrúbka skrývky je navrhovaná na 20 cm.

Kultúrne vrstvy budú použité tak, ako toto bude navrhnuté pred vydaním §13 zákona č. 220/2004 Zb. O ochrane poľnohospodárskej pôdy. Spolu dôjde k vyňatiu **8 750 m²**.

Katastrálne územie: Ondrochov

Vnútorne rozvojové plochy:

Lokalita č. 10 (Cintorín)

Celá plocha je v súčasnosti nevyužívaná. Nachádza sa v zastavanom území obce, . Celá plocha je zaradená do nasledovných BPEJ:

0039002 (100% - 3326 m²) – 2. skupina

Jedná sa o územie o výmere 17 820 m², k vyňatiu pôdy dôjde pretože územie bude určené na rozšírenie obecného pohrebiska. Hrúbka skrývky je navrhovaná na 20 cm.

Kultúrne vrstvy budú použité tak, ako toto bude navrhnuté pred vydaním §13 zákona č. 220/2004 Zb. O ochrane poľnohospodárskej pôdy. Spolu dôjde k vyňatiu **3326 m²**.

Lokalita č. 11 (IBV Starý sad IV.)

Celá plocha je v súčasnosti využívaná ako nadmerné záhrady nachádza sa v zastavanom území obce, . Celá plocha je zaradená do nasledovných BPEJ:

0039002 (100% - 14 462m²) – 2. skupina;

Jedná sa o územie o výmere 14 462 m², k vyňatiu pôdy dôjde pretože územie bude určené na vytvorenie individuálnej bytovej výstavby – **IBV Starý sad IV**. Hrúbka skrývky je navrhovaná na 20 cm.

Kultúrne vrstvy budú použité tak, ako toto bude navrhnuté pred vydaním §13 zákona č. 220/2004 Zb. O ochrane poľnohospodárskej pôdy. Spolu dôjde k vyňatiu **14 462 m²**.

Lokalita č. 12 (Ondrochov -centrum.)

Celá plocha je v súčasnosti nevyužívaná nachádza sa v zastavanom území obce, . Celá plocha je zaradená do nasledovných BPEJ:

0039002 (100% - 9 750 m²) – 2. skupina;

Jedná sa o územie o výmere 9 750 m², k vyňatiu pôdy dôjde pretože územie bude určené na vytvorenie funkčne zmiešaného územia: Centrum Ondrochov. Hrúbka skrývky je navrhovaná na 20 cm.

Kultúrne vrstvy budú použité tak, ako toto bude navrhnuté pred vydaním §13 zákona č. 220/2004 Zb. O ochrane poľnohospodárskej pôdy. Spolu dôjde k vyňatiu **9 750 m²**.

Lokalita č. 13 (IBV Starý sad I.)

Celá plocha je v súčasnosti využívaná ako nadmerné záhrady nachádza sa v zastavanom území obce, . Celá plocha je zaradená do nasledovných BPEJ:

0039002 (100% - 6 227m²) – 2. skupina;

Jedná sa o územie o výmere 6 227 m², k vyňatiu pôdy dôjde pretože územie bude určené na vytvorenie individuálnej bytovej výstavby – **IBV Starý sad I**. Hrúbka skrývky je navrhovaná na 20 cm.

Kultúrne vrstvy budú použité tak, ako toto bude navrhnuté pred vydaním §13 zákona č. 220/2004 Zb. O ochrane poľnohospodárskej pôdy. Spolu dôjde k vyňatiu **6227 m²**.

Lokalita č. 14 (IBV Starý sad II.)

Celá plocha je v súčasnosti využívaná ako nadmerné záhrady nachádza sa v zastavanom území obce, . Celá plocha je zaradená do nasledovných BPEJ:

0039002 (100% - 10 744m²) – 2. skupina;

Jedná sa o územie o výmere 10 744 m², k vyňatiu pôdy dôjde pretože územie bude určené na vytvorenie individuálnej bytovej výstavby – **IBV Starý sad II**. Hrúbka skrývky je navrhovaná na 20 cm.

Kultúrne vrstvy budú použité tak, ako toto bude navrhnuté pred vydaním §13 zákona č. 220/2004 Zb. O ochrane poľnohospodárskej pôdy. Spolu dôjde k vyňatiu **10 744 m²**.

Vonkajšie rozvojové plochy:

Lokalita č. 15 (IBV Starý sad III.)

Celá plocha je v súčasnosti využívaná ako nadmerné záhrady nachádza sa za hranicou zastavaného územia obce, . Celá plocha je zaradená do nasledovných BPEJ:

0039002 (100% - 14 459m²) – 2. skupina;

Jedná sa o územie o výmere 14 459 m², k vyňatiu pôdy dôjde pretože územie bude určené na vytvorenie individuálnej bytovej výstavby – **IBV Starý sad III**. Hrúbka skrývky je navrhovaná na 20 cm.

Kultúrne vrstvy budú použité tak, ako toto bude navrhnuté pred vydaním §13 zákona č. 220/2004 Zb. O ochrane poľnohospodárskej pôdy. Spolu dôjde k vyňatiu **14 459 m²**.

Lokalita č. 16 ÚPC Z2 (Výroba a podnikanie „Horný majer“.)

Celá plocha 43 033 m² sa nachádza za hranicou zastavaného územia obce, . Celá plocha je zaradená do nasledovných BPEJ:

0039002 (100% - 24 484m²) – 2. skupina;

Jedná sa o územie o výmere 24 484 m², k vyňatiu pôdy dôjde pretože územie bude určené na vytvorenie a roštieňovanie existujúceho výrobného areálu „Horný majer“. Hrúbka skrývky je navrhovaná na 20 cm.

Kultúrne vrstvy budú použité tak, ako toto bude navrhnuté pred vydaním §13 zákona č. 220/2004 Zb. O ochrane poľnohospodárskej pôdy. Spolu dôjde k vyňatiu **24 484 m²**.

Spolu k.ú Mlynský Sek a k.ú.Ondrochov

Vnútorne rozvojové plochy spolu = 104 600m² na vyňatie 104 600m²

Vonkajšie rozvojové plochy spolu = 144 929m² na vyňatie 104 496m²

Pre potreby rozvoja jednotlivých funkčných zložiek obce v návrhovom období dôjde k novému vyňatiu 209 096 m² = 20,9096 ha pôdy.

B21 HODNOTENIE NAVRHOVANÉHO RIEŠENIA NAJMÄ Z HĽADISKA ENVIRONMENTÁLNYCH, EKONOMICKÝCH, SOCIÁLNYCH A ÚZEMNO-TECHNICKÝCH DÔSLEDKOV

Jednou z najdôležitejších priorít pri tvorbe urbanistického usporiadania obce je zachovanie súčasných hodnôt jak urbánneho, tak prírodného prostredia celého záujmového priestoru obce Lipová. Hlavnými prioritami tohto územného plánu je zabezpečiť ochranu týchto hodnôt a následne vytvárať predpoklady pre zlepšenie kvality životného prostredia v celom záujmovom priestore a následne zvýšiť životnú úroveň občanov obce.

Návrh - zdôvodnenie.

- a) využíva polohový faktora obce , ktorá leží v dotyku s mestom Šurany medzi riekou Nitra a cestou I.triedy I/64. Obec má predpoklad v oblasti poskytovania možnosti pre „bývanie v pokojnom prostredí“ a služieb v primeranej dostupnosti k mestu Nitra a Nové Zámky.
- b) zhodnocuje vnútorné rozvojové rezervy a možnosti pre novú bytovú výstavbu. ÚPN obce spĺňa požiadavky občana – vlastníka rozčleniť priestor jednotlivých rozvojových území na stavebné pozemky pre IBV tak, aby bola po zohľadnení miestnych špecifik rešpektovaná pôvodná, prirodzená parcelácia. Nová IBV znamená stabilizáciu mládeže a rozvojové istoty pre mladé rodiny, zlepšenie úrovne bývania a zastavenie úniku mladých rodín mimo obec .
- c) navrhuje chýbajúce zariadenia občianskej vybavenosti hlavne v oblasti služieb, obchodu, športu, rekreácie, školstva, kultúry a zdravotníctva. Vytvára predpoklady pre viacfunkčné využitie sídelnej štruktúry ,ktorá obaľuje hlavnú kompozičnú os.
- d) vytvára predpoklady pre dobudovanie dopravnej a technickej infraštruktúry (kanalizačná sieť, vodovodná sieť, systém odpadového hospodárstva, doplynofikácia ,elektrifikácia rozvojových lokalít) ako nevyhnutného predpokladu pre ďalší rozvoj obce.
- e) Návrh prináša stratégiu rozvoja obce, ktorá vychádza zo súčasného demografického správania populácie. Ide o optimistický rozvoj jednotlivých vitálnych zložiek obce. Proporčne formuje funkčnú skladbu obce . Uprednostňuje funkčné zónovanie obce a doformovanie územia so samostatnými zónami výroby, podnikania bez negatívneho vplyvu na ostatné funkčné celky obce.
- f) návrh jednoznačne definuje vybavenostné ohniská a línie s cieľom zlepšiť estetický výraz obce a zabezpečiť sa harmonickejší charakteru verejných priestorov.
- g) budovanie rekreačno - športových funkcií a areálov v tesnej blízkosti obce – zvýšenie príťažlivosti obce pre návštevníkov – tranzitný turizmus – poznávací turizmus.
- h) stanovuje ochranné a bezpečnostné pásma – zabezpečenie lepšej hygieny životného prostredia a zvýšenie bezpečnosti v obytnom území.
- i) návrh prináša regulačné opatrenia pre rekonštrukciu objektov so zmiešanými funkciami okolo hlavnej kompozičnej osy so zachovaním pôvodného merítka stavieb a koloritu obce.

Z hľadiska dlhodobého rozvoja obce a proporčného formovanie sídelnej štruktúry sa návrh javí ako optimálny a jednoznačne sa snaží v maximálnej možnej miere eliminovať závislosť obce od nepredvídateľných faktorov, ktoré obec nedokáže v požadovanej miere ovplyvniť.

Spracoval Ing. arch. Peter Mizia

D. DOKLADOVÁ ČASŤ